

MAANANTAI 17. MARRASKUUTA 2008

Puhetta johti

puhemies **Hans-Gert PÖTTERING**

(Istunto avattiin klo 17.00.)

1. Istuntokauden uudelleen avaaminen

Puhemies. – (DE) Julistan torstaina 23. lokakuuta 2008 keskeytetyn parlamentin istuntojakson uudelleen avatuksi.

2. Tervetuloitotukset

Puhemies. – (DE) Hyvät parlamentin jäsenet, EuroMedScola sai tänään ja eilen valmiiksi ohjelmansa täällä Strasbourgissa. Meillä oli suuri ilo ottaa vastaan yli kaksisataaviisikymmentä 16–18-vuotiasta nuorta eri puolilta Euro–Välimeri-aluetta, toisin sanoen Välimeren unionin alueelta, EU:n 27 jäsenvaltiosta ja alueella sijaitsevista kumppanimaistamme, yhteensä siis 37 maasta.

Osallistujat istuvat nyt yleisölehterillä. He ovat keskustelleet viimeisten kahden päivän aikana monenlaisista aiheista, kuten ympäristöstä, maahanmuutosta, tasa-arvosta, kansalaisten roolista, koulutuksesta ja monista muista kysymyksistä. Tämä on Euroopan unionin ja Välimeren eteläpuolisten maiden välisen yhteistyön muoto.

Täällä on myös ollut koululaisia Israelista, Palestiinasta, arabivaltioista ja jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta, ja haluan toivottaa nuoret ystävämme tervetulleiksi yleisölehterille. Tämä on ollut hieno tapahtuma, ja olen iloinen siitä, että sain mahdollisuuden tavata teidät. Toivotan teidät vielä kerran lämpimästi tervetulleeksi Euroopan parlamenttiin.

3. Edellisen istunnon pöytäkirjan hyväksyminen: ks. pöytäkirja

4. Parlamentin kokoonpano: ks. pöytäkirja

5. Valtakirjojen tarkastus: ks. pöytäkirja

6. Valiokuntien ja valtuuskuntien kokoonpanot: ks. pöytäkirja

7. Yhteispäätösmenettelyä noudattaen annettujen säädösten allekirjoittaminen: ks. pöytäkirja

8. Oikaisu (työjärjestyksen 204 a artikla): ks. pöytäkirja

9. Kiireellistä käsittelyä koskeva pyyntö: ks. pöytäkirja

10. Vastaanotetut asiakirjat: ks. pöytäkirja

11. Suulliset kysymykset ja kirjalliset kannanotot (vastaanotetut asiakirjat): ks. pöytäkirja

12. Rauenneet kirjalliset kannanotot: ks. pöytäkirja

13. Vetoamukset: ks. pöytäkirja

14. Parlamentin kantojen ja päätöslauselmien johdosta toteutetut toimet: ks. pöytäkirja

15. Neuvoston toimittamat sopimustekstit: ks. pöytäkirja

16. Määrärahojen siirrot: ks. pöytäkirja

17. Käsittelyjärjestys

Puhemies. – (DE) Tämän istuntojakson esityslistaluonnoksen lopullinen versio, jonka puheenjohtajakokous laati kokouksessaan torstaina 13. marraskuuta 2008 työjärjestyksen 130 ja 131 artiklan nojalla, on jaettu. Tätä luonnosta on pyydetty muuttamaan seuraavasti.

Keskiviikko:

Euroopan parlamentin sosialistiryhmä on pyytänyt lisäämään huomiseen esityslistaan neuvoston ja komission julkilausumat autoteollisuuden tilanteesta. On huomattava, että jos tämä kohta lisätään esityslistalle, suullinen kysymys jäsenvaltioissa suoritettaville ympäristötarkastuksille asetettavista vähimmäisvaatimuksista annetun suosituksen uudelleentarkastelusta on siirrettävä torstain esityslistalle.

Hannes Swoboda, PSE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, olen varma, että jokainen täällä parlamentissa tietää Euroopan unionin autoteollisuuden olevan nyt hyvin vaikeassa tilanteessa osittain Yhdysvaltojen autoteollisuuden kriisin vuoksi. Siksi katson, että komission olisi ehdottomasti järkevää antaa julkilausuma siitä, mitä se ajattelee tästä kriisistä, millaisia mahdollisia ratkaisuja se näkee – mainittakoon esimerkkinä valtiontuki – mitä kilpailusääntöjä on noudatettava jne. Tämä on mielestäni tärkeä asia.

Haluan kuitenkin lisätä, ettei meillä ole minkäänlaista aikomusta löyhentää tai siirtää autoteollisuuden ympäristötavoitteita. Vaadimme edelleen, että nämä ympäristötavoitteet pannaan täytäntöön ja ajetaan läpi, mutta samalla meidän pitäisi myös saada täällä tilaisuus keskustella autoteollisuuden taloudellisista vaikeuksista komission edustajan kanssa. Tämä on yksi huolenaiheistamme, ja toivon, että saamme sille laajaa tukea.

(Parlamentti hyväksyi ehdotuksen.)

(Käsittelyjärjestys vahvistettiin näin muutettuna.)⁽¹⁾

*
* *

Koenraad Dillen (NI). - (NL) Arvoisa puhemies, käytän työjärjestyksen 7 artiklan mukaisen työjärjestyspuheenvuoron. Mielestäni on valitettavaa, että jäsen Lehnen mietintö, joka koskee kollegani jäsen Vanhecken parlamentaarista koskemattomuutta ja josta meidän pitäisi normaalisti keskustella tänä iltana, poistettiin tämän illan esityslistalta. Siksi alkuperäisen esityslistan vastaisesti asiasta ei käydä keskustelua.

Toiseksi haluan esittää vastalauseen, joka liittyy siihen, että valiokunnan keskusteltua mietinnöstä jäsen Lehne kieltäytyi lähettämästä sitä kyseiselle henkilölle ja totesi, että hän saisi sen täysistunnossa käytävien keskustelujen jälkeen. Tämä asia sai kuitenkin runsaasti näkyvyyttä belgialaisella VRT-televisiokanavalla kyseisenä iltana, joten näyttää siltä, että tieto on vuotanut. Kehotan teitä siksi selvittämään, miten tästä luottamuksellisesta mietinnöstä, jota itse asianomainen henkilö ei päässyt lukemaan, voitiin keskustella Belgian televisiossa samana iltana ja miksei mietintö siis ollutkaan loppujen lopuksi kovin luottamuksellinen.

Puhemies. – (DE) Panemme tämän merkille. En voi enkä yritä saada teitä vakuuttuneeksi asiasta, mutta voin kertoa teille, että joskus tiedotusvälineet julkaisevat jopa kirjeitä, jotka itse olen kirjoittanut ja joita henkilökuntani on käsitellyt täysin luottamuksellisesti. Tämä ongelma ei koske pelkästään teitä, mutta tällainen on kaikissa tapauksissa ikävää. Olemme panneet asian merkille ja tutkimme sitä.

⁽¹⁾ Muut käsittelyjärjestykseen tehdyt muutokset: ks. pöytäkirja.

18. Minuutin puheenvuorot poliittisesti tärkeistä aiheista

Puhemies. – (DE) Esityslistalla on seuraavana minuutin puheenvuorot poliittisesti tärkeistä aiheista.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, Euroopan parlamentti keskustelee 4.–5. joulukuuta 2008 joukosta ehdotuksia, joilla muutetaan direktiiviä 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä vuosina 2013–2020.

Ehdotuksessa esitetään huutokauppaamisen valtavaa lisäämistä jo vuonna 2013. Nykyään 90 prosenttia päästöoikeuksista luovutetaan teollisuuslaitoksille ilmaiseksi, kun taas uuden direktiivin mukaan ne pitäisi pääsääntöisesti huutokaupata vuodesta 2013 alkaen.

Tämä vaikuttaisi hyvin vakavalla tavalla koko Romanian talouteen ja vahingoittaisi suuresti maan teollisuutta. Monien teollisuusyhtiöiden olisi siirrettävä tuotantonsa yhteisön ulkopuolisiin maihin, joissa ympäristönsuojeluvaatimukset eivät ole yhtä tiukat. Tämä nostaisi hintoja ja hidastaisi Romanian infrastruktuurin kehittämishankkeita. Siksi pyydän, että Romanian teollisuuslaitokset saisivat kaikki hiilidioksidipäästöoikeutensa maksutta koko kauden ajan.

Miguel Angel Martínez Martínez (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, viime yönä Ranskan ja Espanjan turvajoukot pidättivät yhteisessä ja äärimmäisen jouhevasti sujuneessa operaatiossaan Ranskan alueella yhden ETA:n tärkeimmistä ja kenties verenhimoisimmista johtajista, Txerokin, jota ne olivat jahdanneet yli kuusi vuotta lukuisten murhien ja iskujen vuoksi.

Vaikka näihin tapauksiin täytyykin aina suhtautua varovaisesti, pidän tätä erinomaisena uutisena ja olen varma, että myös parlamentti on asiasta tyytyväinen. Tämä hyvittää sen inhon, jota olemme tunteneet muissa tilanteissa joutuessamme keskustelemaan tämän järjestön rikoksista.

Tämä on hyvin vakava isku terroristijärjestölle, ja meidän pitäisikin onnitella Ranskan ja Espanjan turvajoukkoja, hallituksia ja kansaa operaation onnistumisesta. Meidän pitäisi myös onnitella itseämme siitä, että kansainvälinen yhteistyö on osoittautunut keskeiseksi keinoksi torjua terrorismia.

Arvoisa puhemies, totean lopuksi, että terroristien pitäisi tietää, että heidän kohtalonaan on tulla pidätetyiksi ja luovutetuiksi tuomioistuimille ja maksaa rikoksistaan – tai ainakin niistä, jotka voidaan todistaa – viettämällä vuosia vankeudessa.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Arvoisa puhemies, kiitos puheenvuorosta. Hyvät parlamentin jäsenet, lähes kymmenen kuukautta sitten Euroopan parlamentti hyväksyi päätöslauselman, jossa Euroopan komissiota pyydettiin laatimaan romaneja koskeva strategia. Yhtä työasiakirjaa lukuun ottamatta komissio ei ole julkaissut mitään uutta edes EU:n ja romanien väliseen huippukokoukseen, jota kuvailtiin historialliseksi.

Samaan aikaan Kosovossa romanit elävät edelleen lyijysaasteiden pilaamissa hengenvaarallisissa kylissä, ja Unkarissa yhdeksällä asutusalueella on isketty romaniperheiden taloihin käyttäen Molotovin cocktaileja tai tuliaseita. Viimeisin ja valtavan surullinen isku tehtiin Nagycsécissa, missä kaksi romanian ammuttiin julmasti ilmakiväreillä heidän yrittäessään paeta palavasta talosta.

Samaan aikaan kansalaisjärjestöjen raporttien mukaan Italiasta pakeni viime kuukausina lähes 30 000 romanian poliisin julmuuksien ja romanivastaisuuden vuoksi. Kaiken kukkuraksi meillä on nykyinen talouskriisi, joka vaikuttaa epäilemättä voimakkaimmin syrjäytyneisiin ja köyhiin sosiaaliluokkiin ja romaneihin. Haluan muistuttaa jokaista vastuullista poliitikkoa siitä, että tässä on jälleen yksi syy, jonka vuoksi meidän on luotava EU:lle romanistrategia. Kiitos.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, haluan ottaa esiin asian, joka koskee puolalaisen Augustówin kaupungin ohikulkutietä. Se, ettei Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ole vieläkään antanut asiassa tuomiota, tarkoittaa, että kaupungissa tapahtuu lisää kohtalokkaita tieliikenneonnettomuuksia, joissa on osallisina myös jalankulkijoita. Kaupungin läpi kulkee vuosittain noin kaksi miljoonaa raskasta ajoneuvoa. Euroopan komission päätös jäädyttää Podlasien alueen kaikki tieinvestoinnit alueen monien suojelualuehankkeiden vuoksi estää alueen kehittymisen tulevaisuudessa.

Euroopan komission päätös tarkoittaa sitä, että alue muuttuu *skanseniksi*, joka joidenkin länsimaiden mallin mukaisesti tekee siitä maisemamatkailukohteen. Kuitenkin se, ettei Augustówiin rakenneta ohikulkutietä sillä perusteella, että ympäristöä on suojeltava hinnalla millä hyvänsä, ja ihmisten tarpeiden sivuuttaminen tällä tavoin riistää Koillis-Puolan asukkailta mahdollisuuden kehitykseen ja ihmisarvoiseen elämään. Euroopan komission on otettava tämä huomioon. Luontoa on suojeltava, mutta ei ihmisten elämän kustannuksella.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Arvoisa puhemies, ”Uskollisuutta minä vaadin, en uhrimenoja, Jumalan tuntemista, en polttouhreja” – tunnemme nämä Jeesuksen sanat sielussamme, kun kohtaamme maailmassa hillitöntä väkivaltaa ja julmuutta. Terroriteot ja väkivalta satuttavat vieläkin enemmän, kun ne tehdään fundamentalistisen uskonnollisuuden tai uskonnollisen eksklusivismin nimissä.

Siksi meidän on esitettävä vastalauseemme 13-vuotiaan eteläsomalialaisen tytön julmasta teloituksesta: hänet kivitettiin hengiltä islamilaisen tuomioistuimen määräyksestä sen jälkeen, kun kolme miestä oli raiskannut hänet. Meidän on myös osoitettava mieltämme Irakin kristityn vähemmistön vainoa vastaan. Tuhannet šiitaistelijat ovat pakottaneet heidät pakenemaan kodeistaan Mosulista ja sitä ympäröiviltä alueilta.

Euroopan kristillisen perinnön, uskonnollisen suvaitsevaisuuden ja ekumeenisen veljeyden hengessä Euroopan unionin pitäisi korottaa ääntään ja ryhtyä toimiin suojellakseen uskonnollisen väkivallan ja vainon uhreja.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Arvoisa puhemies, työläiset taistelevat Portugalissa oikeuksiensa puolesta monilla aloilla. Haluamme ilmaista solidaarisuutemme kaikkia heitä kohtaan. Tuemme erityisesti opettajien rohkeaa taistelua ja vaikuttavaa mielenosoitusta, joka kokosi Lissabonissa 8. marraskuuta yhteen 120 000 opettajaa eri puolilta maata. Tähän toiseen puolen vuoden sisällä järjestettyyn laajamittaiseen mielenosoitukseen osallistui lähes 80 prosenttia tämän ammatin edustajista. Sen jälkeen on järjestetty muita tapahtumia, joiden tarkoituksena on ollut osoittaa, että opettajat ovat päättäneet jatkaa valtion koulujen puolustamista ja taistella oman arvonsa ja työnsä kunnioittamisen puolesta. Heidän työnsä on välttämätöntä nuorten sukupolvien kouluttamiseksi sekä kehityksen ja edistyksen turvaamiseksi Portugalissa, missä koululaisten osaamistaso kuuluu Euroopan unionin heikoimpiin.

Tuemme myös kaivostoiminnan pysäyttämistä vastustavien Pirites Alentejanasin työntekijöiden taistelua. Monikansallinen yhtiö päätti keskeyttää toiminnan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun sitä oli jatkettu uudelleen, minkä seurauksena yli 600 henkeä jäi työttömäksi. Meidän on ryhdyttävä kiireesti toimenpiteisiin estääksemme työttömyyden pahenemisen tällä kovaosaisella alueella ja estääksemme maan köyhtymisen.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Arvoisa puhemies, haluan kertoa parlamentille, että Euroopan unionin ehdokasvaltion merivoimat ovat miehittäneet Kreikan mannerjalustaa viimeisten kolmen päivän ajan, 14.–16. marraskuuta. Tarkoitukseni ei ole toimia nyt Kreikan asianajajana. Kreikan mannerjalusta on kuitenkin myös osa Euroopan mannerjalustaa, enkä ole havainnut EU:n tehneen mitään suojellakseen suvereniteettioikeuksiaan tällä alueella.

Ihmettelen, kuinka tällä tavoin toimiva maa, joka loukkaa alueitamme näin julkeasti, voi liittyä EU:hun ja miten ihmeessä suunnittelemme ottavamme tämän Aasian maan unionin jäseneksi, kun se toimii tällä tavalla.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Arvoisa puhemies, laadin viime vuonna kirjallisen julkilausuman, jossa varoitettiin Unkarin kansalliskaarti-nimisen äärioikeistoliikkeen kasvusta. Valitettavasti Unkarin viranomaisten toimetomuuksien yhdistettynä EU:n välinpitämättömyyteen on kantanut hedelmää. Tämä fasismi on nyt levinnyt Slovakiaan.

Emme saa jäädä toimettomiksi viimeisten kahden viikon aikana tapahtuneen provokaation edessä. Marraskuun 8. päivänä slovakialaisessa Kráľovský Chlmecin kaupungissa unkarilaisliikkeen 28 jäsentä marssi yllään fasistien univormuista tehdyt jäljennökset ja laski sodan uhreille seppelleen, jossa luki provosoivasti ”*Uskon Unkarin uudestisyntymiseen*”. Olen kauhistunut siitä, ettei EU:ssa pantu merkille slovakialaisten viranomaisten väliintuloa.

Miten on mahdollista, että samaan aikaan, kun Euroopan unionissa muistellaan 70 vuotta sitten tapahtunutta Kristalliyötä, yksi jäsenvaltio joutuu sietämään omalla alueellaan Nyilasin, Unkarin kansalliskaartin, Jobbikin tai Hnutie 64:n kaltaisia järjestöjä? Voimmeko todella suhtautua välinpitämättömästi siihen, että tämä merkitsee toisen maailmansodan miljoonien uhrien halveksumista, tai siihen, että fasistit kykenevät marssimaan läpi yhden jäsenvaltiomme kaupunkien?

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Arvoisa puhemies, haluan tuoda päivänä, jona muistelemme entisen Tšekkoslovakian tasavallan samettivallankumouksen 19. vuosipäivää, esiin tyytymättömyyteni Slovakian nykyisen hallituksen toimiin erityisesti talouden alalla. Sen harjoittama politiikka on pääpiirteittäin hyvin samanlaista kuin marraskuuta 1989 edeltäneen ajan politiikka.

Emme voi hyväksyä terveessä markkinajärjestelmässä yksityisen sektorin poliittiseen hallintaan tähtäviä pyrkimyksiä emmekä sitä, että valtio sekaantuu asioihin sääntelyllä siinä määrin kuin tämä hallitus on tehnyt. Muuttamalla hinnoista annettua lakia ja rikoslakia hallitus on avannut tien uudelle hintasäännöstelylle euroon

siirtymisen yhteydessä. Tähän sisältyy mahdollisuus määrätä 1–3 vuoden vankeusrangaistuksia pienille kauppiaille ja palveluntarjoajille.

Sen lisäksi, että hallitus on toteuttanut energian hinnan nousuun liittyviä toimenpiteitä, se on esittänyt populistisia lausuntoja ja uhkauksia tavoitteenaan pakkolunastaa energia-alan yksityisyrittäjiä sekä ehdottanut kovia, epämääräisiä ja pinnallisia sääntelytoimenpiteitä, jotka on suunnattu yksityisiä toimijoita vastaan niin sanotun yleisen taloudellisen edun nimissä.

Näiden toimenpiteiden väitetään tukevan selviytymistä rahoituskriisistä ja talouden taantumasta, mutta ne estävät entisestään tärkeää vapauttamista, vääristävät markkinaympäristöä ja pelottavat mahdolliset sijoittajat pois maasta.

Marek Siwiec (PSE). – (PL) Arvoisa puhemies, Poznańissa järjestettiin 14. marraskuuta jokavuotiseen tapaan marssi tasa-arvon puolesta. Nuorten sosiaalidemokraattien liittoon kuuluvien nuorten kollegoideni ryhmä osallistui marssiin. Heidän iskulauseensa oli ”Kyllä erilaisuudelle, ei suvaitsemattomuudelle”. Tämä on osa suurempaa suvaitsevaisuuskampanjaa, jonka Euroopan parlamentin sosialistiryhmä järjestää eri puolilla Eurooppaa ja joka on ollut nyt käynnissä jo monta kuukautta. Mielenosoituksen päätyttyä kymmenkunta roistoa hyökkäsi kollegoideni kimppuun, pahoinpiteli heidät ja varasti banderolleja, joissa oli Euroopan parlamentin sosialistiryhmän logo. Yksi uhreista joutui sairaalaan. Odotan Puolan viranomaisten jäljittävän syylliset ja rankaisevan heitä. Odotan poliitikkojen tuomitsevan yleisesti poliittiset väkivaltaisuuudet, joilla pyritään syrjäyttämään vuoropuhelu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, Nizzassa päättyi perjantaina EU:n ja Venäjän huippukokous, joka kutsuttiin hätäisesti koolle, jotta osallistuminen G20-kokoukseen olisi mahdollista. Euroopan unioni päätti nimittäin aloittaa Venäjän kanssa uudelleen neuvottelut kumppanuusjärjestelmästä. Näin tehdessään se rikkoi 1. syyskuuta tekemänsä omaa päätöstään, jonka mukaan Venäjän kanssa ei neuvoteltaisi, ellei Venäjä vetäisi joukkojaan Georgian miehitettyiltä alueilta. Euroopan unioni toimii tässä asiassa kuin vanha mies, joka muistaa tarkkaan, mitä hän teki 50 vuotta sitten, kun Rooman sopimukset tulivat voimaan, mutta unohtaa sen, mitä hän teki kaksi kuukautta sitten, jolloin EU antoi itselleen ja Euroopalle lupauksen tästä tärkeästä asiasta. Nyt EU rikkoo tekemänsä lupauksensa ja sivuuttaa sen, mitä sovittiin yhdessä 1. syyskuuta.

Tässä yhteydessä esiin nousee kysymys, eikö ihmisoikeuksia – joita Euroopan parlamentti puolustaa usein maailmanlaajuisesti – pitäisi kunnioittaa myös Euroopan maissa, kuten Georgiassa ja Venäjällä, kun Euroopan unioni toimii tässä asiassa kuin Pontius Pilatus.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, tekin olette saattaneet kuulla, että Campanian jäteкриisi on päättynyt. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Pari päivää sitten Chiaianosta, jonne oli määrä sijoittaa yksi Berlusconiin pahamaineisista kaatopaikoista, löydettiin 12 000 tonnia asbestia ja myrkyllisiä jätteitä. Kukaan ei tiedä, mistä nämä jätteet ovat tulleet.

Italiassa on tällä hetkellä voimassa asetus, joka rikkoo selvästi kaikkea muun muassa terveyden suojelusta ja vaikutustenarvioinnista annettua yhteisön lainsäädäntöä. Lisäksi asiaa käsitellään kuin valtiosalaisuutta, koska näille alueille on pääsy kielletty eikä siitä, mitä niillä tapahtuu, ole mahdollista saada tietoa.

Olemme pyytäneet komissiota puuttumaan asiaan. Katsomme, että se on velvollinen tekemään niin, koska 10 000 tonnia asbestia ja myrkyllistä jätettä taivasalla on vaaraksi kaikille. Toivomme, että komission jäsen Dimas ryhtyy toimiin, vieläpä julkisesti.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Arvoisa puhemies, emme voi antaa Slovakian ja Unkarin välisten suhteiden kehittyä ääriilikkeiden tahdon mukaisesti. Suhtaudumme hyvin jyrkästi kaikkiin niihin, jotka haluavat pilata näiden kansojen väliset suhteet, koska tiedämme, keitä syylliset ovat. Slovakiassa maan hallituspuolue, Slovakian kansallisuuspuolue, synnyttää jännitteitä vähemmistövihaa lietsovilla puheillaan, kansaa parjaavilla purkauksillaan ja unkarilaisvastaisilla herjauksillaan. Unkarissa sen sijaan syyllisiä eivät ole valtion viranomaiset vaan parlamentin ulkopuolella toimivat ääriryhmät, jotka ylireagoivat innokkaasti näihin loukkauksiin. Tässä on perustavanlaatuinen ero.

Molemmat ilmiöt on tuomittava. Yksi näiden kansojen välisten suhteiden tulehtumisen syistä on se, että Euroopan parlamentin sosialistiryhmä jätti Slovakian SMER-puoluekoalition politiikan huomiotta, mikä lietsoi ilmeisen vähemmistövästaisista ääripolitiikkaa. Siksi sosialistiryhmän päätös ottaa SMER takaisin riveihinsä oli huono: se antoi täyden vapauden esittää unkarilaisvastaisia mielipiteitä. Valitettavasti Bratislavan koalitiohallitus ei ole tarjonnut tilaisuutta parantaa Slovakian ja Unkarin välisiä suhteita. Kiitos.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, en halua nyt mennä yksityiskohtiin, mutta uskon, että hyvä ystäväni jäsen Duka-Zólyomi tietää hyvin, että Euroopan parlamentin sosialistiryhmä suhtautuu hyvin kriittisesti koalitioon ja erityisesti Ján Slotan puolueeseen.

Nyt – erityisesti pääministeri Ficon ja pääministeri Gyurcsányn odotetun tapaamisen jälkeen – on kuitenkin aika järjestää asiat niin, että nämä kaksi maata voivat selvittää ongelmansa yhdessä ja rauhanomaisesti päästämättä ääriliikkeiden edustajia ääneen. Olemme tästä asiasta samaa mieltä: ääriliikkeiden edustajien ei pidä antaa jatkaa suhteiden myrkyttämistä. Tämä koskee paitsi Ján Slotan radikaaleja puheita myös erityisesti Unkarin kansalliskaartia. Kehotan kumpaakin maata ja niiden pääministereitä sekä kaikkia Euroopan parlamentissa edustettuina olevia puolueita tekemään kaikkensa hiljentääkseen ääriliikkeiden edustajat, estämään heitä sulkemasta rajoja sekä varmistamaan, että rauhaa haluavat ihmiset, jotka tahtovat suojella ja auttaa vähemmistöjä, saavat äänensä kuuluviin.

19. Tervetuloivotukset

Puhemies. – (DE) Hyvät parlamentin jäsenet, minulla on suuri ilo toivottaa tervetulleeksi joukko Saksan demokraattisen tasavallan ensimmäisen vapailla vaaleilla valitun parlamentin entisiä jäseniä, jotka istuvat yleisölehterillä.

Euroopan parlamentti pääsi historiankirjoihin päättäessään yhdistää Saksan uudelleen ja hajosi itse pian sen jälkeen. Valtuuskuntaa johtaa Volkskammerin silloinen puheenjohtaja, tohtori Sabine Bergmann-Pohl. Toivotan teidät erittäin lämpimästi tervetulleeksi Euroopan parlamenttiin.

(Suosionosoituksia)

20. Minuutin puheenvuorot poliittisesti tärkeistä aiheista (jatkoa)

Jim Higgins (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, moottoriajoneuvojen eCall-järjestelmä on suuri edistysaskel, sillä se auttaa hätäpalveluja pääsemään onnettomuuspaikalle mahdollisimman nopeasti. Laite tunnistaa tarkan onnettomuuspaikan, jolloin ambulanssi, poliisi ja palokunta pääsevät onnettomuuspaikalle mahdollisimman nopeasti. Tämä on erityisen tärkeää maaseudulla ja syrjäisillä alueilla ja erityisesti yhden auton onnettomuuksien tapauksessa.

eCall-järjestelmä on nyt vakiovarusteena kaikissa uusissa autoissa monissa EU:n jäsenvaltioissa. Valitettavasti sitä ei ole saatavana kotimaassani Irlannissa, missä tapahtuu edelleen sietämätön määrä kohtalokkaita onnettomuuksia. Katson, että järjestelmän pitäisi olla pakollinen kaikissa jäsenvaltioissa.

Tässä on kyse ihmishenkien pelastamisesta, ja tämä laite todellakin pelastaa niitä. Siksi kehotan komissiota vaatimaan, että kaikki jäsenvaltiot edellyttäisivät tämän järjestelmän käyttöönottoa kaikissa uusissa moottoriajoneuvoissa.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Arvoisa puhemies, Slovakian tiedeakatemian sosiologian tutkimuslaitoksen mukaan unkarilaissyntyiset slovakialaiset ovat ylpeitä Slovakian tasavallan kansalaisuudestaan. Näin ajattelee yli 70 prosenttia, ja tämä luku on suurin koskaan Slovakian tasavallan historiassa.

Tämä tulos antaa selvän viestin, joka on ristiriidassa sen kanssa, mitä jotkut poliitikot väittävät yrittäessään vakuuttaa Euroopalle, että Slovakian unkarilaisvähemmistöä syrjitään. Euroopan parlamentissa muutamat kollegani ovat suosineet neuvottelupöytään istumisen sijasta kahden vuoden ajan viestintämenetelmää, joka kärjistää kotimaani politiikkaa entisestään.

Kehotankin niitä, joille Unkarin ja Slovakian hyvät välit ovat tärkeät, tukemaan kummankin maan pääministerin pyrkimyksiä. Pääministerit tapasivat lauantaina koordinoidakseen ääriliikkeiden torjuntaa ja ohjatakseen maat kohti hyviä naapurussuhteita.

Arvostan sitä, että Unkarin pääministeri hyväksyi kaksi päivää neuvottelujen jälkeen toimenpiteitä, joilla muutetaan ääriliikkeiden torjunnasta annettuja säädöksiä. Tämä on tehokkain keino panna kuriin ne, jotka uhkaavat nyt demokratiaa tällä alueella ja selviävät siitä rangaistuksesta.

Eoin Ryan (UEN). – (EN) Arvoisa puhemies, yksi urheilua koskevan valkoisen kirjan keskeisistä osatekijöistä on rasismien torjuminen erityisesti jalkapallo-otteluissa. Valitettavasti rasismi on nostanut rumaa päätään Skotlannin jalkapalloliigassa, mikä on meistä kaikista kovin ikävää. Joitakin pelaajia, jotka ovat ilmoittaneet

pelaavansa Irlannin joukkueessa, on kohdeltu rasistisesti ja heille on laulettu "Famine Song" -laulua, mikä on valtava loukkaus paitsi pelaajia myös Irlannin kansaa kohtaan.

Mielestäni on hyvä, että Skotlannin jalkapalloliitto sekä Yhdistyneen kuningaskunnan entinen sisäministeri John Reid ovat ryhtyneet asiassa toimiin. Emme voi hyväksyä rasismia riippumatta siitä, missä se nostaa rumaa päätään, ja katsonkin, että meidän kaikkien on tehtävä selväksi, ettemme missään nimessä hyväksy tällaista ja ettei sellaista saa tapahtua yhtään missään.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Arvoisa puhemies, Nizzassa järjestetyssä EU:n ja Venäjän välisessä huippukokouksessa päätettiin viime perjantaina, että Venäjän kanssa jatkettaisiin neuvotteluja uudesta kumppanuussopimuksesta 2. joulukuuta, vaikka jotkin jäsenvaltiot ilmaisivatkin huolensa asiasta ja vaikka tiettyjä kysymyksiä, kuten tulevia toimia Georgiassa ja Kaukasuksella, ei ole ratkaistu.

Olen seurannut Venäjän tapahtumia hyvin huolestuneena. Duuma on nyt äänestänyt salaperäisesti presidentin toimikauden pidentämisestä kuuteen vuoteen. Ihmisoikeuksia loukataan edelleen. Tästä osoituksena on Svetlana Bahminan tapaus. Hän on viisi vuotta vangittuna olleen liikemiehen, Mihail Hodorkovskin, entinen työntekijä. Viranomaiset eivät edelleenkään hyväksy hänen varhaista vapauttamistaan siperialaisesta vankilasta, vaikka hänen raskautensa on edennyt pitkälle. Euroopan unioni ei saa antaa neuvotteluissa periksi Venäjän yrityksille kiristää meitä energialla, vaan sen on puututtava selvästi ihmisoikeusloukkauksiin.

József Szájer (PPE-DE). - (HU) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, yksi EU:n kansalaisten tärkeimmistä oikeuksista on oikeus liikkua vapaasti. Vuosi sitten, kun avasimme Schengen-alueen rajat, uusien jäsenvaltioiden tietyille rajoille, kuten Itävallan ja Tšekin tasavallan, Unkarin ja Slovakian sekä Unkarin ja Itävallan välisille rajoille, ilmestyi omituisia esteitä. Itävallan viranomaiset asettivat kotikaupunkini lähellä "Autolla pääsy kielletty" -kyltin tielle, joka on muutoin täysin autojen käytettävissä.

Koska tämä harmillinen este rajoittaa mielestämme edelleen yhtä EU:n kansalaisten tärkeimmistä oikeuksista, kollegani, jäsenet Karas ja Járóka, ja minä peitimme merkin symbolisesti EU:n lipulla vastustaaksemme tällä tavoin tätä estettä, joka aiheuttaa paikallisissa paljon ärtymystä.

Hyvät parlamentin jäsenet, vaikka nykyisin meidän ei enää tarvitsekaan yrittää taistella rautaesirippua vastaan – ja olenkin useaan otteeseen tuonut mukani palan todellista rautaesirippua kotikaupunkini läheltä – vaan ainoastaan muutamia "Pääsy kielletty" -kylttejä vastaan, katson silti, että meidän pitäisi pitää huolta siitä, että eurooppalaisuuden hengessä nämäkin poistetaan.

Unkarin ja Slovakian välisestä konfliktista haluan sanoa vain sen, että ääriliikkeiden paheksujat olisivat uskottavia vain, jos he olisivat tehneet samoin silloin, kun koalitiopuolueen jäsen Ján Slota antoi unkarilaisvastaisia lausuntoja ja vaati karkottamaan unkarilaiset Slovakiasta.

Kristian Vigenin (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, Kristalliyön vainoista tulee tänä vuonna kuluneeksi 70 vuotta. Vaikuttaa siltä, että kollektiivinen muisti heikentyy koko ajan, sillä rasistiset, muukalaisvihamieliset, juutalaisvastaiset ja aggressiivisen nationalistiset ääriliikkeet voimistuvat kaikkialla maailmassa, myös eurooppalaisissa demokratioissa.

Näin vuonna 2009 pidettävien Euroopan parlamentin vaalien alla sosialidemokraattinen ryhmä on vakuuttunut siitä, että poliittiset edustajat voivat myötävaikuttaa yleiseen vastavuoroisen kunnioituksen ja ymmärtämyksen edistämiseen.

Ryhmämme on sitoutunut lisäämään tietoisuutta kulttuurisen ja uskonnollisen moninaisuuden arvosta yhteiskuntien keskinäisen rikkauden lähteenä. Korostamme aina, ettei julkisten henkilöiden pitäisi antaa lausuntoja, jotka kannustavat leimaamaan ihmisryhmiä. Haluan kertoa olevani hämmentynyt siitä, että Euroopan kansanpuolue (PPE) on valinnut tärkeimmäksi kumppanikseen – ja pitää edelleen tärkeimpänä kumppaninaan – Bulgariassa puoluetta, jonka johtaja arvostaa Stalinin, Hitlerin ja Maon valtiomiestaitoja, uskoo, että yhdentymistä edistetään siten, että jokaiselle vastasyntyneelle lapselle, joka ei ole etnisesti bulgarialaista alkuperää, on valittava bulgarialainen nimi valmiista luettelosta, ja sanoo, että Bulgariassa on bulgarialaisia ja Turkissa on turkkilaisia ja että jos joku on turkkilainen, hänen pitäisi mennä Turkkiin.

Arvoisa puhemies, haluaisin tietää, suhtaudutko te tai Euroopan kansanpuolue samalla tavalla Saksan turkkilaisiin. Haluan korostaa, että on hyvin tärkeää, että eurooppalaiset puolueet valitsevat kumppaninsa huolella, sillä kun laatu korvataan määrällä, siitä kärsivät ensimmäisenä PPE-ryhmän uskottavuus ja kansallisten poliittisten järjestelmien vakaus ja se vahingoittaa tietenkin oikeiston tavanomaisten äänestäjien käsityksiä.

Puhemies. – (DE) Hyvä jäsen Vigenin, puhuttelitte minua henkilökohtaisesti, joten otan itselleni vapauden huomauttaa, että Euroopan parlamentti järjesti Brysselissä viime maanantaina hyvin liikuttavan Kristalliyön muistotilaisuuden.

Jäsenyydestäni puolueessa totean, että toimin täällä puhemiehenä enkä puolueen jäsenenä, vaikka toki koen olevani yhteydessä puolueeseeni. Teidän on esitettävä kysymyksenne suoraan niille, jotka ovat asiasta vastuussa – se ei ollut kysymys, jonka voisi esittää puhemiehelle.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Arvoisa puhemies, suhtaudumme ensinnäkin myönteisesti hiljattain pidetyssä G20-kokouksessa hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan sekä puheenjohtaja Barroson ja presidentti Sarkozyn erityiseen panokseen. Lopulliset päätökset vastaavat EU:n jäsenvaltioiden käsittelemää ja hyväksymää strategiaa.

Meidän pitäisi suhtautua myönteisesti myös siihen, että kaikki osanottajat sitoutuivat tekemään yhteistyötä rahoitusalan nykyisen kriisin torjumiseksi. Tällä hetkellä kansa ei ole kiinnostunut kiistoista, vaan ainoastaan todellisista ratkaisuista. Keskinäinen riippuvuus luo kaksisuuntaisia kanavia, jotka mahdollistavat kriisin leviämisen, mutta ne voivat mahdollistaa myös talouden elvytysratkaisujen leviämisen.

Romanian tapauksessa työttömyys missä tahansa muussa EU:n jäsenvaltiossa nostaa kehittyvän taloutemme työttömyysastetta kaksinkertaista vauhtia. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että ulkomailla työskentelevät henkilöt lähetetään takaisin kotiin, ja toiseksi siitä, että toimintaansa supistavien ulkomaisten yritysten tarjoamien työpaikkojen määrä vähenee.

Työttömyyttä on tarkasteltava nyt yleiseurooppalaisesta näkökulmasta, mutta ratkaisuja on toteutettava ja rahoitettava näiden kanavien molemmissa päissä.

Gábor Harangozó (PSE). – (HU) Arvoisa puhemies, kiitos puheenvuorosta. Hyvät parlamentin jäsenet, haluan kiinnittää huomionne paineisiin maissimarkkinoilla, jotka ovat Keski-Euroopassa poikkeuksellisen hallitsemattomat. Valtavat sadot, maailmanmarkkinoiden epäsuotuisat olosuhteet ja Keski-Euroopassa tavanomaiset vaihtelevat tuotot ovat laskeneet hinnat selvästi interventiorajan alapuolelle Unkarin tietyillä alueilla.

Meidän on ryhdyttävä toimiin tuottajien auttamiseksi ja markkinoiden vakauttamiseksi. Nykytilanteessa Unkari ei kykene itse ostamaan ylijäämää. Markkinoita voidaan vakauttaa kuitenkin myös muilla keinoin. Ensinnäkin interventiomäärää on nostettava niiden valtioiden kohdalla, joilla ei ole merisatamia. Järjestelmän on toimittava tältä osin turvaverkkona, niin kuin alun perin oli tarkoitus.

Toiseksi merisatamia vailla olevien maiden auttamiseksi on käynnistettävä tarjouskilpailuja, jotka koskevat vientiä yhteisön ulkopuolisiin maihin. Lisäksi on avattava erityisiä yksityisiä varastointitiloja. Nämä toimenpiteet auttaisivat suuresti estämään tilanteen pahenemisen, ja auttaisimme niillä viljelijöitämme sopeutumaan poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Kiitos.

Puhemies. – (DE) Päätämme tämän kohdan käsittelyn.

21. EMU@10: saavutukset ja haasteet talous- ja rahaliiton kymmenen ensimmäisen vuoden jälkeen (keskustelu)

Puhemies. – (DE) Keskustelemme nyt talous- ja rahaliiton (EMU) kymmenestä ensimmäisestä vuodesta ja sen tulevista haasteista. Tässä yhteydessä haluan toivottaa Luxemburgin pääministerin ja valtiovarainministerin sekä euroryhmän puheenjohtajan Jean-Claude Junckerin lämpimästi tervetulleeksi Euroopan parlamenttiin.

(Suosionosoituksia)

Lisäksi minulla on tietenkin ilo toivottaa tervetulleeksi myös asiasta vastaava komission jäsen Joaquín Almunia.

Pervenche Berès, esittelijä. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, katson tämän olevan tärkeä hetki. Aihe, josta keskustelemme tänään, vaikuttaa suuresti kaikkiin eurooppalaisiin.

Katson itse – ja kaikki ovat nyt vakuuttuneita siitä – että euro on tärkein valttimme, paras investointimme. Meidän on nyt aika arvioida tilannetta, mutta tällaisen kriisikauden tilannekatsauksen on tietenkin tarjottava

meille keino saada asiat jälleen liikkeelle. Millaisessa tilanteessa olisimme ilman euroa? Ilman euroa Islanti muistuttaisi nyt enemmän tai vähemmän Irlantia – tai pikemminkin Irlanti muistuttaisi Islantia.

Olemme käynnistäneet keskustelut uudelleen keskellä tätä kriisiä, koska olemme kaikki tajunneet, kuinka suuri merkitys eurolla oli kyvyllämme kestää iskuja paitsi tavallisina aikoina myös kriisin aikoina.

Arvoisa komission jäsen, haluan kiittää teitä ennakoitokyvystä, sillä kun toukokuussa 2008 otitte täällä parlamentissa käsiteltäväksi tämän asiakirjan, kukaan ei ymmärtänyt, miten hyödyllinen ja tarpeellinen se olisi tai miten se tukisi tärkeää työtämme, jossa pyrimme suuntaamaan katseemme tulevaisuuteen ja tavoittelemme sitä, että selviytyisimme meitä kohdanneesta kriisistä euron tarjoaman vakaan pohjan avulla.

Olen kuitenkin täysin tietoinen siitä, että keskustellessanne valtiovarainministerien kanssa heidän ajatuksensa kääntyivät äkisti muualle, asioihin, joihin he eivät olleet kiinnittäneet huomiota – nimittäin rahoitusmarkkinoihin. Teidän on muistutettava heille, että nykyisestä kriisitilanteesta pois pääseminen edellyttää heiltä kahta asiaa.

Heidän on saatettava talous- ja rahaliitto tasapainoon. Se on välttämätöntä rahoitusmarkkinoiden kriisin ratkaisemiseksi. Se on välttämätöntä kohtaamamme reaalityökalouden kriisin selvittämiseksi. Rahapolitiikalla voidaan tehdä paljon: likviditeettiruiskeiden avulla voidaan helpottaa markkinoiden toimintaa ja korkoja laskemalla voidaan elvyttää investointeja. Siinä on kuitenkin kaikki! Sen jälkeen hallitusten on ryhdyttävä toimiin pelastaakseen pankit, eliminoidakseen vahingolliset tuotteet ja elvyttääkseen tulevaisuudessa taloudellisen toiminnan Euroopan unionissa.

Siksi valtiovarainministerien on aika käyttää perustamissopimusta, jossa heitä käsketään suhtautumaan talouspolitiikkaansa yhteiseen etuun vaikuttavana politiikkana. Arvoisa komission jäsen, käynnistäkää tältä pohjalta Ecofin-neuvostossa keskustelu, vaatii tätä ohjeistusta, jota olette ehdottanut, tarkistakaa kantaanne meidän kantamme suuntaan ehdotusten pohjalta – meidän ehdotustemme pohjalta – joille lienette siihen mennessä antanut tukenne, jotta tulevaisuudessa euro todella lisäisi kasvua ja työllisyyttä.

Rahapolitiikasta totean, että me tietenkin kunnioitamme keskuspankin riippumattomuutta, mutta me kunnioitamme myös koko perustamissopimusta, ja sen 105 artiklassa määrätään hintavakauden lisäksi siitä, että keskuspankin on noudatettava unionin muita tavoitteita. Tarvitseeko minun muistuttaa tästä? Tarvitseeko minun sanoa, että ehkä huomenna käynnistämme myös uuden keskustelun? Vaikka tätä ei olekaan mietinnössämme, eikä meidän olisi tarpeen käynnistää keskustelu rahoitusmarkkinoiden vakautta koskevan tavoitteen sisällyttämisestä rahapolitiikan tavoitteisiin? Kysyn tätä teiltä.

Talous- ja rahaliiton toiminnassa ei selvästikään edistytty, ellemmme ota reaalityökalouden ja rahoitusmarkkinoiden välisiä suhteita paremmin huomioon. Maksamme nyt siitä, että olemme unohtaneet tämän.

Laajentumisesta totean, että tämä kriisi täyttää jälleen keskustelun käymisen edellytykset, mutta katson silti, että meidän on pysyttävä tiukkoina. Vaikka uudistusten toteuttaminen onkin hyvin vaativaa, se on helpompaa ennen euroalueeseen liittymistä kuin sen jälkeen. Arvoisa komission jäsen, esititte tämän keskeisenä osana kertomustanne – ajatuksen siitä, että euroalueen toiminta-aikana syntyneet erot ovat huolestuttavia. Ne ovat suurempia kuin mitä aluksi kuvittelimme.

Siispä me, Euroopan parlamentti, pyydämme, että te tarjoaisitte Euroopan unionille välineet, joilla se voi tarkastella julkisten menojen laatua nähdäkseen, miten jäsenvaltiot reagoivat, ja että varmistaisitte, ettei valtiovarainministerien vastuulla ole käydä keskustelua pelkästään rajoista – sillä tämä olisi pelkkää yleistä keskustelua eikä keskustelua julkisten menojen laadusta.

Arvoisa komission jäsen, esittämästänne ohjeistuksesta totean, että katsomme, että teidän on nyt pyydettävä jäsenvaltioita tarkistamaan suunnitelmiaan. Niiden kansallisissa uudistussuunnitelmissa ei oteta tällä hetkellä huomioon esittämienne tuoreimpia ennusteita.

Jos meidän on tarkoitus ottaa yhteisen talouspolitiikan koordinointi vakavasti, näitä suunnitelmia on nyt tarkistettava teidän esittämienne sekä IMF:n ja OECD:n tukemien ja vahvistamien kasvuennusteiden pohjalta.

Lopuksi totean laatimistamme ehdotuksista, että haluan kiinnittää huomionne keskeisiin kysymyksiin, jotka koskevat euroalueen ulkoista edustusta. Olemme olleet passiivisia liian pitkään. Euro on suojannut meitä. Suojautumisen lisäksi sen on tarjottava meille nyt mahdollisuus esiintyä näkyvästi kansainvälisissä yhteyksissä, jotteemme ole pelkkä ajopuu muiden suurten rahavaltiojen keskustelussa. Me olemme suuri rahavalta, ja meidän on hyväksyttävä tämän seuraukset kunnolla. Tämä on myös asia, josta ministerineuvoston on käytävä jatkuvasti yhteistä keskustelua.

Kuten tiedätte, me, Euroopan parlamentti, olemme enemmän kuin halukkaita hoitamaan asiassa oman osuutemme.

Werner Langen, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, haluan toivottaa euroalueen edustajat, pääministerin ja talous- ja raha-asioista vastaavan komission jäsenen tervetulleiksi. Kaiken kaikkiaan katson, että voimme sanoa, että euro on ollut ensimmäisten kymmenen vuoden aikana täydellinen menestystarina. Kaikki ei ole sujunut aivan saumattomasti, mutta erityisesti viimeaikaisen rahoituskriisin aikana nämä instituutiot ovat osoittaneet arvonsa. Euroalueella tehtävän institutionaalisen yhteistyön ansiosta päätökset saatiin tehtyä nopeasti ja pantua pikaisesti täytäntöön, ja ennen kaikkea ne toimivat esimerkkeinä 27 jäsenvaltiolle.

Olemme laatineet mietinnön, joka sisältää 62 kohtaa ja jossa arvioidaan myös mennyttä ja esitellään tulevaisuudennäkymiä. Jäsen Berès puhui jo tietyistä kohdista, jotka koskevat tulevaisuudennäkymiä, ja haluan jatkaa vielä samasta aiheesta. Kaiken euron saaman myönteisen vastakaivun takana on jäljellä edelleen kysymys siitä, mitä tapahtuu seuraavaksi. Ovatko euroalue ja Euroopan keskuspankki valmiita kohtaamaan tulevat haasteet? Kohtaamme varmasti jonkinlaisen haasteen, jota meidän on tarkasteltava. Haluan muistuttaa teille, että euroalueen maiden kilpailukyvyssä on kehityseroja, sillä salaisuus on se, että yhteisestä rahapolitiikasta huolimatta meillä on paikalliset budjetti- ja finanssipolitiikat. Vakaus- ja kasvusopimus voi toimia näiden kahden tason välisenä ankkurina vain, jos jäsenvaltiot ovat valmiita pitämään sopimuksesta kiinni, hyväksymään ehdot ja osoittamaan tarvittavaa kurinalaisuutta. Siksi vakaus- ja kasvusopimus joutuu nyt ensimmäiseen suureen kokeeseen, jossa testataan, miten se selviytyy rahoituskriisistä. Sopimus on mielestäni riittävän joustava, ja ääritapauksissa voidaan soveltaa tilapäisiä poikkeuksia, mutta vakaus- ja kasvusopimusta ei voida sivuuttaa.

Toinen kysymys on se, mitä velkojen suhteen tapahtuu seuraavaksi. Rahoitusmarkkinapaketti laadittiin nopeasti, hallitukset ryhtyivät toimiin, ja eri tahot, myös komissio, osoittivat kykenevänsä toimimaan kriisissä, mutta kysymys kuuluu, hylkäämmekö nyt periaatteen, jotka ovat myötävaikuttaneet euron vakauteen, vai onnistummeko kehittämään näitä periaatteita ja säilyttämään ne.

Kaiken kukkuraksi olemme esittäneet lukuisia ehdotuksia, joita en voi minulle yllättäen myönnetyn lyhyen puheajan vuoksi luetella ja joita en siis ryhdy nyt luettelemaan. Tosiasia on kuitenkin se, että euroalue tarvitsee arvovaltaisemman ja yhtenäisemmän ulkoisen edustuksen, ja tässä suhteessa olemme täysin samaa mieltä Luxemburgin pääministerin ja euroryhmän puheenjohtajan kanssa. Olin yllätynyt siitä, ettei euroryhmän puheenjohtajaa Jean-Claude Junckeria kutsuttu viimeisimpään Washingtonissa pidettyyn huippukokoukseen. Voin sanoa tämän täysin avoimesti, koska se on pahasti ristiriidassa kaiken myönteisen kehityksen kanssa. Haluamme luonnollisesti myös, että Euroopan parlamentti otetaan asianmukaisesti mukaan. Esityslistalla on yksi kohta, josta olemme keskustelleet pitkään, nimittäin kysymys siitä, onko budjetti- ja finanssipolitiikan koordinoinnin lisääminen riittävä toimenpide vai ei – niin kuin Ranska katsoo – ja pitäisikö meidän sen sijaan perustaa institutionaalinen ”talusasioista vastaava hallitus”, mikä on hyvin kiistanalainen kysymys Saksassa. Mikä on oikea tie? Ryhmäni mielestä vastaus on selvä: emme tarvitse talusasioista vastaavaa hallitusta, vaan tarvitsemme lisää koordinointia, myös sovittujen eri poliittisten toimien suhteen. Jäsenvaltioiden on kuitenkin myös osoitettava tarvittavaa kurinalaisuutta, sillä muutoin euro saattaa ajautua pitkällä aikavälillä vaikeuksiin, mitä kukaan ei halua.

Kiitän kovasti kaikkia asiasta vastaavia. Parlamentti on valmis tekemään tiivistä yhteistyötä, ja olemme varmoja, että kykenemme määräämään mietinnöllämme sen sävyn.

Joaquín Almunia, komission jäsen. – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, hyvät parlamentin jäsenet, aivan aluksi minun on kiitettävä komission puolesta kahta esittelijää, jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia, sekä kaikkia niitä, jotka ovat osallistuneet tämän erinomaisen mietinnön laatimiseen.

Tämä mietintö kymmenvuotiaasta talous- ja rahaliitosta on erittäin laadukas. Kiitän myös poliittisia ryhmiä niiden tekemästä yhteistyöstä, joka on osoitus tämän parlamentin suuresta yhteenkuuluvuudesta. Tämäkin on talous- ja rahaliiton yksi valtti ja etu sekä nyt että tulevaisuudessa.

Talous- ja rahaliitto on nyt kymmenvuotias. Tämä oli sekä analyysimme että komission laatiman kertomuksen lähtökohta. Se oli myös lähtökohtana komission tiedonannossa, joka minulla oli ilo esitellä teille 7. toukokuuta. Vietämme kuitenkin euron ja talous- ja rahaliiton kymmenvuotispäivää poikkeuksellisen vaikeassa ja monimutkaisessa taloustilanteessa. Tämä tarjoaa meille tilaisuuden tarkastella talous- ja rahaliittoa siltä kannalta, kuinka paljon hyötyä yhteisestä valuutastamme ja yhdentymisemme merkistä, eurosta, voi olla, kun ratkomme tällaista ennennäkemätöntä tilannetta.

Johtopäätös on se, että euron kymmenen ensimmäistä vuotta ovat olleet hyvin myönteisiä. Myös johtopäätökset talous- ja rahaliiton hyödyllisyydestä nykytilanteen selvittämisen kannalta ovat myönteisiä. Elämme vaikeita aikoja, mutta meillä on käsissämme poikkeuksellisen hyödyllinen väline, jolla voimme torjua näitä vaikeuksia.

Toukokuun 7. päivänä esittelemässäni tiedonannossa tehdyn analyysin johtopäätökset sekä teidän mietintönne johtopäätökset on tietenkin pantava käytännössä täytäntöön, jotta tästä välineestä olisi nyt hyötyä. Olen samaa mieltä esittelijöiden kanssa siitä, että koordinointi on keskeinen osatekijä.

Viikonloppuna Washingtonissa pidetyssä kokouksessa keskusteltiin myös koordinoinnista. Ilman koordinoitua emme kykene puuttumaan tähän tilanteeseen tehokkaasti. Kukaan ei onnistu ratkaisemaan talousvaikeuksiaan tällaisessa tilanteessa ilman talouspolitiikan koordinoitua. Tämä tuli selvästi esiin muutama viikko sitten, kun kohtasimme rahoitusjärjestelmän romahduksen vaaran. Se on selvää myös nyt, kun useimpien talouksiemme on kohdattava taantuma ja kun kohtaamme ensimmäistä kertaa elämässämme jopa deflaation vaaran.

Budjettipolitiikkaa on koordinoitava. Talous- ja rahaliittoa koskevassa mietinnössä puhutaan tarpeesta lisätä finanssipolitiikan valvontaa ja laajentaa finanssi- ja budjettipolitiikan koordinoitua, kuten jäsen Langen sanoi. Meidän on kuitenkin pidettävä mielessämme kestävyys, jonka jäsen Berès mainitsi, julkisen talouden laatu sekä se, että meillä on vakaus- ja kasvusopimuksessa sääntöjärjestelmä, jota tarkistettiin vuonna 2005. Tarkistus osoittautuu nyt varsin hyödylliseksi, koska talouden elpymässä se antaa meille mahdollisuuden toteuttaa toimia julkisen talouden vakauttamiseksi. Vuoden 2007 lopussa euroalue oli ensimmäistä kertaa historiansa aikana lähes tasapainossa – vaje oli 0,6–0,7 prosenttia – mutta tämä tarkoittaa sitä, että meillä on nyt riittävästi joustoa, jotta finanssipolitiikkamme voi todella auttaa tukemaan kysyntää, niin kuin myös rahapolitiikkamme pitäisi.

Kertomuksemme johtopäätökset ovat nyt erityisen hyödyllisiä sikäli, että budjettipolitiikka on yhdistettävä rakenneuudistuksiin, ja tältä osin olen samaa mieltä jäsen Berès'n kanssa: meidän on tarkistettava ja mukautettava kansallisia Lissabonin-ohjelmia, kansallisia uudistusohjelmia, ja meidän on myös tarkistettava jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmia ja mukautettava niitä, jotta ne vastaavat nykytilannetta. Keskustelemme tästä tulevana kuukausina, ja tästä syystä, kuten tiedätte, komissio esittelee 26. syyskuuta toimintasuunnitelman, joka sisältää tavoitteita, välineitä, menettelytapoja ja lupauksia. Tässä suunnitelmassa tuodaan esiin, että kansallisia ohjelmia on mukautettava kansallisten menettelytapojen yhdistämiseksi ja niiden lähentämiseksi ja yhtenäistämiseksi EU:n strategian, menettelytapojen ja välineiden kanssa. Olen samaa mieltä teidän kanssanne ja mietinnön kanssa siitä, että meidän on vahvistettava euron sekä talous- ja rahaliiton ulkoisia vaikutuksia.

Kuten puheenjohtaja Juncker hyvin tietää, tarvitsemme strategian suhteessa monenvälisiin organisaatioihin ja muihin suuriin toimijoihin voidaksemme puolustaa etujamme, jotka liittyvät valuuttaamme ja talous- ja rahaliittoomme, ja siten Euroopan unionin taloudellisia etuja.

Tämän strategian pitää perustua periaatteisiin ja ensisijaisiin tavoitteisiin sekä välineisiin, joiden avulla toteutetaan toimia, jotka tarjoavat meille mahdollisuuden esiintyä yhtenäisinä ja jotka vahvistavat siten jokaisen eurooppalaisen ja erityisesti euroalueen vaikutusvaltaa. Tämä on myös hallinnointikysymys. Olen kanssanne täysin samaa mieltä monista mietintönne sisältämistä hallinnointiin liittyvistä näkökohdista ja toivon, että myös Ecofin-neuvoston ja euroryhmän valtiovarainministerit ovat niistä samaa mieltä.

Lopetan aivan pian, mutta sanon vielä, että jäsen Berès totesi, että komission jäsenen ja komission pitäisi jälleen kiinnittää valtiovarainministerien huomio tämän mietinnön johtopäätöksiin. Eräs Molièren hahmo sanoi, että hän luuli puhuneensa runollisesti mutta olikin tietämättään puhunut proosallisesti. Uskon, että Jean-Claude Junckerin johtamat euroryhmän ministerien keskustelut, Ecofin-neuvoston ministerien keskustelut sekä Washingtonissa käydyt ministerien keskustelut vastaavat täydellisesti komission kertomuksessa ja mietinnössänne asetettuja painopisteitä ja esitettyä koordinoitutarvetta, vaikka kaikki keskustelijat eivät luultavasti olekaan asiasta tietoisia.

(Suosionosoituksia)

Jean-Claude Juncker, euroryhmän puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvä jäsen Berès, hyvä jäsen Langen, hyvät parlamentin jäsenet, haluan kiittää aluksi kumpakin esittelijää heidän laatimastaan mietinnöstä, koska kerran luemme sitä ja käymme siitä keskustelua. Tämä mietintö on hyvä, ja sillä varmistetaan riittävän hyvin, että me pysymme tulevana kuukausina kiireisinä.

Olen samaa mieltä analyysistä, joka esitetään jäsen Berès'n ja jäsen Langenin mietinnössä, jossa arvioidaan yhteisvaluutan kymmentä ensimmäistä vuotta. Minulla ei ole mitään lisättävää heidän mietintöönsä, enkä halua poistaa siitä mitään. Lisäksi Euroopan parlamentin suuri enemmistö kannattaa tätä mietintöä – ainakin sillä perusteella, mitä komissio sanoi siitä. Huomaan, että parlamentti on yhteisvaluutasta paljon innostuneempi nyt kuin 12–13 vuotta sitten tai edes kymmenen vuotta sitten, ja meidän on oltava asiasta iloisia.

Taloudellisista eroista, rakenneuudistusten välisistä eroista ja yhteneväisyyksistä ja julkisen talouden hoidosta haluan aivan aluksi huomauttaa, etten ymmärtänyt, mitä mietinnössä tarkoitettiin, kun siinä sanottiin, etteivät tulokset vastaa niitä odotuksia, joita oli silloin, kun yhteisvaluutta otettiin käyttöön. Minulla ei ole tiedossani yhtäkään kvantitatiivista raporttia euroalueen eri jäsenvaltioiden välisistä eroista. Koska tällaista raporttia ei ole, tämä huomautus riippuu täysin olosuhteista, enkä ymmärtänyt sitä. Olen kuitenkin samaa mieltä siitä, että näillä eroilla on ajoittain taipumus kasvaa. Tämä ei ole kuitenkaan toistaiseksi uhannut euroalueen yhtenäisyyttä, mutta jos erot jatkuvat, ne voivat vahingoittaa alueen yhtenäisyyttä pitkällä aikavälillä.

Muutoin meidän pitäisi olla iloisia siitä, että Eurooppa – Euroopan unioni yleisesti ja euroryhmä erityisesti – jolla on nyt selvitettävänä yksi vakavimmista kriiseistä vuosikymmeniin, on hoitanut nykyistä kriisiä asiantuntevasti erityisesti välttämällä virheitä, joita Euroopassa tehtiin 1970-luvulla. Se, ettemme ole toistaneet samoja virheitä, ei ole mikään pieni asia, koska talouden ja politiikan näkökulmasta se on auttanut meitä estämään kriisiä kasvattamasta rahaliiton sisäisiä eroja ja heikentämästä sen yhtenäisyyttä.

Tosiasia on se, että ajaututtuamme näin suureen kriisiin, joka laajenee jatkuvasti reaali-talouteen, Euroopan unionin on vastattava siihen vahvalla ja koordinoitulla talouspolitiikalla, ja meidän on pohdittava, mikä olisi paras tapa toteuttaa tämä, ottaen huomioon yhtäältä käsite- ja sääntelykehiksemme – viittaen nyt vakaus- ja kasvusopimukseen sekä Lissabonin strategiaan – ja toisaalta kriisin vakavuuden, sillä sen vaikutukset ovat paljon vakavimmat kuin mitä muutama kuukausi sitten kuvittelimme.

Maailman toiseksi suurimman valuutan luominen tuo varmasti etua, mutta se tuo mukanaan myös velvoitteita. Saimme Washingtonissa viime perjantaina ja lauantaina järjestetyssä G20-kokouksessa muistutuksen omista velvoitteistamme ja muiden velvoitteista. Meidän on hyödynnettävä mahdollisimman hyvin nämä joulukuun Eurooppa-neuvostoa edeltävät kolme viikkoa hioaksemme taidolla EU:n strategiaa ja estääksemme erilaiset kansalliset reaktiot. Nämä erilaiset reaktiot ovat tietenkin meille uhka. Minusta on liikuttavaa kuunnella talouspolitiikan koordinoinnista esitetyjä ja toistettuja pyyntöjä, jotka esitetään pääasiassa Voltairen kielellä.

Haluaisin, että talouspolitiikan koordinoimista pyytäneet näyttäisivät ennen kaikkea esimerkkiä ja osoittaisivat sanojensa vilpittömyyden. Olen huomannut, että monet euroalueen eri jäsenvaltioiden hallitukset tarttuvat ahneesti ja oikeutetusti maansa autoteollisuuden kohtaamiin ongelmiin. Toivoisin, että ne, jotka puhuvat autoteollisuudesta ja jotka puhuvat jatkuvasti talouspolitiikan koordinoinnista, koordinoisivat kansallisia toimiaan, kun on aika toteuttaa autoalaa koskevia aloitteita. Kaikki muu on turhanpäiväistä. Ryhtykää todella koordinoimaan ja osoittakaa konkreettisella esimerkillä sanojenne vilpittömyys.

(Suosionosoituksia)

Rahapolitiikasta totean sen, että tiedätte, miten arka olen sanomaan siitä mitään – en sano siitä sanaakaan, paitsi sen, että uskon yhä, että Euroopan keskuspankki toimi viime kuukausina todella esimerkillisellä tavalla.

Esittelijänne ovat käsitelleet mietinnössään myös rahoitusmarkkinoiden yhdentämistä ja valvontaa. G20-kokouksessa meille asetettiin kunnianhimoinen etenemissuunnitelma. Nyt G20:n ja siten Euroopan unionin ja euroryhmän jäsenten on toteutettava sen pohjalta konkreettisia toimia. Muistanette varmasti, että euroryhmän ja EU:n jäsenvaltiot pyysivät ensimmäisinä, että ottaisimme tästä kriisistä opiksemme, enkä halua jättää tätä episodtia käsitteleviä muistelmiani myöhemmäksi. Me – euroryhmän vastuuhenkilöt – olemme toistaneet samaa neljän vuoden ajan Japanin ja Yhdysvaltojen valtiovarainministereille ja olemme kiinnittäneet amerikkalaisten ystäviemme huomion sekä heidän kaksoisvajeensa riskeihin että riskien järjestelmällisen aliarvioinnin aiheuttamiin riskeihin, erityisesti kiinteistöjen tapauksessa.

Monet meistä pyysivät kahden vuoden ajan jokseenkin suorasukaisesti G7-kokouksessa ja erityisesti Saksan toimiessa G7:n puheenjohtajana rahoitusmarkkinoiden laajempaa sääntelyä. Minun on vaikeaa hyväksyä sitä, että ne, jotka vastustivat tätä aikaisemmin, antavat nyt sen kuvan, että he johtavat EU:n toimia. Yhdysvaltojen ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset saivat niin paljon aikaa kuin ne tarvitsivat hyväksyäkseen euroryhmän ehdotukset rahoitusmarkkinoiden sääntelyn parantamisesta, mutta ne eivät halunneet ryhtyä siihen. Niiden ei pitäisi antaa nyt sellaista kuvaa, että ne johtavat muita.

Ajatukseni euroalueen laajentumisesta eivät eroa millään tavalla siitä, mitä esittelijänne ovat sanoneet. Haluan vain todeta, että euroalueen jäsenyys on tietenkin etu, tilaisuus, mutta siihen liittyy myös velvoitteita, joista osa on täytettävä ennen kuin euroalueeseen liittyminen on edes mahdollista.

Tämä täysin ymmärrettävä into muodostaa uusi G7 aiheuttaa kuitenkin ongelmia, jotka liittyvät euroalueen ulkoiseen edustukseen. Olemme euroryhmässä pyytäneet aina, että Euroopan unionilla ja euroryhmällä olisi näkyvämpi asema G20-kokouksessa, Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) ja rahoitusmarkkinoiden vakautusrahastossa. Me euroryhmässä pyysimme ensimmäisinä komissiolle pysyvää paikkaa G20-kokouksessa. Tämä ei kuitenkaan estänyt komission puheenjohtajaa vaatimasta euroryhmän puheenjohtajan tehtävää – ja tämän seuraukset näemme myöhemmin. Uskomme kuitenkin, että Euroopan keskuspankin ja komission pitäisi olla edustettuna pysyvästi G20-kokouksessa, samoin kuin myös euroryhmän, edustipa sitä sitten euroryhmän puheenjohtaja, joka yrittää vaatimattomasti johtaa valtiovarainministerien työtä – mistä presidentti Sarkozy muuten huomautti, etteivät ministerit ole tehtävänsä tasalla – tai joku muu. En pyri valtiovarainministerien työtä johtavan euroryhmän puheenjohtajan tehtäviin saadakseni siitä itse iloa ja kunniaa – jota tuskin riittää loputtomasti – vaan teen niin velvollisuudentunnosta. Jos muut katsovat, että he hoitaisivat näitä tehtäviä paremmin, he saavat tehdä niin, mutta heidän pitäisi hoitaa niitä tulevana vuosina yhtä tarmokkaasti kuin millaisen vaikutelman he antavat tällä hetkellä halustaan tehdä niin.

Talous- ja rahaliiton taloudellisista välineistä ja ryhmämme hallinnoinnista totean, että katson meidän edistyneen parin viimeisen vuoden aikana huomattavasti, mutta kun keskustelemme kansainvälisestä valuuttapolitiikasta ja rahapolitiikasta, on mahdotonta ajatella, etteivät ne, jotka vastaavat yhteisestä valuuttaja rahapolitiikastamme, edustaisi poliittisesti ja rahataloudellisesti maailman toiseksi suurinta valuuttaa.

Jos haluamme euroryhmän valtiovarainministerien hoitavan kunnolla talous- ja rahaliiton talouspuolta, monien valtion tai hallitusten päämiesten on annettava valtiovarainministereilleen tarvittavat ohjeet. Kuten tiedätte, Luxemburgissa tämä ei ole minkäänlainen ongelma.

(Suosiosoituksia)

Puhemies. – *(DE)* Arvoisa puheenjohtaja Juncker, kiitän teitä lämpimästi paitsi tästä selonteostanne myös työstä, jota olette tehnyt sitoutuneesti tämän asian parissa euroryhmän puheenjohtajana.

Jean-Pierre Audy, *kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon valmistelija.* – *(FR)* Arvoisa puhemies, arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, haluan aivan aluksi kiittää kollegoitani, jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia, heidän laadukkaasta mietinnöstään ja siitä, että he ovat sisällyttäneet siihen kansainvälisen kaupan valiokunnan esittämät tarkistukset.

Nyt, kun talous- ja rahaliiton perustamisesta on kulunut kymmenen vuotta, liittoa on pidettävä eurooppalaisena menestystarinana, josta meidän pitäisi olla ylpeitä. Kukaan ei voi kiistää – ja monet tutkimukset ovat osoittaneet – että rahapolitiikan ja kauppapolitiikan välillä vallitsee todellakin yhteys ja että tästä syystä kansainvälisen kaupan kestävä kasvu edellyttää vakaan valuutan myönteistä vaikutusta.

Euron käytön lisääntyminen kansainvälisenä valuuttana hyödyttää euroalueen jäsenvaltioita, koska sen ansiosta eurooppalaiset yritykset voivat pienentää valuuttariskiään ja parantaa kansainvälistä kilpailukykyään.

Vaikka se, että Euroopan keskuspankki on asettanut hintavakauden päätavoitteekseen, on lisännyt luottamusta euroon, kukaan ei voi kuitenkaan tosissaan kiistää sitä, että inflaatio on maailmanlaajuinen tosiasia ja että avoimessa markkinataloudessa tätä maailmanlaajuisia ilmiötä ei voida torjua pelkällä EU:n rahapolitiikalla.

On selvää, että euron vaihtokurssit ovat olleet liian korkeat liian kauan ja että ne ovat vaikuttaneet sisämarkkinoihin haitallisesti erityisesti rajoittamalla vientiä ja tukemalla tuontia. Monet tuottajat ovat tuoneet esiin huolensa asian suhteen. Kansainvälisen kaupan valiokunnan tilaaman tutkimuksen mukaan EKP:n vahvan kurssin politiikka on maksanut meille muutaman viime vuoden ajan 0,5 prosenttiyksikön kasvun vuodessa.

Siksi mielestäni on valitettavaa, ettei komissio ole analysoinut tarkemmin euron kansainvälistä asemaa ja sen vaikutuksia sisämarkkinoihin kansainvälisen kaupan näkökulmasta.

EU:n jotkin kumppanit harjoittavat rahapolitiikkaa, joka tähtää valuutan aliarvostukseen. Tämä horjuttaa kohtuuttomalla tavalla kaupankäyntiä. Tällaista rahapolitiikkaa voitaisiin pitää kansainvälisen kaupan tullien ulkopuolisena esteenä. Tätä taustaa vasten ehdotamme tutkimuksen tekemistä mahdollisuudesta perustaa rahariitoja ratkaiseva elin, jonka esikuvana voitaisiin käyttää Maailman kauppajärjestön vastaavaa elintä.

Tämä elin toimisi IMF:n alaisuudessa, ja se voisi auttaa vakauttamaan kansainvälisen valuuttajärjestelmän, pienentämään väärinkäytöksen riskiä ja palauttamaan maailmanmarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen, jota maailmanmarkkinoilla tarvitaan.

Kannatan komission ehdotusta EU:n yhteisten rahapoliittisten kantojen kehittämistä hankkimalla euroalueelle pysyvä paikka kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja -foorumeissa.

Lopuksi totean, että mielestäni on ikävää, ettei mietintö sisällä ajatusta talousasioista vastaavasta hallituksesta. Arvoisa puheenjohtaja Juncker, tässä ei ole kyse vilpittömyydestä. Kyse on yhteisön välineiden organisointia koskevasta poliittisesta ehdotuksesta.

Hallitukset ratkaisivat muinoin suuret kansainväliset levottomuudet sotimalla. Me käymme nyt taloudellista ja sosiaalista sotaa, mutta sen sijaan, että ihmiset menehtyisivät, he jäävät vaille työtä, emmekä enää edes kunnolla tiedä, kuka vihollinen on.

Tästä syystä me emme saa olla naiiveja, vaan meidän on tehtävä uupumatta työtä talous- ja sosiaaliasioista vastaavan eurooppalaisen hallituksen luomiseksi. Tämä ei varmastikaan vielä itsessään riitä, mutta se on EU:n sosiaalisen markkinatalouden menestyksen ehdoton edellytys.

Puhetta johti

varapuhemies **Mario MAURO**

Karsten Friedrich Hoppenstedt, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, kiitän kovasti esittelijää hänen huomioistaan, jotka koskivat euron tulevaisuutta ja kaikkia asiaan liittyviä politiikanaloja, ja haluan kertoa hänelle, että hänellä on valiokunnan laaja tuki.

Kiitän myös muita osallistujia, erityisesti puheenjohtaja Junckeria, joka edusti Euroopan unionia Kansainvälisen valuuttarahaston kokouksessa Washingtonissa ja teki siellä hyvää työtä. Olimme hänestä ylpeitä. Arvoisa puheenjohtaja Juncker, älkää antako kielteisten keskustelujen lannistaa teitä, vaan jatkakaa tätä varsin menestyksestä työtänne.

Kymmenen vuotta sitten minulla oli kunnia puhua eurosta Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraattien) ja Euroopan demokraattien ryhmän puolesta, ja sanoin tuolloin, että ”kielteisiä kommentteja uhmaten eurosta tulee vahva”. Viittasin esimerkiksi tulevan liittokansleri Schröderin sanoihin, sillä hän totesi tuolloin euron olevan sairaaloinen keskonen. Me kiistimme tämän – mielestäni onnistuneesti.

Euro saatettiin loppujen lopuksi maailmaan tiukan ja johdonmukaisen fitness-politiikan mukaisen, monta vuotta kestäneen dieetin jälkeen, ja se on ollut menestys. En halua ryhtyä siihen taas uudelleen. Tuolloin neuvoston puheenjohtajana toimi Gordon Brown, ja hän totesi silloin varsin selvästi, että Euroopan parlamentti oli toiminut merkittävässä tehtävässä historiallisessa prosessissa rahaliiton luomiseksi. Myös muut henkilöt käyttivät puheenvuoron, esimerkiksi Jacques Santer ja myös Wilfried Maartens, joka kutsui tuolloin euroalueen maita – joita oli aluksi 11, sitten 15 ja tämän jälkeen 16 – rohkean Euroopan edelläkävijöiksi.

Katson, että tulevaisuudessa me tarvitsemme EU:ssa rohkeutta voidaksemme jatkaa menestyksestä työskentelyämme ja pitääksemme puoliamme muita suurvaltoja – Yhdysvaltoja, Aasiaa ja muita maailmanmahteja – vastaan onnistuneesti euron avulla. Maailmanlaajuiset euromääräiset valuuttavarannot ovat paras mahdollinen todiste euron ja euroalueen menestyksestä.

Elisa Ferreira, *PSE-ryhmän puolesta*. – (PT) Arvoisa puhemies, haluan kiittää paitsi esittelijöitä myös komissiota sen aloitteesta laatia tämä teksti, jossa tarkastellaan talous- ja rahaliiton kymmentä ensimmäistä vuotta. Tämä on strateginen teksti, ja asian tarkasteleminen oli hyvin tärkeää.

Kuten täällä on tänään todettu, euro on kiistaton menestystarina. Euro on osoittautunut vahvaksi ja vakaaksi valuutaksi Lissabonista Helsinkiin ja Dublinista Bratislavaan – jopa nyt voimakkaan myllerryksen aikana. Tämän kerhon laajentaminen on selvästikin hyvin tärkeää.

Eurooppa-hankkeen vakautta koetellaan kuitenkin nyt päivittäin monella muulla tavalla. Kuten täällä on todettu, euro on tärkeä rahoitusjärjestelmän toiminnalle. Silti jopa komission tekstissä esitetään selvästi sellainen perustavanlaatuinen johtopäätös, ettei tämä menestys ole tuottanut vastaavalla tavalla reaali-talouden kasvua eikä sosiaalista tai spatiaalista lähentymistä. Päinvastoin komissio toteaa selvästi, että erot ovat kasvaneet voimakkaasti yhteisen valuutan kymmenen ensimmäisen vuoden aikana.

Nämä erot vaikuttavat kotimaani alueisiin, erityisesti Pohjois-Portugaliin, sekä muiden jäsenvaltioiden muihin alueisiin. Yhteinen rahapolitiikka, erityisesti hyvin vahva valuuttakurssi, on vaikuttanut voimakkaammin niihin alueisiin, jotka ovat muita alttiimpia kansainväliselle kilpailulle, sekä alueisiin, joilla on eniten vientiä.

Rahoitusmarkkinoiden sääntelyn purkamisesta johtuva kriisi vaikuttaa nyt vakavalla tavalla reaalityöelouteen ja pahentaa monien alueiden kansalaisten tilannetta entisestään. Kansainväliselle kilpailulle alttiit alueet, pk-yrityksistä riippuvaiset alueet sekä alueet, joille luoton saatavuus on hyvin tärkeää, joutuvat nyt tämän prosessin uhreiksi, ja laman uhka kasvaa.

Euron menestys riippuu siitä, kuinka paljon EU:n kansalaiset luottavat siihen. EU:n vahvimmat jäsenvaltiot ovat jo ryhtyneet toimiin elvyttääkseen kansantalouksiaan. Viitataan erityisesti autoteollisuuden alalla toteutettuihin aloitteisiin. Euroopan unionissa on kuitenkin kyse enemmästä. EU:n on oltava paljon enemmän kuin pelkkä enemmän tai vähemmän koordinoitujen kansallisten politiikkojen summa. Meidän on tullut aika tehdä eurosta yksi EU:n keskeisistä välineistä, joilla turvataan valuutan ja reaalityöelouden vakaus. Euron rinnalle on saatava mekanismeja, joilla turvataan keskeisen tavoitteen saavuttaminen eli sosiaalinen ja alueellinen lähentyminen, koska Eurooppa-hankkeessa on pohjimmiltaan kyse juuri siitä.

Nyt on kiistatta tärkeitä ja ajankohtaisempaa keskustella talouspolitiikan koordinoinnista euroalueella. Kansallisten politiikkojen koordinointi ei kuitenkaan riitä. Meidän on tehtävä enemmän. Lissabonin strategiamme, joka on puhtaasti kansallisten aloitteiden summa, ja vakaus- ja kasvusopimusme, joka asettaa erilaisia paineita eri maille, jotka käyttävät ja noudattavat sitä, ovat rajoituksia, minkä lisäksi käytettävissämme olevat määrärahat ovat rajalliset.

Kriisit luovat mahdollisuuksia. Rahaliitto voidaan säilyttää vain, jos jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten hyvinvoinnissa tapahtuu lähentymistä kansalaisten synnyinpaikkaan katsomatta. Kuinka muuten voimme saada kansan tukemaan yhteisvaluuttaa? Komission on toimittava oman diagnoosinsa mukaisesti, ja siksi me odotamme innolla niitä konkreettisia ehdotuksia, joita komission on määrä esittää 26. marraskuuta parlamentille ja EU:n kansalaisille.

On hyvin tärkeää, että tämä kriisi johtaa EU:ssa uuteen vaiheeseen, jossa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen ja vahvistamisen lisäksi luodaan todellista vaurautta, joka perustuu koheesioon ja kansalaisuuden käsitteeseen, joka on luonteeltaan myös taloudellinen.

Wolf Klinz, ALDE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, olemme keskellä vakavinta talouskriisiä vuosikymmeniin, ja Euroopan keskuspankki ja euro ovat toistaiseksi selvinneet tästä koetinkivestä erinomaisesti. EKP on toiminut nopeasti ja määrätietoisesti kriisin torjumiseksi ja hoitanut tehtävänsä paremmin kuin muutamat muut keskuspankit. Siten se on osoittanut vaikuttavalla tavalla kykynsä hallita kriisiä vaikeina aikoina. Euro on osoittautunut vahvaksi valuutaksi, mikä on auttanut pitämään euroalueen vakaana, ja olemme jopa kyenneet ojentamaan auttavan käden täsmätoimenpiteiden muodossa tietyille euroalueen ulkopuolisille maille.

Taloussasioista vastaavaa hallitusta koskevassa pyynnössä ei oteta huomioon sitä, että yksittäisten jäsenvaltioiden politiikkojen koordinoimiseksi ja yhdenmukaistamiseksi on jo tehty ja tehdään paljon. Arvoisa puheenjohtaja Juncker, saavutukset tällä alalla ovat erityisesti teidän ansiotanne, ja haluan siksi käyttää tämän tilaisuuden lausuakseni teille erityiset kiitokset.

Euroalueen ulkopuoliset maat, kuten Tanska ja Unkari, oppivat nyt kantapään kautta, kuinka kalliiksi euroryhmän ulkopuolella oleminen ja euron suoja vaille jääminen voi käydä. Maat, jotka ovat aikaisemmin vastustaneet euroalueeseen liittymistä, esimerkiksi Tanska ja Ruotsi, ovat nyt muuttamassa mieltään ja harkitsevat liittymistä muutaman vuoden sisällä.

Rahoituskriisi osoittaa myös, kuinka tiiviit rahoitusjärjestelmien keskinäiset yhteydet ovat ja miten haavoittuvia ne ovat. Siksi on meidän oman etumme mukaista, että euroalueen ulkopuolella olevat maat liittyisivät euroon mahdollisimman pian ja että opt out -mahdollisuutta käyttäneet maat muuttaisivat mielensä. Emme voi kuitenkaan tehdä niille myönnytyksiä, jotka ovat ristiriidassa liittymiskriteerien kanssa. Euroopan talous- ja rahaliitto on vakaa alue, jolla on selvät liittymiskriteerit, eikä tätä pidä vesittää. Ainus asia, jota voisi olla syytä punnita, on se, ettei inflaation tapauksessa vertailukohtana käytettäisi Euroopan unionin kolmea parasta maata, vaan sen sijaan tarkasteltaisiin koko euroaluetta, koska kyseessä on nyt aiempaa suurempi kerho, jossa on 16 jäsentä.

Sen jälkeen, kun vakaus- ja kasvusopimusta tarkistettiin muutama vuosi sitten, se on ollut riittävän joustava vastatakseen asianmukaisesti taloudellisen epätasapainon aikoina haasteisiin, esimerkiksi nykyisen kriisin mukanaan tuomiin haasteisiin. Siksi olisi virhe yrittää heikentää ja muuttaa sopimuksen vaatimuksia.

Kriisi on tehnyt myös varsin selväksi sen, että liialliset vajeet, kuten Yhdysvaltojen vajeet, eivät ole pitkällä aikavälillä kestäviä, ettei talouskehityksen perustaminen valtaviin lainoihin ole toimiva ratkaisu ja ettei siksi talouden jatkuvaan vakauttamiseen tähtääville toimenpiteille ole vaihtoehtoa. Suhtaudumme luottavaisesti siihen, että toisin kuin mitä rahoitusmarkkinoista puhutaan tällä hetkellä ja vastoin tiedotusvälineiden tyrkyttämää käsitystä rahoituskriisi viime kädessä vahvistaa rahaliittoa, ei heikennä sitä.

Eoin Ryan, UEN-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, haluan aivan aluksi kiittää jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia työstä, jota he ovat tehneet laatiessaan tätä hyvin tärkeää mietintöä. Se on erinomainen mietintö, joka on otettava huomioon.

Kun tätä aihetta käsiteltiin ensi kerran valiokunnissa, taloustilanteemme oli varsin toisenlainen. Yhdysvaltojen subprime-kriisi oli alkanut, mutten usko kenenkään aavistaneen sen seurauksia ja sitä, miten laajasti se vaikuttaisi koko maailman rahoitusmarkkinoihin.

Taloustilanteen heikentyessä keskustelujemme sävy talous- ja raha-asioiden valiokunnassa on muuttunut. Tämä kriisi on maailmanlaajuinen, ja siitä selviäminen edellyttää koordinoituja maailmanlaajuisia toimia, joten pidän viikonloppuna tehtyä aloitetta ja sen tulosta varsin myönteisinä. Työtä on jäljellä vielä paljon, mutta mielestäni tämä on oikein hyvä alku.

Euron tuoma vakaus, erityisesti korkojen ja valuuttakurssien osalta, on Irlannille tärkeä seikka, joka on auttanut meitä selviämään myllerryksestä. Emme ole selvinneet vahingoitta, mutta olemme kuitenkin jaloillamme.

Jos vielä joku Irlannissa tai muualla euroalueella tai EU:ssa epäilee euroalueen jäsenyyden etuja, kehotan häntä suuntaamaan katseensa Luoteis-Eurooppaan ja seuraamaan, mitä Islannissa tapahtuu.

Missä Irlanti olisi nyt, jos irlantilaiset olisivat kuunnelleet niitä, jotka vastustivat paitsi Lissabonin sopimusta myös Maastrichtin ja Nizzan sopimuksia? Olisimme ulkopuolella. Emme kuuluisi euroalueeseen, ja taloutemme olisi kärsinyt suurta vahinkoa, koska meillä ei olisi ollut sitä vakautta, jonka euro on tuonut maallemme.

En odota vastausta Sinn Féinin kaltaisilta puolueilta, jotka ovat jatkuvasti vastustaneet EU:ta ja toteuttamiamme toimia, mutta olen todella sitä mieltä, että niiden on nyt aika kertoa, mitä ne tarkalleen ajattelevat ja mitä mieltä ne ovat koko EU:sta ja taloutemme tulevaisuudesta.

Pierre Jonckheer, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, minäkin haluan ryhmäni puolesta kiittää jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia heidän laatimastaan tärkeästä mietinnöstä. Sen 62 kohtaa ja 14 tiivistä sivua antavat paljon ajattelemisen aihetta. Haluan hyödyntää sitä, että euroryhmän puheenjohtaja ja komission jäsen ovat täällä läsnä, ja esittää heille jälleen ryhmäni puolesta useita huomioita asioista, joita pitäisi mielestäni käsitellä tarkemmin kuin tässä mietinnössä.

Ensimmäinen huomioni koskee euron valuuttakurssipolitiikkaa. Myönnän, etten edelleenkään ymmärrä, onko meillä euron valuuttakurssipolitiikkaa suhteessa muihin kansainvälisiin valuuttoihin ja käydäänkö G20-kokouksessa tai muualla keskustelua siitä, millä tavalla Yhdysvaltojen hyvin suuret vajeet jatkossa rahoitetaan.

Toinen asiani koskee koordinoitua. Katson, että euro on menestystarina erityisesti poliittisesti, koska se antaa Euroopan unionille poliittisen suurvallan aseman. Katson silti myös, ettei sen koordinoitua suju kovin hyvin, ja tämä käsitykseni perustuu ainakin kolmeen seikkaan.

Niistä ensimmäinen liittyy verotukseen. Tiedätte, mitä mieltä Vihreiden / Euroopan vapaan allianssin ryhmä on asiasta. Kannatamme verokilpailua EU:ssa, nimenomaan oikeudenmukaista verokilpailua. Katsomme, että olemme pahasti jäljessä veroparatiisien torjumisessa – myös Euroopan unionissa – ja katsomme, että olemme pahasti jäljessä korkotulojen verotusta koskevan direktiivin laajentamisen suhteen.

Toinen seikka liittyy budjettipolitiikan koordinoituihin. Tältä osin panen merkille, että kaikki jäsenvaltiot ovat käynnistämässä "elvytyssuunnitelmia". Euroopassa Dominique Strauss-Kahn on esimerkiksi sanonut, että tähän pitäisi varata yksi prosentti yhteisön BKT:stä. Tämä määrä vastaa miltei EU:n vuosibudjettia. Mikä on meidän kantamme tähän mielipiteeseen? Koordinoitua ei mielestäni suju kovin hyvin, ja lisäksi katson, että vastaukset, joita annatte tarkistetun vakaus- ja kasvusopimuksen suhteen, eivät myöskään ole riittäviä eivätkä vastaa edessämme olevaa haastetta.

Lopuksi kolmas seikka, jonka suhteen koordinointi on mielestäni heikkoa ja puutteellista, on eri EU:n jäsenvaltioissa harjoitettu palkkapolitiikka. Todellisuudessa Saksa on saanut viimeisten kymmenen vuoden aikaiset tuloksensa aikaan harjoittamalla palkkapolitiikkaa, josta – Saksan talouden koon vuoksi – koko euroalueen dynamiikka on saanut alkunsa. Uskon tämän aiheuttavan ongelmia niin sisäisen kysynnän kannalta kuin tiettyjen ammattiryhmien palkkatason kannalta työpaikkojen epävarmuudesta puhumattakaan.

Arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, odotan teiltä ja edustamaltanne valtiovarainministerien neuvostolta näissä kolmessa asiassa enemmän kunnianhimoa tulevaisuudessa, koska puhumme myös tulevista haasteista.

Sahra Wagenknecht, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, näin kymmenen vuotta rahaliiton perustamisen jälkeen EU on keskellä suurta kriisiä. Pankit romahtavat, tai niitä tuetaan kansallisista talousarvioista miljardeilla euroilla. Markkinat romahtavat, ja miljoonat ihmiset pelkäävät työpaikkojensa ja tulevaisuutensa puolesta.

Markkinoiden romahduksen lisäksi myös vallassa olevat poliitikot eivät ilmeisesti kykene ottamaan opiksi virheistään. Katsomme, että talous- ja rahaliittoa perustettaessa tehtiin vakavia virheitä. Yksi näistä virheistä oli erottaa raha- ja finanssipolitiikka rakenteellisesti toisistaan: yhteistä valuuttaa ei voi luoda yhtenäistämättä samalla vero- ja menopolitiikkaa tai ainakaan niiden suuria linjoja. Minusta vaikuttaa siltä, että taloudelliset erot ovat kasvaneet euroalueella valtavasti. Meidän on nyt todellakin koordinoitava paremmin talouspolitiikkaa ja erityisesti veropolitiikkaa. Tarvitsemme tehokkaita toimenpiteitä, joilla torjumme verojen polkemista. Lisäksi veroparatiisit on suljettava ja pääomanliikkeitä on ryhdyttävä vihdoin jälleen valvomaan.

Toinen suuri virhe liittyy mielestämme vakaus- ja kasvusopimuksen rakenteeseen. Tällaisina aikoina jokainen, joka pitää talousarvion vakauttamista tärkeänä, elää ilmeisestikin aivan toisella planeetalla: mikään ei olisi tuhoisampaa kuin reagoida tähän talouskriisiin tällä hetkellä ilman selviä säästöohjelmia. Vakaussopimus on osoittautunut selvästi virheeksi. Se pitäisi korvata eurooppalaisella yhteisvastuun ja kestäväen kehityksen strategialla. Meidän on mielestämme ryhdyttävä toteuttamaan mittavia investointeja julkisen infrastruktuurin uudistamiseksi ja sosiaalisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien elämänlaadun parantamiseksi Euroopassa.

Kolmas virhe liittyy mielestämme itse Euroopan keskuspankin rakenteeseen. EKP ei kuulu demokraattisen valvonnan alaisuuteen, ja sen ainoana tavoitteena on hintavakaus. Kannatamme EKP:n demokraattisen valvonnan aloittamista ja kehotamme muuttamaan EKP:n rahapoliittista tehtävää siten, että tulevaisuudessa kasvulle ja työllisyydelle annetaan vähintäänkin sama painoarvo kuin hintavakaudelle.

Nykyinen kriisi merkitsee myös mahdollisuutta uudistaa EU:n valuutta- ja rahoitusarkkitehtuuria. Emme saa haaskata tätä tilaisuutta.

Nils Lundgren, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (SV) Arvoisa puhemies, jos meillä olisi EU:ssa yhteinen kirjallisuuden viittekehys, aloittaisin puheenvuoroni lainaamalla kuuluisaa ruotsalaista runoilijaa: *Dig söver smickrets röst: hör sanningens en gång (Imartelun ääni turruttaa sinut, kuuntele joskus totuuden ääntä)*. Runomittana on käytetty aleksandriinia ja caesuraa. Molemmat esittelijät katsovat rahaliiton olleen menestystarina. Näin he ovat mukana luomassa euron ympärille myyttiä, jonka juuret eivät ole länsimaisessa kriittisessä ajattelussa.

Totuus eurosta on toisenlainen. Ensinnäkin se on aiheuttanut kymmenen ensimmäisen vuoden aikana valtavat kustannukset kasvun heikentymisen ja työttömyyden lisääntymisen muodossa. Toiseksi rahaliitto ei ole joutunut kovalle koetukselle tätä ennen. Tutkimukset viittaavat siihen, että ulkomaankaupan määrään kohdistuvat vaikutukset voivat olla paljon suuremmat, ehkä jopa 3–4 prosenttia BKT:stä. Toisaalta tämän kaupan kasvun lisäyksen sosioekonomiset hyödyt ovat osoittautuneet varsin vaatimattomiksi: ne ovat ehkä 3–5 promillea BKT:stä, ja tässä on kyse kertaluonteisesta tuotosta. Tästä vaurauden mitättömästä kasvusta on maksettu se hinta, etteivät euroalueen maat ole voineet harjoittaa itsenäistä raha- ja finanssipolitiikkaa. Saksan liittyessä tähän rahaliittoon sen valuutta oli voimakkaasti yliarvostettu. Sen korkotaso on ollut korkea ja finanssipolitiikka liian rajoittavaa.

Kustannukset ovat olleet valtavat. Miten euroalueella menee siis nyt? Kokoon kyhätty tarina menee niin, että euroalueen maat ovat pitäneet tiukasti yhtä ja johtaneet toimia rahoituskriisin torjumiseksi. Tämä on tarua, niin kuin kaikki tietävät. Aloitteen tekivät Yhdistynyt kuningaskunta, joka on rahaliiton ulkopuolella, ja Gordon Brown. Euroalue on seurannut perässä.

Roger Helmer (NI). – (EN) Arvoisa puhemies, haluan kiittää jäsen Lundgrenia hänen huomautuksistaan ja kyseenalaistaa UEN-ryhmään kuuluvan jäsen Ryanin sanat. Hän kertoi meille euron tuoman vakauden olleen Irlannille suunnaton siunaus. Jos hän olisi seurannut Irlannin talouden lähistoriaa, hän tietäisi, että

euroalueen joustamaton rahapolitiikka on aiheuttanut osaltaan vakavia inflaatio-ongelmia erityisesti asuntomarkkinoilla ja että Irlannin asuntomarkkinoiden kupla on ollut paljon pahempi kuin mitä se olisi ollut, jos Irlanti olisi voinut päättää itse omasta rahapolitiikastaan.

Meille sanottiin, että eurosta olisi suurta etua – että se helpottaisi matkustamistamme ja lisäisi kasvua ja tehokkuutta ja että rahan siirtäminen jäsenvaltioiden välillä helpottuisi nopeasti. Näin ei kuitenkaan ole käynyt. Matkustaminen on kyllä helpottunut, mutta euro ei ole tuonut kasvua eikä tehokkuutta, ja mielestäni rahan siirtäminen euroalueen jäsenvaltioiden välillä on lähes yhtä vaikeaa ja kallista kuin ennenkin.

On käynyt ilmi, että eurohankkeen epäilijät olivat oikeassa. Korkotaso on useimmille maille suurimman osan ajasta väärä. Italian kilpailukyky on ajautunut valtavaan kriisiin: yksikkötyökustannukset ovat siellä 40 prosenttia korkeammat kuin Saksassa. Meille sanotaan, että euro on suuri menestystarina, sillä se on vakaa valuutta. Meidän pitäisikin mennä kysymään johonkin euroalueen vientiyritykseen, mitä siellä ajatellaan euron vahvuudesta. Se aiheuttaa niille valtavaa vahinkoa.

Valuutan menestyksen todellinen mitta on luottamus markkinoilla, ja se mitataan tässä tapauksessa euroalueen valtioiden välisillä joukkovelkakirjalainojen riskillisillä. Viimeksi kun tarkistin asian, Kreikan ja Saksan välinen joukkovelkakirjalainan riskilistä oli yli 1 50 peruspistettä. Tämä ei ole kestävä. Se osoittaa, että markkinoilta puuttuu kokonaan luottamus euroon. Olennaista ei ole se, kuinka pitkään euro kestää, vaan se, mikä jäsenvaltio jättää sen ensimmäisenä.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, haluan aivan aluksi kiittää kumpakaakin esittelijää tasapainoisesta mietinnöstä.

Puhun ensimmäiseksi euroalueen nykyisistä ongelmista. Vaikka euroalueella onkin ollut kymmenen ensimmäisen toimintavuotensa aikana myönteisiä vaikutuksia, se kohtaa uusia haasteita, jotka liittyvät rahoituskriisiin ja sitä seuraavan talouden taantumisen kohtaamiseen.

Haluan huomauttaa, että monien jäsenvaltioiden hallitukset ovat toteuttaneet markkinoilla tämän uuden tilanteen selvittämisen varjolla epäjärjestelmällisiä sääntelytoimia.

Olen jokseenkin yllätynyt siitä, että tietyt Euroopan unionin edustajat rohkaisevat usein lausunnoissaan jäsenvaltioiden hallituksia toteuttamaan hyödyttömiä rahoitusalan sääntelytoimia, joilla usein ratkaistaan vain tilanteeseen liittyviä sivuseikkoja.

Tämä koskee esimerkiksi vakaus- ja kasvusopimuksen määräysten noudattamista: jotkin hallitukset ovat jo ilmoittaneet, etteivät ne ilmeisesti noudata budjettivajeelle asetettuja ehtoja, ja perustelevat tätä sillä, että Euroopan unioni on kannustanut niitä tekemään niin.

Se, että joidenkin jäsenvaltioiden hallitukset ottavat hallintaansa vaikeuksiin ajautuneita rahoituslaitoksia, luo vaarallisen ennakkotapauksen millä tahansa alalla toimivien yksityisyriyten pakkolunastuksesta tilanteessa, jossa ne eivät halua mukautua epäjärjestelmällisiin sääntely- ja syrjintätoimenpiteisiin, joita toteutetaan esimerkiksi inflaation pitämiseksi matalana.

Joidenkin taloudenalojen, kuten autoteollisuuden, valtavat rahoitustoimenpiteet herättävät kysymyksiä siitä, vääristävätkö tällaiset toimet liikaa markkinoita ja ovatko ne syrjiviä muita aloja kohtaan.

Näitä hyvin haasteellisia tapahtumia on vaikeaa hallita ilman EU:n tai euroalueen selvää ja huolellista koordinoitua ja selviä sääntöjä.

Kehotan siksi Euroopan komission, Euroopan keskuspankin ja muiden asiaan kuuluvien EU:n toimielinten edustajia ottamaan harkitun ja yhteisen kannan etsiessään parasta mahdollista ratkaisua näinä vaikeina aikoina, kun koko Euroopan talous on taantumassa.

Lyhyellä aikavälillä liiallinen sääntely ja hallitusten puuttuminen vapaiden markkinoiden toimintaan saattaa estää tilapäisesti talouden romahduksen syvenemisen EU:ssa, mutta keskipitkällä aikavälillä se ei varmasti anna talouskehitykselle sen kipeästi kaipaamaa sysäystä.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen Almunia, hyvät parlamentin jäsenet, talous- ja rahaliitto on tuonut Euroopan yhtenäistymisprosessiin uuden ulottuvuuden. Sen hallinnointi perustuu kahteen epäsymmetriseen pilariin: rahaliittoon, joka on luonteeltaan federatiivinen, ja talouden koordinoituihin, joka on hallitusten välistä. Molempien on taattava kansalaistemme vaatima vakaus, kasvu, oikeudenmukaisuus ja kestävyys.

Arvio euroalueen ensimmäisistä kymmenestä vuodesta on myönteinen. Tämän todistaa se, että euroaluetta pidetään enenevässä määrin jäsenvaltioiden suojana ja turvana. Meidän on kuitenkin mentävä pidemmälle ja monipuolistettava sen toimintaa. Tämä on tarpeen, jotta voimme kohdata globalisaation, ilmastonmuutoksen ja väestön ikääntymisen mukanaan tuomat haasteet sekä nykyisen talouskriisin, joka edellyttää toimintatapojemme parantamista. Se on myös tarpeen, jota voimme torjua ensimmäistä kertaa ilmenevää taantumaa.

Euro ei voi toimia pelkkänä turvaa tuovana ankkurina, vaan sen on oltava myös kasvua lisäävä moottori. Euroalueen ja talous- ja rahaliiton täytyy kyetä vastaamaan näihin haasteisiin.

Haluan kiittää esittelijöitä heidän tekemästään erinomaisesta työstä ja erityisesti siitä, että he ovat sisällyttäneet mietintöön kaksi ehdotustani. Niistä ensimmäinen koski sitä, että rahapolitiikkamme määritelmään – sekä talous- että rahapilariin – sisällytettäisiin ajatus siitä, että tarvitsemme rahoitusanalyysin voidaksemme määritellä tämän politiikan asianmukaisesti. Määritelmässä on otettava huomioon rahapolitiikan siirrot, luotto- ja rahavarojen kehitys, uusien tuotteiden erityispiirteet sekä riskien ja likviditeetin keskittyminen.

Toiseksi meidän on otettava huomioon jäsenvaltioiden väliset erot, jotka kasvavat laajentumisprosessin myötä. Monissa tapauksissa ”yhden koon” rahapolitiikka ei sovi yhteen eri maiden tilanteen kanssa. Siksi sitä pitäisi mukauttaa ottamalla käyttöön rahoitusvälineitä niille maille, joissa ”yhden koon” politiikalla voi olla supistavia vaikutuksia, koska kasvuvaiikutukset voidaan korjata helposti veropolitiikalla.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (LT) Arvoisa puhemies, kriisien sanotaan tuovan esiin kaikki taloudellisten ja institutionaalisten rakenteiden heikot kohdat. Minun on myönnettävä, että epäilin aiemmin hiukan, että suuremman huomion kiinnittäminen euroalueen maihin loisi edellytykset kahden nopeuden Euroopan syntymiselle ja että kehittyvien talouksien, kuten Liettuan talouden, olisi vaikeaa päästä euroalueeseen. Viimeaikaiset tapahtumat rahoitusmarkkinoilla ovat kuitenkin muuttaneet suhtautumistapaani euroryhmän rooliin sekä sen vaikutusvaltaan Euroopan unioniin.

On ilmeistä, että euroalue on kestänyt rahoituskriisin ensimmäisen voimakkaan aallon. On selvää, että talouden taantuma voidaan pysäyttää toteuttamalla jäsenvaltioiden kesken paremmin koordinoitua talouspolitiikkaa, jolla nopeutetaan yhdentymistä ja sisämarkkinoiden laajentumista. Euroalueen ulkopuolelle jääneet maat ovat kärsineet muita enemmän. Olemme kärsineet rahoituskriisistä ja joutuneet sen uhreiksi lähinnä siksi, että pääomaa vedetään takaisin. Vastustamme siksi toisinaan hyvin voimakkaasti päätöksiä, jotka helpottaisivat pääoman liikkumista Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Emme kuitenkaan vastusta yhdentymistä. Olen ammatiltani taloustieteilijä ja tiedän, että yhdentymisprosessi lisää talouskasvua. Me kuitenkin haluaisimme euroalueesta kallion, joka torjuisi rahoituskriisin aallot, kallion, jolle voisimme kiivetä ja joka suojaisi meitä hyttäviltä tuuilta.

Kuinka saamme muutettua euroalueen voiman koko Euroopan unionin voimaksi? Meidän pitäisi epäilemättä välttää monien uusien toimenpiteiden ehdottamista. Arvoisa komission jäsen, kävin tänään läpi Euroopan parlamentin hyväksymät talouspolitiikkaa koskevat päätöslauselmat. Meille olisi ollut nyt eduksi, jos edes osa noista ehdotuksista olisi jo pantu täytäntöön. Ehdotuksia on paljon, ja minusta vaikuttaa siltä, ettemme ajattele mitään muuta. Nyt meidän pitäisi yhdistää nämä ehdotukset.

Tällä hetkellä käydään keskustelua siitä, pitäisikö valtion puuttua asioihin voimakkaammin vai edellyttääkö talouden taantumasta selviäminen liberaalimpaa politiikkaa. Sanoisin, että kumpaakin talousstrategiaa pitäisi käyttää. Ennen kaikkea on selvää, että tarvitsemme sosiaalisen turvaverkon, jossa valtio tarjoaa apua ja tukea, jotta ihmiset, jotka ovat menettäneet työnsä kriisin ja rakenneuudistusten vuoksi, onnistuvat löytämään itselleen uuden paikan elämässä. Toisaalta tarvitsemme liberaaleja uudistuksia, jotta yhdentymisprosessi lujittuu ja tarjoaa tilaisuuksia liiketoiminnan laajentamiselle Euroopan unionissa. Euroalue on tässä keskeisessä asemassa.

Arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, haluan lopuksi kertoa teille kollegoideni tavoin, että arvostamme työtänne ja tiedämme, miten monimutkaista tämä kaikki on. Ainakin Euroopan parlamentti tukee teitä.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Arvoisa puhemies, talous- ja rahaliiton kymmentä ensimmäistä vuotta pitäisi tarkastella kansainvälisestä näkökulmasta. Meidän pitäisi pohtia, missä asioissa Euroopan unionilla on etulyöntiasema suhteessa sen suurimpiin kilpailijoihin maailmassa eli Yhdysvaltoihin ja Aasiaan. Tämä näkökulma osoittaa selvästi, että euroalueen tase on punaisen puolella. Euroopan unioni on kehittynyt hitaammin kuin sen kilpailijat. Työpaikkojen kasvu ja erityisesti työn tuottavuuden kasvu on ollut heikompa kuin Yhdysvalloissa – Aasiasta puhumattakaan. Tämä tarkoittaa sitä, ettei yhteinen valuutta täytä olennaisinta tehtäväänsä.

Toinen näkökulma on euroalueen tulevaisuus: Euroopan keskuspankin ja EU:n viranomaisten asiakirjoissa korostetaan yhä enemmän sitä, että euroa on käytettävä välineenä, jonka avulla jäsenvaltioissa ryhdytään toteuttamaan yhdenmukaista talouspolitiikkaa, erityisesti budjetti- ja veropolitiikkaa. Tämä kanta on kehittymättömämpien maiden, erityisesti uusien jäsenvaltioiden, kannalta huolestuttava. Miten ne voivat kehittyä ja kuroa umpeen kuilun vanhojen jäsenvaltioiden kanssa, jos ne pakotetaan toteuttamaan politiikkaa, joka hidastaa kaikkien jäsenvaltioiden talouskasvua?

Arvostelen Euroopan keskuspankkia erityisesti siksi, että yrittäessään tehdä eurosta maailmanvaluutan se sivuuttaa alueiden ja vähemmän kehittyneiden jäsenvaltioiden taloudelliset ongelmat. Se ei ota myöskään huomioon sosiaalisia näkökohtia, kuten väestörakennetta ja kansalaisten liikkuvuutta.

EU:n viranomaisten kantaa on vieläkin vaikeampaa hyväksyä: ne katsovat, että Saksa ja Ranska rikkoivat Maastrichtin tiukkoja ehtoja monen vuoden ajan siksi, että ne tiesivät tämän olevan niiden kansallisten etujen mukaista. Niitä ei myöskään vaadittu koskaan vastuuseen eikä rangaistu tästä. Siksi katson, ettei meidän pitä jatkua euroalueen nykyisten taloudellisten oppien seuraamista, vaan tarvitsemme radikaalin muutoksen, joka auttaa torjumaan nykyistä rahoituskriisiä ja antaa jokaiselle EU:n jäsenvaltiolle energiaa kehittää talouttaan.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). - (EL) Arvoisa puhemies, Euroopan komission ehdotus talous- ja rahaliiton kymmenestä ensimmäisestä vuodesta sisältää useita ristiriitoja. Sillä pyritään saattamaan markkinoiden sääntelyn purkaminen päätökseen, vaikka reaalieläoudessä tavaroiden ja palvelujen hinnat ovat korkeammat kuin koskaan ennen ja euroalueen työttömyyden ennustetaan nousevan 8,6 prosenttiin vuonna 2009 ja 9 prosenttiin vuonna 2010.

Monet tapahtumat vahvistavat, ettei rikkaiden ja köyhien välinen kuilu ole kaventunut lainkaan. Maailmanlaajuinen talous- ja rahoituskriisi on suorassa yhteydessä valtion päätösvallan rajoittamiseen sekä sääntelyn purkamista tavoittelevaan politiikkaan. Vaikka lisäksi on varmaa, että hyvinvointi on jakautunut epätasaisella tavalla, komissio vaatii jatkamaan vakaus- ja kasvusopimuksen soveltamista, puhuu sen tasoitavien vaikutusten puolesta ja vaatii Kansainväliselle valuuttarahastolle suurempaa roolia.

Tässä lähestymistavassa sivutetaan kuitenkin täysin yksittäisten jäsenvaltioiden talouksien ominaispiirteet, ja se on ristiriidassa sen ajatuksen kanssa, että kussakin jäsenvaltiossa kasvuvauhti on erilainen.

Hanne Dahl (IND/DEM). - (DA) Arvoisa puhemies, tänä vuonna tulee kuluneeksi kymmenen vuotta siitä, kun euro otettiin käyttöön monissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Tanskassa euro on torjuttu kahdesti pitkien ja syvällisten keskustelujen jälkeen, ja nyt meidän on aika arvioida asiaa ja tarkastella tilannetta. Meidän on tarkasteltava yhteistä valuuttaamme hyvin kriittisesti. Euron kurssi on pudonnut 30 prosenttia suhteessa dollariin heinäkuun jälkeen rahoituskriisin puhjettua. Sijoittajat eivät luota euroon. Kysymys kuuluu, miksi. Vastaus on osittain selvä: moni asia viittaa siihen, että EU:ssa harjoitettu rahapolitiikka, jolla pyritään vain torjumaan inflaatiota, ei ole hyvää rahapolitiikkaa. Hyvin tiukka finanssipolitiikka, jota jäsenvaltioiden on pakko noudattaa vakaussopimuksen vuoksi, ei yksinkertaisesti ole sopivaa politiikkaa juuri nyt. Euron matala kurssi suhteessa dollariin johtuu siitä, että euroa käyttävissä maissa luottamus talouspolitiikkaan on heikko. Lisäksi rahoituskriisin voidaan sanoa osoittavan myös jotain muuta – nimittäin sen, että euroon liittyvä ”yksi koko sopii kaikille” -ajattelutapa ei pidä paikkaansa. Yhä useammat taloustieteilijät katsovat, että meidän pitäisi toteuttaa ekspansiivista finanssipolitiikkaa. Jos haluamme käyttää sitä välineenä, tarvitsemme paljon enemmän yksilöllisiä talouspolitiikkoja kuin mitä euro sallii. ”Yksi koko” ei koskaan sovi kenellekään kovin hyvin. Se sopii kaikille aina huonosti.

Lopuksi minun on todettava jäsen Klinzille – joka sanoi Tanskan haluavan liittyä euroon ja Tanskan kruunun olevan heikko – että Tanskan talous on vakaa kuin kallio ja että olemme selviytyneet rahoituskriisistä paremmin kuin euroalueen maat keskimäärin.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Arvoisa puhemies, talous- ja rahaliiton kymmenvuotisjuhlassa ei ole juurikaan juhlimista. Yritämme epätoivoisesti estää erilaisten pelastuspakettien avulla rahoitusjärjestelmäämme uhkaavan padon murtumisen, mutta tapa, jolla paikkailemme säröjä, ei riitä. Pankit ovat pistäneet taskuihinsa miljardeja euroja valtion rahaa, ja samalla ne ovat jakaneet voittoja ja bonuksia ja saattaneet keskivertokansalaisen naurunalaiseksi monta kertaa. Keskivertokansalaisen verorahat ovat päätyneet pankkien rulettipöytiin, ja vastineeksi häntä uhkaillaan työttömyydellä ja mahdollisesti jopa säästöjen ja eläkerahaston menettämisellä.

Nyt keskellä tätä ongelmaa jotkut vaativat, että meidän pitäisi vihdoin tehdä jotakin taataksemme, etteivät eurooppalaiset yhtiöt päädy muiden kuin eurooppalaisten – esimerkiksi kiinalaisten – omistajien käsiin.

Tämä Euroopan myyminen alkoi muutama vuosi sitten rajat ylittävällä vuokraustoiminnalla ja muulla vastaavalla vehkeilyllä. Lisäksi talous- ja rahaliitto on jonkinasteisissa vaikeuksissa ottaen huomioon Kreikan velkakierteen ja Italian piittaamattomuuden euroalueeseen liittymisen jälkeen.

Siksi meidän on varmistettava, etteivät uudet jäsenet toista euroon liittyviä, jo tehtyjä virheitä ja ettei julkisilla varoilla, toisin sanoen kansan rahoilla, voida pelata enää riskialttiita rahoituspelejä. Sen lisäksi, että arveluttavia rahoitusrakennelmia on valvottava tiukasti koko EU:ssa, meidän on vaadittava keinottelusta hyötynneiltä yhteisvastuullista panosta. Lähtökohtaisesti EU:n on ennen kaikkea luovuttava täysin vapaasta kapitalismista ja suojeltava sen sijaan kansalaisiaan rajattomalta ahneudelta ja hallitsemattoman globalisaation haittavaikutuksilta.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa puheenjohtaja Juncker, hyvät parlamentin jäsenet, jäsen Mölzeriltä näyttää menneen kaikkein olennaisin ohi, koska millään, mitä hän sanoi, ei ole juurikaan tekemistä euron kanssa.

Euro ja laajentuminen ovat olleet EU:n näkyvimpiä menestystarinoita viimeisten kymmenen vuoden aikana. Meidän on kuitenkin myös muistettava, etteivät nämä menestystarinat olisi olleet mahdollisia ilman Maastrichtin kriteerejä, vakaus- ja kasvusopimusta, Euroopan keskuspankkia sekä poliittista tahtoa ja halukkuutta ottaa vastuuta EU:n tasolla. Puhumme nyt yhteistyöstä ja koordinoinnista. On totta, että tarvitsemme lisää yhteistyötä ja koordinointia, mutta ne edellyttävät sitä, että me luotamme toisiimme enemmän. Tarvitsemme lisää yhteistyötä ja koordinointia – emmekä vähiten siksi, että tarvitsemme lisää yhteisiä eurooppalaisia talousalan käytäntöjä.

Eri kriisien aikana Euroopan keskuspankki, Yhdysvaltojen keskuspankki ja Japanin pankki ovat auttaneet suojelemaan Eurooppaa rahatalouden kriiseiltä. Haluan siksi korostaa jälleen, ettei huippukokousta voida järjestää ilman euroalueen ja Euroopan keskuspankin edustajia. Rahoituskriisi on osoittanut, että euro on auttanut meitä välttämään valuuttakeinottelua ja ehkäisemään sitä euroalueella. Tanskan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Ruotsin ja Unkarin reaktiot osoittavat meille hyvin selvästi, mitä euro on tehnyt meille.

Arvoisa puhemies, totean lopuksi, että me haluamme myös, että Euroopan unionilla olisi sen voiman mukainen edustus Kansainvälisessä valuuttarahastossa, Maailmanpankissa ja maailman finanssitaloudessa. Kehotamme kaikkia niitä, jotka vaativat nyt äänekkäästi maailmanlaajuisia sääntelyä, tekemään EU:ssa ja jäsenvaltioissaan sen, mitä he vaativat muilta.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisa puheenjohtaja Juncker, haluan aivan aluksi onnitella lämpimästi kypsää, kymmenvuotiasta talous- ja rahaliittoa ja kiittää kumpaakin esittelijää erinomaisesta mietinnöstä.

Viime kuukaudet ovat tietenkin osoittaneet euron voiman. Harvat uskoivat kymmenen vuotta sitten, että euro olisi näin upea menestys. Jotkin maat, myös oma kotimaani, jäivät huolestuneina ulkopuolelle odottamaan. Jotkut kriitikot luultavasti ajattelivat, ettei euro läpäisisi koetta, niin kuin jäsen Lundgrenkin sanoi. Hän ja muut tuomiopäivän profeetat olivat kuitenkin väärässä. Rahoituslalla kuukausia kestäneen epävarmuuden jälkeen on selvää, että vain talousasioissa tehtävä yhteistyö – jossa euro on keskeinen tekijä – voi tarjota sellaista varmuutta, jota nykyiset maailmanlaajuiset talousjärjestelmät vaativat. Juuri se, että yhteiset toimet toivat markkinoille valoa, osoittaa euroon liittyvän yhteistyön voiman.

Eurosta pitäisi tulla koko Euroopan valuutta. Jos tästä visiosta on tarkoitus tulla totta, jo entisestään tiukkoja lähentymiskriteereitä ei pitäisi tiukentaa lisää. Siksi on mielestäni väärin tehdä euroalueesta vain harvojen ja valittujen kerho, johon pääsy edellyttää tiukkojen vaatimusten täyttämistä, mitä yhdessä tarkistuksessa vaaditaan.

Haluan sanoa muutaman sanan Ruotsin asemasta euroalueen ulkopuolella. Koska Ruotsilla on vain toinen jalka Euroopan unionissa ja se on yhä euroalueen ulkopuolella, euron edut ja haitat ovat nyt meille – toivoakseni myös jäsen Lundgrenille – selvemmat kuin koskaan ennen. Kun edellinen rahoituskriisi koetteli Ruotsia vuonna 1992, emme voineet tehdä viime kädessä mitään muuta kuin antaa kruunun kurssin pudota. Se, mitä otimme tästä tuolloin opiksemme, johti päätökseemme liittyä Euroopan unioniin. Viime vuoden aikana Ruotsin kruunun arvo on pudonnut suhteessa euroon. Nyt, kun rahoituskriisiin on käyty käsiksi, Ruotsi jää paitsi vaille euron tarjoamaa suojaa myös sen päätöksenteon ulkopuolelle, joita kriisinhallinta euroryhmässä edellyttää. Ruotsin kaltaisten pienten maiden pitäisi nyt ymmärtää yhteisen valuutan arvo. Euron tarjoama vakaus tarjoaa mahdollisuuden pitkänäköisyyteen, mikä on tärkeää Ruotsin kaltaiselle viennistä riippuvaiselle maalle. On totta, että Ruotsin talous kasvaa hyvin, mutta euroalueen jäsenyys olisi vakauttanut rahapolitiikkaamme, luonut lisää työpaikkoja, vakauttanut taloutta ja vahvistanut vientiä.

Siksi ruotsalaisten puolueiden pitäisi valmistautua muuttamaan passiivista suhtautumistaan euroon Ruotsin valuuttana. Ruotsista pitäisi tulla Euroopan unionin täysjäsen. Siksi meidän on aika alkaa puhua maassani vakavasti uudesta kansanäänestyksestä. Toivon itse Ruotsin liittyvän euroalueen jäseneksi viiden vuoden sisällä.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, haluan kiinnittää tässä keskustelussa huomiota kahteen asiaan, jotka mielestäni varjostavat talous- ja rahaliiton toimintaa. Ensinnäkin euroalueen ulkopuolisissa maissa kehitys on nopeampaa kuin euroalueen sisällä. Vuosina 2002–2007 kehitys oli paljon nopeampaa euroalueen ulkopuolisissa vanhoissa jäsenvaltioissa – Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Ruotsissa ja Tanskassa – kuin euroalueen maissa. Näiden maiden bruttokansantuotteet kasvoivat lähes kaksi kertaa euroalueen keskiarvoa nopeammin, ja niiden työttömyysluvut olivat huomattavasti pienemmät kuin euroalueella. Euroalueen valtioiden ja uusien jäsenvaltioiden väliset erot ovat vieläkin suurempia.

Toiseksi talous- ja rahaliittoon pyrkiviä maita ja siihen kuuluvia maita ei kohdella yhtäläisellä tavalla. Rahaliittoon pyrkivien maiden on täytettävä tiukat finanssi- ja rahapoliittiset kriteerit kahden vuoden ajan ennen valuutan käyttöönottoa, kun taas EU:n kaksi suurinta jäsenvaltiota – Saksa ja Ranska – jotka kuuluvat euroalueeseen, ylittivät budjettivajeelle asetetun rajan neljänä vuonna vuosina 2002–2005. Vakaus- ja kasvusopimusta oli muutettava, jottei näiden kahden maan tarvitsisi maksaa useita miljardeja euroja rangaistuksena sopimuksen rikkomisesta.

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) Arvoisa puhemies, tässä mietinnössä ylistetään talous- ja rahaliittoa. Ihmettelen, mitä ylistämisen aihetta siinä on. Euroalue on taantumassa, ja työttömyys kasvaa nopeasti. Monet talous- ja rahaliiton suurista jäsenvaltioista eivät enää täytä liiton jäsenyydelle asetettuja taloudellisia perusvaatimuksia. Tämä yksin osoittaa, miten joustamattomasta hankkeesta on kyse.

Viisi vuotta sitten ruotsalaiset äänestivät talous- ja rahaliittoa vastaan. Olen kuitenkin kuullut toistuvasti komission sanovan, että Ruotsin on liityttävä EMU:hun ennemmin tai myöhemmin. Haluan siksi käyttää tämän tilaisuuden kysyäkseni komissiolta, voitteko selvittää tämän asian kertaheitolla. Onko Ruotsin liityttävä EMU:hun?

EMU kaipaa perustavanlaatuaista uudistusta. Euroopan keskuspankille pitäisi antaa tehtäväksi torjua työttömyyttä. Taloudellista joustavuutta pitäisi lisätä. Nämä olisivat huomattavia askeleita oikeaan suuntaan.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Arvoisa puhemies, kiitos. Mielestäni euron käyttöönotto on ollut menestys, koska euron mukanaan tuoman vakauden vuoksi työttömyys on laskenut ja työllisyys on kasvanut. Tämä kriisi tarjoaa asiasta lisää todisteita, koska millään maalla, joka voi käyttää tätä vahvaa varantovaluuttaa, ei yksinkertaisesti voi olla maksutasevaikeuksia, kun taas muilla – kuten Unkarilla – on tällaisia ongelmia.

Euroalue ei ole kuitenkaan onnistunut saavuttamaan lähentymiskehitystä koheesiorahaston tuesta huolimatta, ja meidän pitäisikin tarkastella tämän syitä. Euro vetää puoleensa voimakkaasti pääomaa. Siksi ehdotan, että tarkastellessamme tapahtunutta meidän pitäisi ottaa huomioon paitsi bruttokansantuote myös bruttokansantulo.

Olen iloinen siitä, että mietintöön on sisällytetty kohta, jonka mukaan pitäisi ryhtyä toimenpiteisiin niiden maiden suhteen, jotka ovat esittäneet jatkuvasti virheellisiä, kaunisteltuja ennusteita – niin kuin tiedämme Unkarin vuoden 2006 tapahtumista – ja katson tämän olevan todellakin tarpeen.

Mielestäni on tärkeää, että suojelemme EU:n jäsenyyden arvoa. Ensinnäkään euroalueeseen ei pitäisi ottaa maita, jotka eivät ole EU:n jäsenvaltioita, koska tällöin veisimme pohjan siltä kovalta työltä, jota jotkin valtiot ovat tehneet päästäkseen jäseniksi.

EKP:n välineitä pitäisi käyttää erityisesti tämän kriisin aikana jokaisen jäsenvaltion hyväksi, etenkin likviditeetin osalta. Meidän ei pitäisi olla tässä suhteessa itsekkäitä. Tämä antaa sisältöä EU:n tarjoamalle suojalle ja sisämarkkinoiden jäsenyydelle, mikä on huomattava haaste erityisesti vähemmän kehittyneille jäsenvaltioille. Samoin meidän pitäisi ottaa tämä huomioon EKP:n johtokunnan kokoonpanossa.

Tärkein asia on kuitenkin euroalueen ulkoinen edustus. Sitä tarvitaan, mutta kunkin jäsenvaltion pitäisi osallistua euroalueen ulkoisen edustuksen valtuuttamiseen. Ulkoisen edustuksen ei pitäisi olla harvojen ja valittujen kerho, koska EU on eheä kokonaisuus.

Lopuksi haluan todeta, että jäsenvaltioiden on liityttävä euroalueeseen mahdollisimman nopeasti noudattaen tiukkoja mutta loogisia ehtoja. Kannatan siksi jäsen Klinzin kohtuullista ehdotusta, jonka mukaan vertailukohtana käytettäisiin koko euroaluetta. Kiitos.

Vladimír Maňka (PSE). – (SK) Arvoisa puhemies, EU:n kansalaiset ovat nähneet viime viikkoina rahoituskriisin yhteydessä, että euroalueen jäsenvaltioilla on paremmat edellytykset selvittää suurista häiriöistä. Kansalaiset näkevät tämän myös kotimaassani, Slovakiassa, joka liittyy euroalueeseen 1. tammikuuta.

Valuuttamarkkinoilla sijoittajat ja keinottelijat pitävät meitä jo osana euroaluetta. Valuutallamme keinottelu ei enää kannata, koska meillä on kiinteä valuuttakurssi. Samaan aikaan naapurimaidemme valuuttojen arvo putoaa. Rahoitusmarkkinoiden kriisin vuoksi keinottelijat näkevät niissä riskin, jota he eivät halua ottaa. Jotkin valuutat ovat pudonneet matalimmalle tasolle vuosiin.

Pienessä ja avoimessa taloudessa euron käyttöönotto suojelee yrittäjiä ja kansalaisia valuuttakurssin vaihtelulta. Myös Tanskassa – maassa, jossa työllisyysaste on maailman korkein ja jonka kilpailukyky ja elintaso ovat kuuluneet pitkään maailman parhaisiin – kansalaiset ovat huomanneet, että jos he kuuluisivat euroalueeseen, he hyötyisivät paremmista valuuttakurssista ja voisivat puuttua paremmin nykyisiin maailmanlaajuisiin ongelmiin. Sama koskee tietenkin myös Ruotsia, josta olemme keskustelleet täällä tänään. Ehkäpä nyt on näiden maiden kansalaisille oikea hetki arvioida uudelleen liittymistä euroalueeseen.

Eräs slovakialainen kollegamme arvosteli tänään sitä, että Slovakian hallitus laatii toimenpiteitä sääntely- ja valvontakehyksen vahvistamiseksi. Haluan huomauttaa hänelle Euroopan parlamentin päätöslauselmasta, jossa pyydettiin hiljattain komissiota ehdottamaan toimenpiteitä sääntely- ja valvontakehyksen vahvistamiseksi kaikkialla EU:ssa. Muuta keinoa ei yksinkertaisesti ole. Siksi eri poliittisista ryhmistä muodostuva Euroopan parlamentin jäsenten enemmistö äänesti tämän vaihtoehdon puolesta.

Lopuksi haluan kiittää kumpaakin esittelijää erinomaisesta mietinnöstä.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Arvoisa puhemies, talous- ja rahaliitto on nyt kymmenvuotias. Tämä on paitsi hieno ikä myös tilaisuus tarkastella sitä, miten EU:n ja maailman taloudellinen ja poliittinen tilanne on muuttunut ja vastaavtko Maastrichtin kriteerit vielä nykyisiä globaaleja muutoksia.

Vuonna 2005 vakaus- ja kasvusopimusta tarkistettiin – kenties siksi, etteivät euroalueen suurimmat maat olleet panneet sen vaatimuksia täytäntöön.

Kymmenen vuoden aikana käytännöllisesti katsoen yksikään euroalueen maista ei ollut pannut kaikkia Maastrichtin kriteerejä täytäntöön.

Tiedämme, että Euroopan keskuspankin inflaatiotavoite on kaksi prosenttia. Jos tarkastelemme tätä tavoitetta nyt, huomaamme, ettei yksikään EU:n jäsenvaltio ole saavuttanut sitä, vaan niiden inflaatioasteet vaihtelivat tämän vuoden syyskuussa Alankomaiden 2,8 prosentista Latvian 14,7 prosenttiin, ja Maastrichtin hintavakauskriteeri olisi 4,5 prosenttia.

Miten voimme puhua inflaatiovakaudesta, elleivät euroalueen jäsenvaltiot onnistu täyttämään hintavakauskriteeriä? Puheet inflaatiovakaudesta alkoivat vuonna 2006, kun euroalue alkoi laajentua. Puhummeko uusista vaatimuksista, jotka koskevat vain euroalueen uusia ehdokasvaltioita? Millaiset ovat euroalueen laajentumisnäkyvät?

Kehotan Euroopan komissiota ja Euroopan keskuspankkia tarkistamaan vielä kerran talous- ja rahaliiton periaatteita, hallintoa ja Maastrichtin kriteerejä. Lisäksi kysyn, noudatetaanko näitä kriteereitä maailmantalouden nykyisessä tilanteessa ja mitä talous- ja rahaliiton ja euroalueen ehdokasvaltioiden tulevaisuus pitää sisällään.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Arvoisa puhemies, arvoisa puheenjohtaja Juncker, onnenne on kääntynyt, koska tämänpäiväistä keskustelua euroalueen menestyksestä käydään hetkellä, jolloin Eurostat on ilmoittanut, että yhteisen valuutan maissa on alkamassa suuri taantuma. Tämän pitäisi antaa teille aihetta itsekritiikkiin eikä rajattomaan menestyspropagandaan. Esittelijät kehuvat mietinnössään työttömyyden laskua, joka on eittämättä ollut yhdeksän vuoden aikana hieman yli 1,5 prosenttia, mutta ennusteissa povataan nyt euroalueelle tuleviksi vuosiksi työttömyyden huomattavaa kasvua. Kolikon toinen puoli, jota mietinnössäkkin korostetaan, on sitäkin ikävämpi: viittaa erittäin huonoon talouskasvuun ja tuottavuuden huomattavaan laskuun (1,5 prosentista 1990-luvulla 0,75 prosenttiin viimeisten kymmenen vuoden aikana).

On selvää, ettei euro ole yleislääke taloushuoliin eikä väline, joka toisi mukanaan nopeampaa talouskasvua tai enemmän vaurautta kuin euroalueen ulkopuolisissa EU:n jäsenvaltioissa eli Ruotsissa, Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Arvoisa puhemies, on täysin selvää, että talous- ja rahaliiton synty ja euro kuuluvat Euroopan yhdentymisen 60-vuotisen historian kohokohtiin.

Tämä oli ensimmäinen kerta Euroopassa ja maailmassa, kun yhteiseen valuuttaan siirryttiin näin jäsenyntyneellä tavalla ilman sotaa tai verenvuodatusta, itsenäisten valtioiden yhteisestä ja demokraattisesta päätöksestä ja poliittisesta tahdosta lähteä tälle tielle kohti vakaata valuuttaa. Tämä tie on ollut kivinen, mutta se on hyödyttänyt Euroopan unionin kumpaakin puolta: sekä vakaaseen talouteen tottuneita maita, jotka jatkoivat saman inflaatiota hillitsevän politiikan toteuttamista, että maita, jotka elettyään kymmeniä vuosia ilman rahoituskuria löysivät eurosta ensimmäistä kertaa keitaan, jossa ne saattoivat järjeistää taloutensa perustaa ja uudistaa sen rakennetta.

Se menneistä. Olemme kuitenkin nyt hyvin vaikeassa, ratkaisevassa vaiheessa, jossa meidän on keskityttävä EMU:n e-kirjaimen, talouteen. Tähän saakka EMU:n m-kirjain, rahaliitto, on auttanut meitä pääsemään sinne, missä olemme nyt. Pelkään kuitenkin, että jatkossa monet saavutuksemme kaatuvat edessämme, jos EU:lta puuttuu yhtenäinen, yhteinen ja johdonmukainen lähestymistapa kiistan taloudellisiin näkökohtiin.

Siispä meidän on käsiteltävä tulevaisuudessa kahta asiaa. Ensinnäkin meidän on vahvistettava EU:n taloudellisen hallinnon koordinoituisuutta, joilla myös globaali järjestelmä rokotetaan sellaisia ylilyöntejä ja sellaista anarkiaa vastaan, jotka aiheuttivat nykyisen kriisin. Toiseksi meidän on tuomittava se, että ne, jotka haluavat kriisiä hyödyntämällä saattaa näin merkittävät saavutukset kyseenalaiseen valoon, vetoavat kansan taloudellisiin toiveisiin.

Manuel António dos Santos (PSE). - (PT) Arvoisa puhemies, haluan aluksi kiittää esittelijöitä tästä erinomaisesta mietinnöstä. Vain ne harvat, jotka ovat täysin tietämättömiä, tai ne monet, joilta puuttuu ymmärrys kokonaan, katsovat, etteivät euro ja siihen liittyvä rahapolitiikka ole olleet valtava menestystarina ihmiskunnalle ja suuri menestystarina EU:n taloudelle. Ymmärtääksenne euron merkityksen riittää, kun tarkastelette sitä, miten suuri määrä työpaikkoja EU:hun on luotu euron aikakaudella. Kun EU:n talous reagoi kriisitilanteessa välineidensä ansiosta paremmin kuin muut alueelliset taloudet, jotka vielä vähän aikaa sitten suhtautuivat yhteiseen rahapolitiikkaan ja euroon epäillen, nämä taloudet pyytävät nyt nopeasti yhteistyötä ja jopa euroalueen jäsenyyttä. Tämäkään ei voi olla merkityksetöntä.

Tässä ei kuitenkaan ole kaikki, eikä tämä tarkoita, että olisin henkilökohtaisesti tyytyväinen tapaan, jolla EU on käsitellyt taloudellisen tilanteen vakauttamiseen ja rahoitusmarkkinoiden vakauteen liittyviä kysymyksiä. Olen jo sanonut täällä Euroopan parlamentissa moneen kertaan, että kannatan rahoitusmarkkinoiden vakautta sekä vakaus- ja kasvusopimusta, mutta katson, ettei tämä sopimus ole aina ollut reaalityn paras ystävä. Tämä sopimus sen paremmin kuin rahapolitiikkakaan ei ole ollut reaalityn tosiystävä. Reaalityn on kohdannut toistuvasti valtavia ongelmia, jotka ovat johtuneet vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöjen liian kaavamaisesta soveltamisesta.

En ole koskaan tavannut taloustieteilijää tai lukenut taloustieteen oppikirjaa, jonka mukaan luvut kaksi, kolme ja kuusikymmentä – vakaus- ja kasvusopimuksen maagiset luvut eli inflaatio, vaje ja velkasuhde – olisivat tieteellisesti todistettuja. En ole koskaan tavannut ketään – enkä varsinkaan ole koskaan tavannut taloustieteilijää tai talousteoreetikkoa – joka olisi sanonut, että tällaisen tilanteen säilyttäminen on ehdottoman välttämätöntä. Komissio ja EU:n konservatiivisemmat tahot ovat puolustaneet voimakkaasti ajatusta, jonka mukaan meillä on oltava tasapainoiset budjetit tai nollobudjetit. Tämä ajatus on täysin järjetön. Kasvuvauhtiin katsomatta tasapainoinen talousarvio merkitsee velan poistamista kokonaan tulevaisuudessa. Tämä ei ole oikeudenmukaista sosiaalisesti eikä sukupolvien välisestä näkökulmasta, eikä sillä ole mitään yhtymäkohtaa todellisuuteen ja reaalityn.

Jim Higgins (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, jäsen Berès'n ja jäsen Langenin mietintö on erinomainen, koska siinä kerrotaan talous- ja rahaliiton historiasta viimeisten kymmenen vuoden ajalta ja neuvotaan, miten sen pitäisi edetä jatkossa. Euro on ollut valtaisa menestystarina. Se on maailman toiseksi suurin valuutta. Ensimmäisten kymmenen vuoden aikana inflaatio on vastannut suurin piirtein EKP:n kahden prosentin tavoitetta. Lisäksi euro on helpottanut matkustamista ja lisännyt kauppaa ja työllisyyttä. Mikä tärkeintä, se on uusi askel myös EU:n lujittumisen kannalta.

Viime viikolla tullut ilmoitus siitä, että euroalue on taantumassa, merkitsee nyt sitä, että sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti on ryhdyttävä kiireisesti toimiin. Emme voi kuitenkaan syyttää euroa nykyisestä kriisistä. Kun vakaus- ja kasvusopimuksen säännöt asetettiin, tarkoitus oli hyvä: tavoitteena oli vahvistaa jäsenvaltioille lainanottoa koskevat enimmäisrajoitukset. Tällöin ei kuitenkaan osattu ennustaa – kukaan ei osannut ennustaa – nykyistä maailmanlaajuisesta taluskriisiä. Nykyinen kriisi vaatii mielestäni joustavuutta, koska

ellei rahoituslaitosten luottoahdinkoa helpoteta, on mahdollista, että kriisi pahenee entisestään ja menetämme vielä enemmän työpaikkoja.

Haluan kiittää puheenjohtaja Barrosoa ja presidentti Sarkozya tavasta, jolla he edustivat Euroopan unionia G20-neuvotteluissa Washingtonissa viime viikolla. Me olimme – ja uskoakseni eurooppalaiset olivat – heistä ylpeitä.

Lopuksi totean, että meidän on tutkittava, kuinka päädyimme tähän kriisiin ja mitkä sen syyt olivat. Meidän on otettava opiksemme ja varmistettava, ettei sama toistu enää koskaan. Jos tämä edellyttää uudistusta – instituutioiden uudistamista tai Kansainvälisen valuuttarahaston uudistamista – se on tehtävä. Jos se edellyttää Euroopan keskuspankin toimien tarkastelua, se on tehtävä. Meidän on tehtävä tässä vaiheessa ikään kuin rikostekninen tutkimus. Koska emme tiedä, miten vakavaan kriisiin Eurooppa on ajautunut, mihin kriisi johtaa ja millaiset seuraukset sillä on, meidän on tehtävä kunnan tutkimus ja esitettävä ratkaisuja.

Dariusz Rosati (PSE). - (PL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisa puheenjohtaja Juncker. Olen samaa mieltä siitä, että yhteinen valuutta on ollut EU:lle suuri menestystarina. Meillä on ollut monen vuoden ajan matalat hinnat, hidas inflaatio, matalat korot, avoimet hinnat maiden kesken ja vakaa makrotalous – ja tämä on ollut erityinen menestystarina niille maille, joilla oli aiemmin ongelmia inflaation ja budjettivajeensa kanssa. Olen samaa mieltä siitä, että tämä on menestystarina.

Haluan kommentoida sitä, mitä puolalainen kollegani sanoi muutama minuutti sitten puhuessaan työttömyyden kasvusta ja taluskriisistä euroalueella. Valitettavasti hän ei ole enää läsnä, mutta jos hän olisi jäänyt tänne, hän olisi voinut kuulla muutaman viisauden sanan, sillä hän ei tiedä sitä, että ilman euroa EU olisi ajautunut paljon huonompaan tilanteeseen kuin missä se on nyt. Tämä on erityisen selvää, jos tarkastelemme Islannin ja Unkarin kaltaisten maiden tilannetta. Näiden maiden taloudet ovat nyt valtavissa vaikeuksissa. Jos ne olisivat kuuluneet euroalueeseen, niiden tilanne olisi paljon parempi.

Haluan myös todeta, että pitkällä aikavälillä minkä tahansa valuutan menestys määräytyy realiteekkijoiden perusteella, sen määrää pitkän aikavälin talouskehitys – ja tämä puuttuu Euroopasta. Meidän on huomattava, että viime viikkoina Yhdysvaltojen dollari on vahvistunut suhteessa euroon. Jopa taluskriisissä sijoittajat – tai ainakin useimmat sijoittajat – pitävät tätä todisteena siitä, että dollari on turvasatama heidän investoinneilleen. Siksi meidän on luotava Euroopassa perusta pitkäaikaiselle kasvulle, joka vahvistaa euroa valuuttana. Tämä edellyttää kuitenkin uudistusta, taloudellista dynamiikkaa ja tuottavuuden paranemista.

Toinen asiani on se, että katson, että meidän pitäisi tarkistaa nimellisiä lähentymiskriteerejä ja varmistaa, että kriteerit, erityisesti inflaatiokriteeri ja vertailukohdan laskentamenetelmä, vastaavat uusia olosuhteita, jotta ne tarjoavat uusien jäsenvaltioiden hyvin dynaamisille talouksille mahdollisuuden liittyä euroalueeseen.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, haluan kiittää euroryhmän puheenjohtajaa, komission jäsentä ja tämän mietinnön esittelijöitä, koska olen vakuuttunut siitä, että euron käyttöönotto on tarjonnut kansalaisille mahdollisuuden hoitaa omaa talouttaan paremmin siten, että se on auttanut heitä säästämään heidän ostaessaan tuotteita ja palveluja ja myös muilla tavoilla.

Kuten muut ovat jo todenneet, inflaatio on pysynyt keskimäärin noin kahdessa prosentissa, näiden kymmenen vuoden aikana on syntynyt noin 16 miljoonaa työpaikkaa ja budjettivaje on pienentynyt: kuten komission jäsen totesi, vuonna 2007 se oli noin 0,6 prosenttia BKT:stä, kun taas 1980- ja 1990-luvuilla se oli 4 prosenttia.

Lisäksi euro on saanut kansainvälistä arvostusta ja siitä on tullut houkutteleva valuutta myös yhteisön ulkopuolisille maille. Euro on myös epäilemättä lieventänyt viime aikoina maailman rahoitus- ja pankkijärjestelmää pahasti horjuttaneen taluskriisin tuhoisia vaikutuksia. Vaarana on kuitenkin nyt se, että kysynnän maailmanlaajuinen heikentyminen supistaa jatkossa vientiä, minkä vuoksi euron kurssin heikentymisen tuomat edut menetetään, ja euron arvo on vaarassa pudota suhteessa dollariin.

On selvää, että meidän on pohdittava jälleen huomattavien muutosten tekemistä euron perusrakenteeseen auttaaksemme jäsenvaltioita, joiden BKT jää alle keskiarvon, parantamaan asemiaan. Siksi talous- ja rahaliiton ohjeistuksen taloudellisten erojen analysoimisesta, rakenteellisten uudistusten toteuttamisesta sekä julkisen talouden ja rahoitusmarkkinoiden valvomisesta ja niiden yhdentymisen nopeuttamisesta, on erittäin tervetullut. Kaikki tämä voidaan ja täytyy saavuttaa vähitellen sitä mukaa, kun pääsemme – toivottavasti mahdollisimman nopeasti – tästä epävakaaasta tilanteesta, joka vaikeuttaa tällä hetkellä kiireellisiä päätöksiä, joita hallitusten on tehtävä, ja pahentaa sekasortoa, johon säästäjät ovat ajautuneet. Säästäjien luottamus on palautettava, jotta saamme sijoittajat ja kuluttajat liikkeelle ja onnistumme parantamaan yleistä tilannetta, jossa voimme sitten toimia rauhallisemmin. Toisin sanoen vastuu on kannettava kollektiivisesti, mutta

toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava yhteistoimia sen arvioimiseksi, mitä uudistuksia on tuettava tiukalla hallinnolla ja arvovaltaisella poliittisella johtajuudella.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluan kiittää aivan aluksi kumpaakin esittelijää, jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia, hyvin tasapainoisesta mietinnöstä, jossa käsitellään aihetta laajasta näkökulmasta. Toiseksi uskon, että kun tämän mietinnön laatiminen käynnistyi, kukaan ei arvannut, miten sopivaan ajankohtaan se osuisi. Mielestäni se on merkki EU:n kyvystä reagoida maailmanlaajuisiin haasteisiin, turvata kilpailukyky ja luoda vakautta.

Ilman rahaliittoa sekä euroalueeseen kuuluvat että sen ulkopuoliset maat olisivat olleet paljon alttiimpia tälle taluskriisille. Euroopan keskuspankillä on ollut viimeisten kymmenen vuoden aikana varsin myönteinen rooli, ja tämä aloite on turvannut varsin vakaan raha- ja talouspolitiikan, jonka ansiosta olemme kyenneet reagoimaan kriisiin oikea-aikaisesti ja toteuttamaan ennakoivia toimia paitsi EU:ssa myös maailmanlaajuisesti keskusteluissa maailmanlaajuisen finanssiarkkitehtuurin uudistamisesta.

Mielestäni tämä kriisi ei ole luonteeltaan pelkästään taloudellinen: se on myös päätöksenteko- ja pelisääntökriisi. Tarvitsemme nyt valvonnalle ja Euroopan keskuspankille vankemman eurooppalaisen roolin. Tarvitsemme kaikenlaisille rahoitusvälineille parempaa yhtenäistä sääntelyä. Tarvitsemme avoimuutta, jota on lisättävä asianmukaisin menettelyin, ja ennen kaikkea eurooppalaisten on pidettävä lujasti yhtä, jotta vietyä näitä politiikkoja maailmanlaajuisesti eteenpäin. Meidän on pidettävä yhtä, koska markkinat ovat kasvaneet kansallisvaltioidemme voimavaroja suuremmiksi, ja tarvitsemme johdonmukaisia toimia kansallisesti, EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Arvoisa puhemies, eurosta tulee paras investointeja lisäävä kannustin ulkomaisille sijoittajille myös Keski-Euroopan alueella. Siispä kun euro otetaan käyttöön Slovakiassa 1. tammikuuta 2009, Robert Ficon hallituksesta riippuu, miten tämä tilaisuus hyödynnetään mahdollisimman hyvin.

Slovakiassa seurataan tiiviisti inflaation vakautta ja julkisen talouden vajetta, ja siksi Slovakian nykyisen hallituksen on jatkettava edellisen, Mikuláš Dzurindan hallituksen käynnistämää uudistuksia. Ellei näin käy, Slovakian saattaa olla vaikeaa hillitä inflaatiota liittyttyään euroalueeseen.

Uskon, että Slovakian hallitus ottaa vaarin Euroopan parlamentin esittelijöiden suosituksista eikä rasita maata tulevilla velalla. Sen ei pitäisi sekaantua eläkeuudistukseen saadakseen käsiinsä yksityishenkilöiden säästöt ja kohentaakseen julkisen talouden vajetta lyhytaikaisesti, se ei saa hyväksyä lakeja, jotka ovat ristiriidassa markkinasääntöjen kanssa, ja sen on autettava parantamaan yritysten liiketoimintaympäristöä.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, Euroopan unionin voima on lähtöisin sen noin 490 miljoonasta kansalaisesta. Euroalue on vakautta tuova pilari Euroopalle ja koko maailmantaloudelle. Euroalueella on luotu pelkästään viimeisten kymmenen vuoden aikana 16 miljoonaa työpaikkaa. Tulevaisuudessa EU:n on vastattava väestörakenteen muutoksen ja ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin. Väestön ikääntyminen aiheuttaa huomattavia sosiaalisia, taloudellisia ja budjettiin liittyviä ongelmia. Katson, että tavaroiden, ihmisten, pääoman ja palvelujen vapaata liikkuvuutta on puolustettava erityisesti nyt, keskellä rahoituskriisiä ja talouden taantumaa.

Poistamalla työntekijöiden vapaan liikkuvuuden esteet turvataan asianmukaiset, säälliset työolot kaikille EU:n työntekijöille. Se on myös tehokas keino torjua sosiaalista polkumyyntiä ja veropetoksia. Kehotan Euroopan komissiota ja euroryhmän jäseniä toteuttamaan yhdessä jäsenvaltioiden hallitusten kanssa tarvittavat toimenpiteet romanialaisten ja bulgarialaisten työntekijöiden liikkumiselle asetettujen rajoitusten poistamiseksi. Euroalueen on näytettävä esimerkkiä sosiaalisesta markkinataloudesta.

Vittorio Prodi (ALDE). - (IT) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, haluan kiittää komission jäsen Almuniaa ja puheenjohtaja Junckeria työstä, jota he ovat tehneet tämän hyvin tärkeän välineen kehittämiseksi. Euro on vakauttava tekijä, joka on suojellut meitä tässä kriisissä.

Siksi meidän on jatkettava sitkeästi ja kehitettävä menestyneen rahapolitiikan rinnalle talouspolitiikkaa – paitsi koko euroryhmän politiikkaa myös mahdollisesti EU:n politiikkaa, koska meidän on käynnistettävä tässä vaiheessa hätäohjelma, jolla torjumme ennakoituja talousvaikeuksia.

Katson siksi asian edellyttävän voimakasta sitoutumista. Meidän on käynnistettävä tehokas ohjelma energiainfrastruktuurin rakentamiseksi unioniin ja energian säästämiseksi. Olen vakuuttunut siitä, että meidän on tehtävä tämä niin pian kuin suinkin mahdollista.

Gay Mitchell (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, esitän asiani luotelman muodossa.

Homogeeniset markkinat ovat koko järjestelmämme häiriön ydin, ja elleivät puheenjohtaja Junckerin ja komission jäsen Almunian kaltaiset todella pätevät miehet kykene muuttamaan markkinoita jälleen heterogeenisiksi, siirrämme romahdusta vain myöhemmäksi. Tämän ongelman ydin ovat homogeeniset markkinat.

Toiseksi Irlannissa ennustettiin, että euro olisi valuuttana kuin auto ilman jarruja, rattia ja valoja. Miten väärässä tämän ennustuksen esittäjät olivatkaan! Missä Irlanti olisi nyt, ellei euroa ja Euroopan keskuspankkia olisi? Miksemme ota tästä suurempaa kunniaa? Tämä on yksi niistä asioista, jotka voisivat auttaa meitä Lissabonin sopimuksen ratifiointissa.

Lopuksi vastaan rokotusargumenttiin. Vanhemmilla on oikeus päättää, mutta jos jokainen vanhempi päättää olla rokottamatta, puhkeaa epidemia.

Totean vain, ettei kukaan ole saari. Iso-Britannia voi hyvinkin olla saari, mutta brittien on aika käsitellä uudelleen liittymistä euroon, koska emme voi kaikki kulkea eri suuntiin.

Gerard Batten (IND/DEM). - (EN) Arvoisa puhemies, ajatus siitä, että joukolla erilaisia talouksia olisi samat tavoitteet ja valuuttakurssit, on ollut aina taloudellista hölynpölyä. Lisäksi Euroopan keskuspankin tärkeimpänä tehtävänä ja oikeudellisena velvoitteena on valvoa inflaatiota, joka on pahenevassa talouskriisissä ongelmistamme pienin.

Nämä ovat jakolinjat, jotka lopulta repivät Euroopan yhtenäisvaluutan rikki. Yhdistyneen kuningaskunnan euromieliset perustelevat nyt kuitenkin euroon liittymistä sillä, että putoava punnan kurssi on meille tilaisuus liittyä euroon. Jos he hallitsisivat talouden perustiedot, he tietäisivät tämän olevan nimenomaan syy, jonka vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan ei pitäisi liittyä.

Punnan kyky löytää oma arvonsa suhteessa muiden maiden valuuttoihin on olennainen tekijä, joka auttaa Yhdistynyttä kuningaskuntaa suojautumaan tulevalta talousmyrskyltä. Yhdistynyt kuningaskunta tarvitsee Euroopan yhtenäisvaluuttaa yhtä paljon kuin hukkuva mies tarvitsee pakkopaitaa.

Dragoş Florin David (PPE-DE). - (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, haluan aivan aluksi kiittää kumpaakin esittelijää, jäsen Berès'tä ja jäsen Langenia. Kymmenen vuotta ei ole paljon eikä vähän, mutta nämä vuodet ovat selvästikin auttaneet vahvistamaan yhteismarkkinoita, ja tällä hetkellä ne auttavat suojautumaan rahoitusalan keinottelulta. Katson, että rahoitus- ja pankkialan sääntelyn tiukentaminen, tutkimus- ja kehitysinvestointien lisääminen, kilpailun edistäminen ja talousalan opetuksen tarjoaminen kansalaisille saattavat olla nyt kriisin aikaan paljon tehokkaampia ratkaisuja.

Mielestäni EU:n jäsenvaltioiden on osoitettava yhteisvastuuta talous- ja rahoitusasioissa hetkellä, jolloin rahoitus- ja pankkialalla toteutetuilla toimilla kyetään vakauttamaan talouskriisiä vain pinnallisesti. Arvoisa komission jäsen, toivon, etteivät kriisin seuraukset vaikuta vuosien 2007–2013 budjettiennusteisiin, koska EU:n varoilla saatetaan saavuttaa halutut vaikutukset unionin kestävän kehityksen alalla.

Christopher Beazley (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, totean Yhdistyneen kuningaskunnan euroalueen jäsenyydestä, että asia on ollut aina niin, että Yhdistynyt kuningaskunta on ollut alusta asti haluton liittymään eurooppalaiseen sopimukseen. Se on saanut varsin nopeasti katua tätä päätöstä. Siksi me haemme jäsenyyttä pahimmalla mahdollisella hetkellä. Jos olisimme olleet mukana perustamassa euroaluetta – niin kuin meidän olisi pitänyt olla – olisimme nyt paljon vahvemmassa asemassa. Odotan seuraavan konservatiivihallituksen esittävän hakemuksensa euroalueeseen liittymisestä varsin pian.

(Suosionosoituksia)

Kurt Joachim Lauk (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, haluan esittää kaksi huomiota. Ensinnäkin euro on läpäissyt kokeen. Ilman euroa Eurooppa ei olisi säästynyt tässä talouskriisissä keinottelulta, joka olisi ollut kokonaisten kansantalouksien edun vastaista. Siispä tässä mielessä euro on läpäissyt kokeen. Eurooppa olisi todennäköisesti vakavissa vaikeuksissa – ellei jopa todellisessa kaaoksessa – ellei meillä olisi ollut tässä kriisissä euroa.

Mielestäni kaksi asiaa ovat tulevaisuudessa ehdottoman tärkeitä. Euro voi pysyä vakaana ja parantaa asemaansa suhteessa dollariin maailmanlaajuisena varantovaluuttana vain, jos takaamme kaksi asiaa. Ensinnäkin EKP:n, joka on osoittanut omat vahvuutensa tässä kriisissä, täytyy pysyä riippumattomana, kuten täällä on jo todettu,

ja toiseksi vakaus- ja kasvusopimusta on käsiteltävä laajemmin. Se on jo äärimmäisen hyödyllinen nyky muodossaan, mutta sitä on sovellettava ja suojeltava.

Joaquín Almunia, komission jäsen. – (ES) Arvoisa puhemies, haluan kiittää kaikkia tähän keskusteluun osallistuneita Euroopan parlamentin jäseniä. Katson, että voimme tehdä tämän keskustelun pohjalta sen johtopäätöksen, että parlamentissa vallitsee hyvin laaja yhteisymmärrys tämän mietinnön tukemisesta ja että talous- ja rahaliittoa koskevan hankkeen jatkamista ja yhtenäisvaluuttaamme kannatetaan varsin laajalti. En sano tätä halusta toistaa niitä syitä, joita talous- ja rahaliiton perustamisen kannattajat esittivät kymmenen vuotta sitten, vaan sen analyysin pohjalta, joka koskee sitä, mitä kymmenen vuoden aikana on tapahtunut ja mitä meidän on nyt tehtävä näin taloudellisesti hyvin vaikeina aikoina.

Nykyiset ongelmat eivät tietenkään johdu eurosta. Kuten kaikki tiedämme, tämän syvän kriisin syyt eivät ole täällä Euroopassa tai euroalueella. On kuitenkin selvää, että me maksamme hinnan, samoin kuin muut teollisuusmaat, kehittyvät taloudet ja kehitysmaat. Tämä johtuu siitä, että globaalissa taloudessa vaikutussuhteiden katkaiseminen ei ole mahdollista. Talous- ja rahaliiton ansiosta meillä on kuitenkin käytettävissämme välineet, joilla voimme puuttua ongelmiin tehokkaammin. Uskomme, että yhteistyötä tekemällä selviämme tästä kriisistä nopeammin kuin jos kukin maa yrittää yksinään.

Olen samaa mieltä kaikkien niiden – niiden monien – kanssa, jotka ovat sanoneet, että Euroopan keskuspankki on elin, joka on perustamisestaan lähtien osoittautunut täysin sen luottamuksen arvoiseksi, jota annoimme sille Maastrichtin sopimuksessa. Katson, että se on suoriutunut työstään varsin hyvin ja että sen työtä pitäisi tukea, koska se on olennainen osa talous- ja rahaliittoa.

Olen myös samaa mieltä kaikkien niiden kanssa, jotka ovat sanoneet, että vakaus- ja kasvusopimus pitäisi säilyttää sellaisena kuin se on nyt, vuoden 2005 tarkistuksen jälkeen, jotta voimme hyödyntää joustoa, joka otettiin kyseisenä vuonna käyttöön ja josta on keskusteltu täällä moneen otteeseen. Tämä jousto tarjoaa meille mahdollisuuden säilyttää budjettikurin ja budjettikuria koskevat säännöt. Se tarjoaa meille perustan, jolta käsin voimme asettaa julkisten talouksiemme kestävyystavoitteet. Samalla se tarjoaa meille mahdollisuuden käyttää veropolitiikkaamme tilanteessa, joka edellyttää aktiivista politiikkaa verotuksen ja veropoliittisten välineiden suhteen.

Finanssipoliittista elvytystoimintaa on koordinoitava, jotta se olisi tehokas. Budjettikurin muodostama kehys helpottaa tätä koordinoimista, mutta se asettaa myös rajoja, joilla finanssipoliittisen elvytystoimen koordinoimista estetään vaarantamasta julkisten talouksiemme kestävyyttä. Kolmanneksi – ja monet puhujat ovat maininneet tämän tänään – meidän on epäilemättä vahvistettava euron ääntä puolustaessamme valuuttamme vakautta sekä kahdenvälisissä ja monenvälisissä suhteissa valuuttamme haltijoiden, muiden valuuttojen edustajien ja erityisesti muiden, maailmantalouden suurten toimijoiden valuuttojen kanssa.

Viime kädessä tämä kriisi juontaa juurensa makrotaloudellisesta epätasapainosta, johon olisi pitänyt puuttua mutta johon ei voitu puuttua, koska tehokkaita mekanismeja maailmantalouden epätasapainon korjaamiseksi ei ollut. Keskustelimme tästä Washingtonissa, ja meidän on jatkettava siitä keskustelemista. Voimme tehdä niin tehokkaasti eurooppalaisina vain, jos annamme eurolle täyden poliittisen tukemme ja tarpeelliset hallintomekanismit, niin että etujamme voidaan puolustaa tavalla, jonka ne ansaitsevat, valuuttamme vaihtokurssin kautta. Mielestäni meidän on jatkettava tähän suuntaan, niin kuin mietinnössä todetaan, niin kuin euroryhmän puheenjohtaja on todennut, niin kuin komissio on sopinut ja niin kuin myös jäsenvaltioiden johtajat sopivat lähikuukausina enenevässä määrin.

Tämä edellyttää koordinoimista – oikeanlaista koordinoimista. Se ei tarkoita Euroopan keskuspankin riippumattomuuden kyseenalaistamista eikä sitä, että koordinoimme keinotekoisesti talouspoliittisia päätöksiä, jotka on jatkossakin tehtävä kunkin maan tilanteen huomioon ottaen. Se ei ole oikeaa koordinoimista. Sen on oltava koordinoimista, joka on vaikuttanut aina talous- ja rahaliiton taloushaaran taustalla ja joka palvelee talous- ja rahaliiton tavoitteita sekä makrotalouspolitiikassa että suhteessa, jonka on vallittava makrotalouspolitiikan ja rakennepoliittikkojen välillä.

Kun me komissiossa puhumme koordinoinnista, puhumme tällaisesta koordinoinnista. Katson, että nykytilanteessa kohtaamamme taantuman riski osoittaa, että tämä koordinoimista on ensisijaisen tärkeää, ja että talous- ja rahaliitto antaa meille välineet sen toteuttamiseksi.

Jean-Claude Juncker, euroryhmän puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, puhun hyvin lyhyesti, koska useimmat niistä, jotka osallistuivat tähän keskusteluun, eivät ole enää täällä paikalla. Siksi minun ei tarvitse vastata heille.

Haluan todeta, että olen vaikuttunut parlamentin keskusteluista välittyneestä laajasta yhteisymmärryksestä, koska olemme lähes kaikki samaa mieltä siitä, että euro on menestystarina. On ilo huomata, että euroalueen jäsenvaltioista kotoisin olevat jäsenet ovat tätä mieltä. On ilo huomata, että myös ne, jotka haluaisivat maansa liittyvän euroalueeseen, ovat sitä mieltä. Huomaan, että ne, jotka ovat aina olleet sitä mieltä, että kaikki, mitä teemme, on äärettömän typerää, ovat edelleen tätä mieltä. Heidän mielipidettään voi luonnehtia vain sillä samalla tavalla, jolla he luonnehtivat meidän asennettamme. Parlamentti on siis entisensä, lukuun ottamatta sitä, että keskustelumme leimaa – ilmaistakseni asian kohteliaasti – lievä huolestuneisuuden sävy. Se johtuu kohtaamastamme talous- ja rahoituskriisistä.

Haluanakin vastata tältä osin monille puhujille toteamalla kaksi asiaa. Kukaan EU:ssa ei kannata talouden liiallista vakauttamista, ei kukaan. Meillä on uudistettu vakaus- ja kasvusopimus. Osa parlamentin jäsenistä ei kannattanut uudistuksia, joita teimme sopimukseen. He ovat kuitenkin nyt ensimmäisenä kehumassa, kuinka viisaita päätöksiä teimme maaliskuussa 2005, kun sovelsimme vakaus- ja kasvusopimuksen tulkintaan taloudellisempaa lähestymistapaa. Tämä näkökulma antaa nyt jäsenvaltioille ja niiden talouksille mahdollisuuden hengittää vapaammin, vaikka edessämme onkin vaihe, joka ei ole suoranainen lama mutta joka tekee julkisen talouden vakauttamisesta monimutkaisempaa.

Jäsenvaltioilla, jotka ovat pitäneet viime vuosina huolta taloutensa vakaudesta, on nyt riittävät budjettimarginaalit, joiden ansiosta ne voivat reagoida tähän talouskriisiin, johon liittyy rakenteellisia näkökohtia, jotka kohtaamme nyt. Niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät ole pitäneet asiasta yhtä hyvää huolta, on nyt vaikeampaa ottaa talousarviostaan käyttöön varoja, joiden avulla ne voisivat vastata nykyiseen kriisiin.

Meidän on kuitenkin vastattava koko euroalueella kriisiin talouspoliittisesti. Talouden vakaudesta puhuminen ei riitä. Ei riitä, että keskitymme toimissamme ainoastaan talouskriisiin. On selvää, että euroalueen on vastattava talouskriisiin voimakkaalla ja koordinoitulla tavalla. Meillä on siis muutama viikko aikaa kerätä kokoon kaikki tiedot, joita tarvitsemme analyysin tekemiseen ja toimien toteuttamiseen, jotta voimme muotoilla tämän konkreettisen ja voimakkaan vastauksen. Kaikkien niiden, jotka vaativat talouspolitiikan koordinoinnin lisäämistä, on tietenkin autettava tässä siten, etteivät he yritä ennustaa talouspoliittisia päätöksiä, joiden suhteen he eivät ole kuulleet euroryhmään kuuluvia kollegoitaan.

Parlamentin on helppoa vaatia talouspolitiikan koordinoitua. Ehdotan teille työjärjestyksenne pohjalta, että laaditte ryhmien välisen asiakirjan, jossa Euroopan parlamentin muodostavat suuret ryhmät pyytävät euroryhmältä ja jäsenvaltioiden hallituksilta, etteivät ne ryhtyisi enää uusiin talouspoliittisiin toimenpiteisiin, ennen kuin ne ovat kuulleet niiden osalta euroryhmässä toimivia kollegoitaan.

Kehottakaa hallituksianne – sitä on helppoa vaatia täällä – kehottakaa hallituksianne kunnioittamaan talouspolitiikan koordinoinnin periaatetta. Laatikaa ryhmien välinen päätöslauselma, niin näemme, miten käy. Näemme kahdessa, kolmessa, neljässä kuukaudessa, tekevätkö hallitukset sen, mitä niiltä pyydätte. Huomautan myös, että poliittiset puolueet, joihin kuulutte, kuuluvat hyvin usein hallituksiin, joille pyyntönne esitätte. Tämä olisi uskottavaa, kohtuullista, loogista, järkevää ja johdonmukaista.

Totean siis, että meidän on esitettävä voimakas ja koordinoitu taloudellinen vastaus kriisiin, josta on tulossa luonteeltaan enenevässä määrin taloudellinen. Palkkapolitiikasta totean, ettemme sano kaikkea, mitä haluamme, vaan kaiken sen, mikä on sanomisen arvoista.

Olette oikeassa sanoessanne, että Saksassa vihreiden sosialistihallitukset ovat harjoittaneet palkkapolitiikkaa, joka on heikentänyt Saksan työläisten ostovoimaa. Tilanne on parantunut tämän jälkeen. Sama koskee myös Ranskaa, jonka hallitus ei ollut tuolloin – vuodesta 1998 vuosiin 2002–2003 – taantumuksellinen. Käsittäkseni se oli jotakin aivan muuta. Tiettyjen henkilöiden kommentit kaipaisivat toki hitusen itsekritiikkiä.

Säästöjen verotuksesta totean, olemme kolme vuotta edellä sopimastamme aikataulusta. Hyvä jäsen Jonckheer, teette aivan oikein vaatiessanne sisällyttämään tämän direktiivin soveltamisalaan lisää erilaisia rahoitustuotteita. Veroparatiisien osalta kehotan teitä keskustelemaan asiasta oman maanne kielellä oman hallituksenne kanssa. Tällöin huomaatte, että teillä on työtä tehtävänänne.

Pervenche Berès, esittelijä. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, kiitos tästä keskustelusta. Arvoisa komission jäsen, arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, katson keskustelun olevan Euroopan parlamentilta hyvä panos siihen, mitä odotamme teidän vastedes panevan täytäntöön ohjeistuksen avulla.

Arvoisa puheenjohtaja Juncker, olette sanonut meille toivovanne, että ryhmät pääsisivät sopimukseen. No, ryhmät pääsevät sopimukseen: ne äänestävät huomenna mietinnön 61 kohdan d ja g alakohdasta. Niissä vaaditaan tarkalleen sitä, mitä pyydätte niitä vaatimaan. Siksi voitte luottaa tähän huomenna, kun menette tapaamaan valtiovarainministereitä.

Olette sanonut meille, ettei eroista ole laadittu mietintöä. Asiasta ei ole ehkä laadittu täsmällistä mietintöä, mutta yksi asia on varma: odottamaamme euroalueen talouksien lähentymistä ei ole tapahtunut, ja jäsen Ferreira on antanut teille tästä konkreettisen esimerkin.

Arvoisa euroryhmän puheenjohtaja, en myöskään ole kanssanne samaa mieltä jäsenvaltioiden välisistä ristiriidoista. En pidä niistä, jotka vaativat koordinoitua silloin, kun se heille sopii, ja vastustavat sitä ja puolustavat kansallista itsemääräämisoikeutta silloin, kun se heille sopii. Talouspolitiikan koordinoitua koskevissa kysymyksissä on kyse yhteisestä edusta, ja tämänhetkinen tilanne on sietämätön: Yhdysvallat on jo onnistunut panemaan täytäntöön kaksi Paulsonin suunnitelmaa, kun taas Euroopassa te sanotte meille, että tarvitsemme vielä kaksi viikkoa keksiäksemme jotakin sanottavaa EU:n kansalaisille, jotka odottavat vastaustamme. Meidän kaikkien on yhdistettävä voimamme, ja komissiolla on nyt käsissään keinot, joiden avulla se voi edetä Euroopan parlamentin ehdotusten pohjalta. Toivon, että meitä kuunnellaan ja että ehdotuksemme saavat kannatusta.

Werner Langen, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, aloitan siitä, mihin pääministeri lopetti. Mielestäni euroalueen ja 27 jäsenvaltion viime viikkoina osoittama joustavuus on varsin hyvä alku. Sitä on nyt kehitettävä edelleen, ja olen varma siitä, että jos myös jäsenvaltiot kelpuuttavat kokemuksen, jota olette kumpikin käyttäneet näiden ongelmien ratkaisemiseksi, olemme oikeilla raiteilla.

Kiitan kaikkia puhujia heidän puheenvuoroistaan. Jäsen Hoppenstedt lainasi ensimmäistä eurosta käymäämme keskustelua, jossa euroa kutsuttiin keskoseksi. Nyt kymmenen vuotta myöhemmin siitä on tullut jämerä poika – euro on äidinkielelläni poika, kun taas Saksan markka oli naispuolinen – joka sai koko ala-asteen ajan hyviä arvosanoja ja siirtyy pian yläasteelle. Nähtäväksi jää, ylittääkö euro esteet jatkossakin, mutta olen kohtuullisen optimistinen sen suhteen, että näin käy. Jäsen Beazley kertoi, että jopa Yhdistyneen kuningaskunnan konservatiivit harkitsevat vakavasti liittymistä euroon. Tämä on jokseenkin uusi asia. Voin sanoa tästä tietenkin vain sen, että edes Yhdistynyt kuningaskunta ei voi liittyä euroon noin vain: sen on täytettävä rahoitusmarkkinoiden koordinoitua ja sääntelyä koskevat velvoitteensa ja toteutettava vähimmäisvaatimuksena olevat yhdenmukaistamistoimet.

Tässä mielessä olemme oikeilla raiteilla. Haluan kiittää komissiota, erityisesti komission jäsen Almuniaa, sekä euroryhmän puheenjohtajaa erinomaisesta yhteistyöstä. Otamme ehdotuksenne kirjaimellisesti. Haluamme tehdä kanssanne yhteistyötä.

(Suosionosoituksia)

Puhemies. – (DE) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan tiistaina 18. marraskuuta 2008 klo 12.00.

22. Suositukset miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisesta (keskustelu)

Puhemies. – (IT) Esityslistalla on seuraavana Edit Bauerin naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0389/2008) suosituksista komissiolle miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisesta (2008/2012(INI)).

Edit Bauer, esittelijä. – (SK) Sukupuolten palkkaerossa ei ole mitään uutta. Sukupuoleen perustuvan palkkasyrjinnän kieltävä Rooman sopimuksen artikla on ollut voimassa yli viisikymmentä vuotta ja direktiivi 75/117/ETY, jossa jäsenvaltioita vaaditaan huolehtimaan sama palkka samasta työstä -periaatteen täytäntöönpanosta, vuodesta 1975 lähtien. On tietenkin totta, etteivät kaikki palkkaerot johdu syrjinnästä. Suurten lukujen lain mukaan pitkään jatkuneet erot miesten ja naisten bruttotuntipalkassa eivät kuitenkaan ole selitettävissä.

Eurostatin mukaan vuosina 1995–2006 tuntiansioiden erot pienenevät 17:stä 15 prosenttiin, ja tämä siis aikana, jolloin enemmistö korkeakoulututkinnon suorittaneista on naisia.

Erot saattavat siis olla pienenevään päin, mutta eivät suoraviivaisesti. Dublin-säätiön vuonna 2007 tekemän, neljä Euroopan unionin jäsenvaltiota kattavan tutkimuksen mukaan palkkaerot olivat itse asiassa kasvussa. Jos palkkaero kaventuisi nykyistä vauhtia eikä kasvaisi aika ajoin, palkat tasoittuisivat ehkä seitsemässäkymmenessä vuodessa.

Voinemme olla yhtä mieltä siitä, että nykyinen lainsäädäntö tällä alalla ei ole erityisen tehokasta. Palkkaeroihin on monenlaisia syitä. Ne ovat luonteeltaan sekä systeemisiä että henkilökohtaisiin ominaisuuksiin liittyviä. Työmarkkinoiden alakohtaisella, vertikaalisella ja horisontaalisella eriytymisellä, työn luokitusjärjestelmillä, työelämän tasapainon saavuttamiseen olemassa olevilla edellytyksillä sekä stereotyyppioilla on kaikilla oma merkityksensä pitkään jatkuneissa palkkaeroissa, jotka siirtyvät edelleen eläke-eroihin, ja lopputulos on se, että köyhyydellä on naisen kasvot, niin kuin meillä on ollut tapana sanoa.

Palkkaeroilla on myös henkilökohtaisia ulottuvuuksia. Komission tekemän tutkimuksen mukaan henkilökohtaiset erot lisääntyvät iän, työsuhteen keston sekä koulutuksen myötä. Lisäksi tilastot osoittavat, että nuorten kohdalla erot ovat hyvin pieniä. Eroja alkaa muodostua ensimmäisen lapsen syntymän jälkeen ja naisen palattua äitiyslomalta.

Tämä on merkittävä tekijä taloudellisen kilpailun kannalta, mutta uhkaavan väestökriisin vuoksi siihen liittyy myös perustavanlaatuisen moraalinen ongelma, jota ei pidä sivuuttaa.

Tänään kysymme, mitä Euroopan parlamentti voi tehdä tilanteen ratkaisemiseksi. Toisaalta meillä on pitkään jatkunut ongelma ja toisaalta joitakin varsin tehottomia säädöksiä. Emme tietenkään saa myöskään unohtaa sitä tosiasiaa, että palkkaerojen perimmäiset syyt ovat kaukana lainsäädännön ulottumattomissa.

Euroopan parlamentilla on kuitenkin käytettävissään vain yksi väline: lainsäädäntö. Kaikki tilanteen osapuolet kantavat oman vastuunsa, ja meidän vastuullamme on se, pystymmekö viestittämään riittävän selkeästi, että haluamme parempia ja tehokkaampia lakeja oikeudenmukaisempien työmarkkinaolosuhteiden luomiseksi.

Puhetta johti

varapuhemies **Marek SIWIEC**

Vladimír Špidla, *komission jäsen*. – (CS) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, komissio suhtautuu myönteisesti tähän valiokunta-aloitteeseen mietintöön, joka käsittelee miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamista. Samalla onnittelemme esittelijää hyvin tehdystä työstä.

Parlamentin tavoin komissio katsoo, ettei 15 prosentin palkkaeroa naisten ja miesten välillä voida hyväksyä. Meidän täytyy tietenkin varoa unohtamasta sitä, että tällä indikaattorilla vertaillaan suhteellisia eroja naisten ja miesten bruttotuntiansioissa koko taloudessa. Se ei siis mittaa pelkästään suoraa syrjintää, vaan kuvaa kaikkia siihen liittyviä tekijöitä ja kaikkia niitä haittoja, joista naiset kärsivät jo ennen työmarkkinoille tuloaan ja koko työuransa ajan.

Komission tiedonannossa heinäkuulta 2007 todetaan, että yhteisön lainsäädännöllä pystytään poistamaan tehokkaasti suoraa syrjintää, eli tapauksia, joissa naiselle maksetaan samasta työstä pienempää korvausta kuin miespuoliselle kollegalleen. Sen sijaan yhteisön säädöksillä ei pystytä kovin tehokkaasti takaamaan sama palkka samanarvoisesta työstä -periaatteen noudattamista.

Perusteellisten selvitystensä perusteella komissio on tullut siihen johtopäätökseen, että yhteisön lainsäädännön muuttamista pitäisi voida harkita siten, että taattaisiin ennen kaikkea se, ettei palkkatason määrittelyjärjestelmiin sisälly minkäänlaista suoraa tai epäsuoraa sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

Komissio ilmoitti arvioivansa vuonna 2008 yhteisön säädöksiä siltä kannalta, millaisia vaikutuksia niillä on palkkaeroihin, ja ehdottavansa tarvittavia muutoksia. Aiemmin mainittu perusteellinen selvitys on parhaillaan käynnissä, enkä pysty ennakoimaan sen tuloksia. Laadun takaamiseksi komissio käyttää apuna sekä ulkopuolisia asiantuntijoita että jäsenvaltioiden tasa-arvoasioita käsittelevien elinten laajaa ja yksityiskohtaista asiantuntemusta ja tietämystä.

Tämän selvityksen alustavista tuloksista keskustellaan vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana järjestettävässä työryhmäkokouksessa, johon on kutsuttu mukaan kaikki sidosryhmät: jäsenvaltiot, juridisia asiantuntijoita sekä jäsenvaltioiden tasa-arvoasioita käsittelevien laitosten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan edustajia.

Parlamentin asenteella on tässä prosessissa ratkaiseva merkitys. On merkittävää, että yksi prosessiin osallistuvista lakiasäättävistä elimistä on ilmaissut selkeänä mielipiteenään, että asiaan liittyvää lainsäädäntöä on muutettava pikaisesti. Samoin on tärkeää, että parlamentin antamat, muutoksia koskevat käytännön suositukset liittyvät juuri niihin aloihin, jotka keskeisimmät sidosryhmät ovat havainneet ongelmallisiksi, eli muun muassa korvausten ja työnarvioinnin avoimuuteen sekä seuraamuksiin.

Yhteenvedona voin siis todeta, että olemme parlamentin kanssa samaa mieltä siitä, ettei näin suuria palkkaeroja naisten ja miesten välillä voida hyväksyä. Komission mielestä nyt on oikea aika saattaa selvitykset ja arvioinnit päätökseen ja suunnitella seuraavia toimia, jotka johtavat konkreettisempiin tuloksiin.

Donata Gottardi, *työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon valmistelijä*. – (IT) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, olen todella ylpeä parlamentin tekemästä työstä sekä sen kyvystä hyödyntää jo aiemmin tunnustettuja valtuuksiaan lainsäädännön esittämiseen.

Mietintö, josta pian äänestämme, käsittelee keskeistä asiaa, yhtä EU:n lainsäädännön perusperiaatetta: miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatetta. Se on paitsi hyvin keskeinen periaate, myös ainakin ajallisesti ensimmäinen tasa-arvoon liittyvistä periaatteista. Tiedämme, että se sisältyi jo Rooman sopimukseen, että sitä on sovellettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ensimmäisistä tuomioista lähtien, että sitä säänneltiin jo vuodelta 1975 peräisin olevalla direktiivillä ja uudelleen, kun mainittu direktiivi laadittiin uudelleen vuonna 2006. Tiedämme, että siitä on tehty jatkuvasti erilaisia selvityksiä ja tutkimuksia, kuten komission jäsen juuri totesi, ja sen soveltamisesta on myös nostettu jatkuvasti kanteita.

Miksi sitten palaamme tarkastelemaan sitä näinkin laajasti ja syvällisesti? Siihen on monia syitä: ensinnäkään emme voi hyväksyä sitä, miten yleisesti säännöksiä jätetään soveltamatta, niin kuin kaikki tilastot osoittavat. Toiseksi katsomme, että siihen äärimmäiseen epäoikeudenmukaisuuteen, josta naiset kärsivät kaikissa Euroopan unionin maissa ja kaikissa ammateissa, kaikilla tasoilla ja kaikilla aloilla, on ehdottomasti puuttettava, ja on itse asiassa ilmeistä, että käytössämme olevat välineet eivät riitä siihen, sillä muutoinhan olisimme jo tähän mennessä pystyneet kääntämään kehityksen suunnan.

Lisäksi meidän mielestämme nyt on korkea aika ottaa palkkaerot vakavasti ja lakata pitämästä niistä pelkkänä ikävänä sattumana naisten työelämässä. Mitä me sitten vaadimme? Vaadimme komissiolta yksityiskohtaista, olennaisiin asioihin keskittyvää direktiiviä palkkaeroista yleensä, mutta se ei vielä riitä; me emme vain vaadi direktiiviä, vaan annamme komissiolle yksityiskohtaisia suosituksia. Olemme rakentaneet sillan, joka johtaa todelliseen muutokseen, ja uskomme, että tästä sillasta voi tulla vahva, jos se rakennetaan kahdeksan pilarin varaan.

Ensimmäisenä ja tärkeimpänä asiana haluamme laatia palkkasyrjinnän määritelmän; ei riitä, että tarkastellaan yksistään bruttotuntipalkkaa, sillä siitä näkyy vain suora syrjintä, ja suora syrjintä on jo saatu poistettua. Ei olekaan sattumaa, että jos kaikissa tutkimuksissa tarkastellaan kokonaistilannetta, huomio kohdistuu osa-aikatyöhön, ja se saa meidät pohtimaan suoraa ja epäsuoraa eriytymistä, syrjintää sekä horisontaalista ja vertikaalista eriytymistä.

Me vaadimme vertailukelpoisia, todellisia, johdonmukaisia ja täydellisiä tietoja. Aivan liian usein nähdään, että vanhakantaisista, stereotyyppien leimaamista työnteon rakenteista kertovia tietoja on manipuloitu tai piilotettu, ja erilaiset henkilöstön luokittelujärjestelmät vielä helpottavat tietojen manipulointia. Meidän mielestämme tasa-arvoelimillä voisi olla kahtalainen rooli syrjinnän ehkäisemisessä. Ne voisivat järjestää tiedotuskampanjoita sekä toisaalta tarjota koulutusta tuomioistuimille ja työmarkkinaosapuolille.

Tavoitteenamme on saada käyttöön erityisiä rangaistusseuraamuksia muistaen kuitenkin samalla, että tarvitaan myös ennaltaehkäiseviä toimia; tarvitaan myönteisiä toimenpiteitä ja yhtenäistämistä, eli toisin sanoen valtavirtaistamista. Toivon, että parlamentti hyväksyy tekstin kokonaisuudessaan, sillä mitä tarkemman ja yksityiskohtaisemman ehdotuksen toimitamme komissiolle, sitä nopeammin asia etenee. Näin siis toivomme: ei riitä, että samapalkkaisuudesta puhutaan tai kirjoitetaan. Haluamme myös tehdä siitä totta.

Anna Záborská, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (SK) Haluan vilpittömästi onnitella esittelijä Baueria tekstiehdotuksesta. Kuten esittelijä Bauer totesi, aihe, josta keskustelemme, on yhtä vanha kuin Rooman sopimus. Juuri mikään ei ole muuttunut viidessäkymmenessä vuodessa.

Kysymys naisten ja miesten samapalkkaisuudesta nostaa päätään säännöllisin väliajoin etenkin vaalien alla. Mikäli naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta ehdottaa seuraamuksia yrityksille, jotka eivät noudata palkanmaksun perusperiaatetta, esiin nousee heti vastalauseita, joissa viitataan toissijaisuusperiaatteeseen, aivan kuin se antaisi oikeuden epätasa-arvoisiin menettelyihin.

Viime viikolla osallistuin Lillessä järjestettyyn ministerikokoukseen. Arvostan puheenjohtajavaltio Ranskan yritystä avata keskustelu tästä aiheesta, mutta jäsenvaltioilta tuli hyvin vähän rakentavia ja ratkaisunhaluisia vastauksia. Tilastot osoittavat, että naiselle maksettavan palkan epätasa-arvoisuus alkaa tulla esiin yleensä ensimmäisen lapsen syntymän jälkeen.

Kansalliset ja EU:n tason toimet, joilla pyritään paremman tasapainon saavuttamiseen perhevelvollisuuksien ja ammatillisten tavoitteiden välillä, eivät saa sallia uusien erojen syntymistä perheellisten työntekijöiden ja naimattomien tai lapsettomien työntekijöiden välille, joilla ei ole vastaavia velvollisuuksia. Kyse on ennen kaikkea siitä, millaista sosiaalista mallia pidämme tavoitteenamme.

Ehdotan, että liittoudumme teollisuusyritysten kanssa. Jos näiden yritysten johtajat eivät ole valmiita läheiseen yhteistyöhön kanssamme samapalkkaisuuden edistämiseksi, mietintömme jää tyystin tarpeettomaksi.

Lissy Gröner, PSE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, minusta on ihme, että naiset suhtautuvat meihin edelleen näin kärsivällisesti. Olemme puhuneet palkkaepätasa-arvosta 50 vuotta, eikä mikään ole merkittävästi muuttunut. Luvut puhuvat puolestaan: 15 prosenttia vähemmän samasta työstä. Tällä tavoin naisilta viedään mahdollisuus oikeudenmukaiseen palkkaan, koska toisesta näkökulmasta katsottuna se tarkoittaa sitä, että naisten on tehtävä työtä neljännes kauemmin ansaitakseen saman rahamäärän. Mikä on Euroopan unionin tilanne?

Jäsenvaltioilta kaivataan lisätoimia tässä suhteessa, ja olen kiitollinen komission jäsenelle Špidlalle siitä, että hän on ottanut parlamentin tekemät ehdotukset huomioon ja osoittanut olevansa halukas ryhtymään lainsäädännöllisiin toimiin. Muuta vaihtoehtoa ei ilmeisesti ole. Saksassa, yhdessä Euroopan unionin suurimmista maista, palkkaero on yksityisellä sektorilla 23 prosenttia. Se on aivan liikaa, ja se tarkoittaa, että olemme EU:n peränpitäjiä.

Tiedämme varsin hyvin, että Ranska ja Pohjoismaat ovat toteuttaneet myönteisiä toimenpiteitä. Siitä tässä on kyse. Vetoamme työmarkkinaosapuoliin, jotta ne ryhtyisivät toimiin. Euroopan parlamentin sosialistiryhmä vaatii yrityksiin avoimuutta, jotta erilaiset lisäkorvaukset ilmoitettaisiin selkeästi ja sisällytettäisiin virallisiin arviointeihin, jolloin pääsisimme puuttumaan niihin. Säännölliset palkkatarkastukset voivat paljastaa onnistumiset ja epäonnistumiset palkkasyrjinnän torjunnassa.

Minun mielestäni Saksassa tarvitaan väistämättä yksityiseen sektoriin sovellettavaa lainsäädäntöä. Meidän on painostettava jäsenvaltioita entistä voimakkaammin, jotta ne ottaisivat käyttöön lakisääteisen vähimmäispalkan, jolla taattaisiin naisille riittävä toimeentulo, koska se on paras turva vanhuusiän köyhyyttä vastaan.

Haluan joka tapauksessa pyytää, että Bauerin mietinnön selkeyden säilyttämiseksi Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraatit) ja Euroopan demokraattien ryhmä peruuttaisi tekstiä poistavat tarkistuksensa, jotka vesittäisivät mietintöä entisestään. Pidetään kiinni mietinnön nykyisistä, selkeistä sanamuodoista.

Siiri Oviir, ALDE-ryhmän puolesta. – (ET) Arvoisa komission jäsen, arvoisa puhemies, hyvät kollegat, esittelijä Bauer sanoi, että köyhyydellä on naisen kasvot. Minunkin täytyy vielä toistaa, että jo vuonna 1957 Rooman sopimuksen 119 artikla sisälsi periaatteen, jonka mukaan miesten ja naisten tulee saada samasta työstä sama palkka. Kuitenkin tällä hetkellä, vuonna 2008, naiset ansaitsevat Euroopan unionissa keskimäärin 15 prosenttia vähemmän kuin miehet, ja kotimaassani Virossa jopa 25 prosenttia vähemmän kuin miehet.

Palkkaeroilla on merkittävä vaikutus naisten taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen asemaan sekä aktiivisen työuransa aikana että sen jälkeen. Lisäksi se lisää naisten köyhyysriskiä etenkin yksinhuoltajaperheissä. Miesten ja naisten väliset palkkaerot johtavat usein eroihin myös miesten ja naisten eläkkeiden suuruudessa. Yksin elävät eläkeläisnaiset ovat usein vaarassa ajautua köyhyYTEEN.

Näin ollen suhtaudun myönteisesti mietinnössä esitettyyn ajatukseen siitä, että Euroopan komission tulisi esittää lainsäädäntöehdotus miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamista koskevan nykyisen lainsäädännön tarkistamisesta 31. joulukuuta 2009 mennessä. Olemme antaneet liikaa säädöksiä ja odottaneet liian kauan, mutta tulokset eivät ole kovin hyviä.

Niin kuin on jo käynyt ilmi, ongelmaa ei voida ratkaista yksistään EU:n lainsäädännöllä. Yksi merkittävä keino ongelman ratkaisemiseen olisi aiheen nostaminen etusijalle poliittisissa toimintasuunnitelmissa. Ongelmaan voidaan löytää myönteinen ratkaisu vain yhdistämällä tehokkaasti eri toimenpiteitä, joihin sisältyy myös lainsäädännön parantaminen ja tehostaminen sekä se, että nimetään selkeästi, kenelle vastuu näissä asioissa kuuluu.

Haluan kiittää esittelijää hyvin tärkeiden näkökohtien esiintuomisesta mietinnössään. Kiitos mielenkiinnostanne.

Hiltrud Breyer, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, on tosiaan totta, että 50 vuotta Rooman sopimusten solmimisen jälkeen olemme pystyneet edistämään naisten tasa-arvoa työmarkkinoilla vain hyvin

vähän. Luvut ovat huolestuttavia: 80 prosenttia osa-aikatyöntekijöistä on naisia. Vain 57 prosenttia naisista on mukana työelämässä, miehistä taas 72 prosenttia. Palkkaepätasa-arvo on pysynyt ennallaan vuodesta 2003, ja vuodesta 2000 se on muuttunut vain yhdellä prosentilla. Nämä ovat huolestuttavia lukuja, niin kuin kaikki täällä valittelevat. Olemme puhuneet myös siitä, että naisten asema on kaksin verroin heikompi, koska palkkaepätasa-arvo synnyttää eroja myös eläkeoikeuksiin ja sosiaaliseen asemaan. Meillä on myös verotus- ja sosiaalijärjestelmä, joka rankaisee edelleen naisia esimerkiksi siten, että naimattomat pariskunnat ja perheet, joissa molemmat vanhemmat käyvät työssä, saavat edelleen epäedullisen verotuskohtelun monissa maissa, esimerkiksi Saksassa.

Komissio on ilmoittanut, että lainsäädäntöehdotuksia on tulossa, mutta miksi ne tulevat niin myöhään? Miksi tätä vaalikautta on kulunut niin monta vuotta ilman mitään ehdotuksia tällä alalla? Parlamentti on jo vaatinut ehdotuksia. Kiintiöiden osalta olemme todenneet, että lakisääteisiä vaatimuksia tarvitaan. On myös joitakin jäsenvaltioita, kuten Ruotsi, jotka ovat asettaneet aikarajan sisältäviä tavoitteita. Miksemme vetoa tasa-arvovaatimuksiin ja kannusta sitä kautta jäsenvaltioita toimiin näiden häpeällisten palkkaerojen kuromiseksi umpeen? Saksassa me olemme, kuten jo todettiin, kolmannella sijalla häntäpäästä lukien tuolla häpeällisellä 23 prosentin palkkaerolla. Meidän on myös tehtävä selväksi, että lakisääteinen vähimmäispalkka toisi muutoksia etenkin naisvaltaisille aloille. Meillä täytyy kuitenkin olla rohkeutta tehdä selväksi, että ...

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Ilda Figueiredo, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (PT) Työn arvon alentaminen maksamalla siitä pientä palkkaa on edelleen yksi kapitalismissa tavallisimmin käytetyistä tavoista lisätä työntekijöiden hyväksikäyttöä. Tämä koskee erityisesti naispuolisia työntekijöitä, jolloin samalla vähennetään myös äitiyden arvoa.

On sietämätöntä, että yli 30 vuotta miesten ja naisten samapalkkaisuutta koskevan direktiivin voimaantulon jälkeen syrjintä on edelleen yleistä, etenkin epäsuora syrjintä, joka on seurausta epävakaisista työoloista, joista kärsivät etenkin naiset ja nuoret. Joissakin maissa, kuten Portugalissa, jossa työttömyysaste on hyvin korkea, keskimääräiset palkkaerot miesten ja naisten välillä ovat lisääntyneet, yksityisellä sektorilla jopa yli 25 prosenttiin, mikä merkitsee sitä, että köyhyydellä on edelleen naisen kasvot myös eläkeläisten keskuudessa.

Euroopan komission ja jäsenvaltioiden on ryhdyttävä toimiin työn arvostuksen parantamiseksi, palkkaerojen kaventamiseksi sekä tiettyihin töihin tai aloihin liittyvien, naisia syrjivien stereotyyppien poistamiseksi. Naisvaltaisten alojen, kuten vähittäiskaupan, palvelualojen sekä tiettyjen teollisuudenalojen arvostusta on lisättävä.

Kokemuksesta tiedetään, että työttömyyden paheneminen heikentää naisten oikeuksia ja lisää työntekijöiden hyväksikäyttöä ja syrjintää.

Siksi vaadimme uudenlaista politiikkaa, jossa asetetaan etusijalle työntekijöiden oikeudet huomioon ottavien työpaikkojen luominen, syrjinnän torjuminen sekä äitiyden ja isyyden suojeleminen perustavanlaatuisina sosiaalisina arvoina.

Näin ollen kannatamme tätä mietintöä, johon olemme esittäneet joitakin tarkistuksia, joissa korostetaan neuvottelujen ja yhteisten työehtosopimusneuvottelujen tärkeyttä poistettaessa naisten syrjintää, erityisesti työllisyyden, palkkojen, työolojen, uran ja ammatillisen koulutuksen osalta.

Urszula Krupa, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (PL) Arvoisa puhemies, naisten ja miesten samapalkkaisuutta käsittelevä mietintö sisältää joitakin hyvin perusteltuja näkökohtia saman työn samanlaisesta palkkauksesta. Palkkatasa-arvo on välttämättömyys, niin kuin on myös asianmukainen palkka niistä töistä, joissa naiset ovat psykologisten ja fyysisten ominaisuuksiensa vuoksi enemmistönä.

Lukemattomiin päällekkäisiin asiakirjoihin kirjattujen säännösten vaikutus riippuu ehdottomasti siitä, miten tehokkaasti säädöksiä pannaan täytäntöön yksittäisissä jäsenvaltioissa. Täytäntöönpano voi kuitenkin olla varsin vaikeaa yksityisellä sektorilla, jossa suurin osa johtajista tuijottaa vain yrityksensä voittoja eikä kunnioita lainkaan eettisiä tai moraalisia periaatteita. Lisäksi yritysten johto vaikeuttaa ammattiliittojen toimintaa, jolloin ne eivät pysty suojelemaan työntekijöitä ja osallistumaan palkkaneuvotteluihin. Palkkaepätasa-arvo onkin siis yksi heikompien syrjinnän muoto.

Ei tarvita mitään tutkijoita tai asiantuntijoita kertomaan, että syrjintä on seurausta ennen kaikkea vasemmistolaisesta materialistisesta ideologiasta, eettisten periaatteiden unohtamisesta, henkilökohtaisen kehityksen laiminlyömisestä, itsekkyydestä, ahneudesta, heikkojen ja köyhien hyväksikäytöstä, eikä siinä ole kyse pelkästään palkoista, vaan Euroopan unionissa yhä yleisemmäksi käyneestä käytännöstä, joka

ulottuu jopa köyhimpiin ja heikoimpiin jäsenvaltioihin, katolilaisten ja muiden sellaisten henkilöiden syrjinnästä, joiden mielipiteet eivät sovi yhteen täällä vaaditun poliittisen korrektiuden kanssa.

Gabriele Stauner (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, se, että naiset saavat edelleen samasta työstä pienempää palkkaa kuin miehet, on yksi Euroopan yhteisön surullisista puolista.

Se on tosiaan aivan käsittämätöntä, koska lain mukaan tilanne on täysin selvä. Siitä lähtien, kun yhteisö perustettiin vuonna 1957, periaate on – niin kuin on jo useaan otteeseen todettu – ollut vahvistettuna Rooman sopimuksissa suoraan sovellettavana oikeutena. Toisin sanoen kuka tahansa nainen voi viedä asiansa suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen tämän oikeuden täytäntöönpanemista varten; tämän vahvempaa oikeudellista suojaa EU ei tarjoa. Olemme kuitenkin jääneet tavoitteesta tämän periaatteen kohdalla keskimäärin 20 prosentilla. Siksi on aivan välttämätöntä, että tämä periaate pannaan täytäntöön sekundaarilainsäädännön avulla, kuten komissio tässä ehdottaa.

Tämä tilanne kuitenkin osoittaa jälleen kerran sen, että lain ja tosielämän välillä on vissi ero. Ihmiset, usein naiset, jotka ovat riippuvaisia työpaikastaan ja palkastaan, eivät useinkaan yksinkertaisesti uskalla perätä perusoikeuksiaan, koska pelkäävät tulevansa potkituksi pois. Siksi emme voi vain vedota jälleen kerran yritysten vastuuseen ja perustella vetoomustamme sillä, että kaiken järjen mukaan naisia ei voi kohdella huonommin kuin miehiä palkkauksen osalta. Nyt on niin, että se, joka ei ota vetoomuksiamme kuuleviin korviinsa, saa sitten tuntea sen nahoissaan. Kannatan ankaria ja johdonmukaisia seuraamuksia niille, jotka rikkovat lakia. Erityisesti jäsenvaltioilla on nyt vastuu siitä, että ne ottavat tämän asian lopultakin vakavasti ja saattavat vastuuseen ne yritykset, jotka eivät noudata tätä periaatetta, ja rankaisevat niitä esimerkiksi julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön avulla.

Vielä yksi pieni kritiikin sana komissiolle: on mahdollista, että tätä asiaa on hoidettu liian lepsusti ja että olette kiinnittäneet liikaa huomiota yritysmaailman tarpeisiin. Onnittelen jäsen Baueria mietinnöstä.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, minäkin haluan onnitella esittelijää hänen työstään. Kyseessä on hyvin tärkeä mietintö, koska palkkaerot ovat Euroopan unionissa todellinen ongelma, joka on poistettava. Ei voida hyväksyä, että naiset ansaitsevat 15 prosenttia vähemmän kuin miehet ja että yksityisellä sektorilla ero voi olla jopa 25 prosenttia.

Palkkaeroa on vaikea torjua, koska se johtuu epäsuorasta syrjinnästä: naisilla on epävarmemmat työsuhteet ja he tekevät suurimman osan osa-aikatyöstä.

Mitä meidän pitäisi tehdä? Meidän on ennen kaikkea edistettävä yhtäläisten mahdollisuuksien politiikkaa, jonka tavoitteena on työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen, sekä toimia, joilla pyritään vähentämään matalapalkkaisimpien, etenkin naisten hallussa olevien työpaikkojen määrää ja nostamaan niistä maksettavaa palkkaa.

Mietinnön sisältämistä suosituksista – jotka ovat kaikki hyvin tärkeitä – haluan sen vuoksi nostaa erityisesti esiin sen, joka koskee naisten ja miesten yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä seikoissa annetun direktiivin muutamista siten, että siihen lisätään maininta palkkaeroista. Samoin haluan mainita osa-aikatyötä koskevan puitesopimuksen tarkistamisen, koska juuri osa-aikatyössä erot ovat suurimpia.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, haluaisin sanoa komission jäsenelle Špidlalle, että samalla kun käsittelemme Bauerin mietinnössä esitettyjä erinomaisia ehdotuksia ja sitä, voitaisiinko EU:n tasolla saada aikaan palkkasyrjinnän kieltävää lainsäädäntöä, minusta olisi oikein ulottaa tarkastelu myös eläkkeisiin liittyvään syrjintään. Se voi olla hienovaraisempi, epäsuora syrjinnän muoto, mutta erityisen katala esimerkiksi Italiassa.

Kysymys on myös eläkeikään liittyvästä syrjinnästä, eli asiasta, jota Euroopan komissio on jo tarkastellut ja joka olisi mielestäni tunnustettava. Vuonna 2004 Euroopan komissio korosti Italian hallitukselle, ettei ole hyväksyttävää pitää voimassa kahta erilaista eläkeikää: naisille 60 vuotta ja miehille 65 vuotta, jota voidaan pitää tavallisempänä lakisääteisenä ikänä. Radikaaleja kun olemme, me olemme yhdessä Emma Boninon kanssa pyrkinneet kaikin tavoin korostamaan kansalaisille, hallitukselle, oppositiolle ja puolueille, että tämä järjestely on poistettava. Niin ei ole tapahtunut.

Kiitos Euroopan komission, yhteisöjen tuomioistuin päätti lopulta 13. marraskuuta, että tällainen syrjintä on laitonta ja perussopimusten ja yhteisön lainsäädännön vastaista. Vakavinta tässä on se, millaisilla perusteilla Italia puolusti harjoittamaansa syrjintää. Italia väitti menettelynsä olevan perusteltu siksi, että sen tavoitteena on poistaa olemassa olevaa, naisiin kohdistuvaa sosio-kulttuurista syrjintää – toisin sanoen työmarkkinoilla

siis esiintyy syrjintää. Tämän syrjinnän muodon poistamiseksi luodaan uusi pakottamalla naiset jäämään eläkkeelle ennen miehiä. Minun mielestäni tämä erityisesti vaatii väliintuloa, koska ongelma olisi mahdollista poistaa EU:n tasolla.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). - (SV) Arvoisa puhemies, haluan ensinnäkin kiittää jäsen Baueria tärkeästä ja rakentavasta mietinnöstä, jolle annan täyden tukeni. Toiseksi kiinnitin huomiota siihen, että eräs kollegamme sanoi äsken naisten olevan heikkoja. Haluaisin sanoa, että naiset *eivät* ole heikkoja. Yhteiskunnan patriarkaaliset rakenteet sen sijaan tekevät naisista heikkoja.

EU:n samapalkkaisuusdirektiivi on ollut voimassa 30 vuotta. Tästä huolimatta naiset eivät edelleenkään ole samanarvoisia miesten kanssa – niin palkalla kuin vaikutusvallallakaan mitattuna – yhteiskunnassa ja työpaikoilla. Vaikka naisilla on yleensä korkeampi koulutus, he ansaitsevat keskimäärin 15 prosenttia vähemmän kuin miehet samasta tai samanlaisesta työstä. On siis selvää, että olemassa olevan lainsäädännön parantaminen ei riitä palkkasyrjinnän poistamiseen. Naisten ja miesten väliset palkkaerot ovat jälleen yksi osoitus naisten jatkuvasta syrjinnästä kaikilla eri aloilla. Ei riitä, että saamme samasta työstä vähemmän palkkaa, me myös usein joudumme ottamaan vastaan epätyypillistä työtä tai osa-aikatyötä ja niin edelleen. Palkkasyrjintä vainoo naisia koko heidän elämänsä ajan, sillä saamme usein myös heikommat eläke-ehdot ja huonommat olot vanhoina.

Meidän on korkea aika ryhtyä toimiin tämän naisiin kohdistuvan syrjinnän lopettamiseksi.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - (EN) Arvoisa puhemies, useimmat poliitikot ovat ymmärtäneet valitettavan väärin ne syyt, joiden vuoksi sukupuolten välillä on palkkaeroja. Perusolettamus, niin virheellinen kuin se onkin, ylläpitää myyttiä siitä, että työllisyys olisi kysyntävetoinen, työnantajan hallittavissa oleva ilmiö. Sitä se ei ole. Ne, jotka väittävät, että kaikille naisille tulisi maksaa sama palkka kuin miehille näennäisen samankaltaisista työtehtävistä, eivät huomaa sitä tosiasiaa, että yksikään yksilö ei ole taloudellinen yksikkö.

Jo nyt liiankin kuormittavasta työläinsäädännöstä huolimatta palkkaerot säilyvät sitkeästi siitä yksinkertaisesta syystä, että työllisyydessä on kysymys kysynnästä ja tarjonnasta; siinä on kyse elämäntapavalinnoista; se perustuu usein prioriteetteihin, varhaista eläkkeelle jäämistä koskeviin tavoitteisiin; siihen vaikuttaa halu asua tietyssä osassa maata tai kaupunkia, omien tai jälkikasvun harrastusten tai urheilun aiheuttamat paineet. Työnantaja ja työntekijä käyvät keskenään kauppaa samaan tapaan kuin minkä tahansa hyödykkeen ostaja ja myyjä.

Yhdistyneen kuningaskunnan yhdenvertaisuus- ja ihmisoikeuskomitean palveluksessa on huomattavasti enemmän naisia kuin miehiä, ja sielläkin miesten keskipalkka on korkeampi kuin naisten. Olen samaa mieltä siitä, että aiemmalla lainsäädännöllä on ollut hyvin vähän vaikutusta näiden asioiden dynamiikkaan. Niin, yhtä hyvin voidaan kieltää lailla ...

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Kiitos, arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen. Olen iloinen siitä, että tämä "naiskeskustelu" käydään juuri teidän johdollanne.

Arvostan esittelijän, Edit Bauerin, yrityksiä löytää tasapainoinen lähestymistapa komissiolle esitettävien suositusten muotoiluun ja EU:n lainsäädäntökehityksen parantamiseen etenkin tehokkaan täytäntöönpanon osalta.

Naisten ja miesten samapalkkaisuudesta annetun direktiivin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä sen täytäntöönpanossa ja tulkinnassa on ollut eroja eri jäsenvaltioiden kesken, ja sen vuoksi direktiivillä ei ole onnistuttu poistamaan sukupuolten palkkaeroa, joka liittyy ennen muuta ammatillisen eriytymisen tasoihin.

Arvostan sitä, että esittelijä on korostanut mietinnössään, etteivät ne naiset, jotka ovat päättäneet keskeyttää työuransa jäädäkseen hoitamaan lapsiaan, saisi joutua muita epäedullisempaan asemaan. Vanhempien tulisi kaikissa jäsenvaltioissa saada vähintään vuoden verran lapsen syntymän jälkeen tukea, joka vastaa suuruudeltaan heidän nettotulojaan ennen äitiysloman alkua. Samalla nämä järjestelyt olisi liitettävä palkkausjärjestelmään, jossa palkka lasketaan työvuosien perusteella. Äitiydestä pitäisi olla naiselle etua, ei haittaa.

Koulutus on aivan yhtä tärkeää, koska sen avulla voidaan poistaa sukupuoleen liittyviä stereotyyppioita ja parantaa palkkausta niissä harvoissa työpaikoissa ja tehtävissä, joissa ei edelleenkään ole naisia.

Jäsenvaltioiden on toteutettava yhdenmukainen tiedotuskampanja, jonka tavoitteena on lisätä työnantajien ja työntekijöiden tietoisuutta EU:n työmarkkinoilla olemassa olevista tai mahdollisista palkkaeroista. Samalla on tiedotettava niistä välttämättömistä toimista, joita on otettu käyttöön siksi, että niillä varmistetaan, että työnantajat saavat rangaistuksen sama palkka samasta työstä -periaatteen rikkomisesta.

Onnittelien esittelijä Edit Baueria mietinnöstä, johon sisältyvän Euroopan parlamentin suosituksen ansiosta Euroopan komissio uskoakseni laatii yhteistyössä Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden kanssa säädöksiä, joilla todella taataan sama palkka miehille ja naisille.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Hyvät kollegat, tämä mietintö on kenties varteenotettavin asiakirja, jonka olemme laatineet palkkaeroista. Erityisesti siihen liitetyt suositukset merkitsevät edistysaskelta sama palkka samanarvoisesta työstä -periaatteen soveltamisessa. Minun täytyy onnitella kaikkia niitä, jotka ovat osallistuneet mietinnön valmisteluun. Tähän asti työn rahallinen arvo on määräytynyt perinteen sekä neuvottelutaitojen perusteella. Kun puhun neuvottelemisesta, tarkoitan vaikutusvaltaisia ammattiliittoja, jotka pystyvät saamaan hallitukset ja työnantajat hyväksymään asianmukaisen palkkatason. Naiset ovat epäedullisessa asemassa molemmissa suhteissa.

Tarvitaan syrjimätöntä järjestelmää työn arviointiin sekä uutta tapaa luokitella ammatteja. Vetoamme jäsenvaltioihin ja komissioon, jotta ne lopultakin lähtisivät ottamaan käyttöön yksityiskohtaisia toimia, joilla tuettaisiin sukupuolten tasa-arvoa. Toivomme niiden asettuvan julkisesti asian taakse tukemalla naisten kannalta edullisinta lauseketta tämän kuun lopussa Pariisissa. Ei nyt kuitenkaan elätellä mitään illuusioita. Sittenkin kun uusi järjestelmä on suunniteltu ja pantu täytäntöön, se koskee vain palkkatyötä. Kotona ja harmaan talouden piirissä tehtävä työ, jota tekevät erityisesti naiset, jatkuu entiseen tapaan ilman mitään palkkaeroja, sillä tästä työstä ei edes makseta palkkaa.

Věra Flasarová (GUE/NGL). – (CS) Arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, minusta Edit Bauerin mietintö on suurmenestys. Miesten ja naisten palkkojen epätasa-arvo on yksi sitkeimmistä naisiin kohdistuvan syrjinnän muodoista. Kuten esittelijä Bauer totesi, työpaikoilta ei ole saatavilla kunnan tilastoja niin kansallisella kuin EU:n tasollakaan. Olen itsekin käsitellyt tätä aihetta useissa viime vuosina julkaisemissani kirjoissa ja artikkeleissa. Se, että samaa työtä tekevä, yhtä pätevä ja yhtä hyvää tulosta tekevä naiselle maksetaan pienempää palkkaa, johtuu valitettavasti niistä syvään juurtuneista stereotyyppisistä käsityksistä, jotka määrittelevät sen, kuka on perheen pääasiallinen elättäjä.

Tämä velvollisuus kuuluu perinteisesti miehelle, ja tähän asti kaikki työelämän rakenteet, niin yksityisen kuin julkisen sektorin, ovat enemmän tai vähemmän näkyvästi mukautuneet siihen. Meissä istuu lujassa sellainen käsitys, että miehen on elätettävä tuloillaan paitsi itsensä, myös perheensä, kun taas naisen palkka on enemmänkin jonkinlaista ylimääräistä lisätuloa perheen talouteen.

Niin uskomattomalta kuin se saattaa tuntua, tämä illuusio on niin syvään juurtunut, että vaikka työpaikoilla kaikilla on periaatteessa tasa-arvoiset oikeudet, emme voi laskea mitään valistuneisuuden varaan, vaan meidän on valitettavasti keksittävä keinot, joilla tasa-arvo voidaan toteuttaa lainsäädännön kautta. Kannatan siis todella ajatusta, jonka mukaan direktiivin 2006/54 29 artiklaa tulisi laajentaa siten, että siihen sisällytettäisiin täsmälliset ohjeet tasa-arvon periaatteiden soveltamisesta.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, Bauerin mietintö ei kaipaa meiltä lisäkommentteja, vaan siitä käy sellaisenaankin oikein hyvin ilmi, mihin suuntaan nyt olisi edettävä, jotta saadaan poistettua tämä yhteiskuntamme kannalta häpeällinen ilmiö, joka sitä paitsi synnyttää epäoikeudenmukaisuuden kierteen, kun lapset näkevät äitinsä tekevän samaa työtä kuin isä ja saavan siitä pienempää palkkaa tai kun naispuolinen työtoveri näkee mieskollegansa tekevän työtä aivan samalla lailla ja saavan vähemmän palkkaa.

Yhteiskunta siis sietää tätä ilmiötä ja tuottaa sitä yhä uudelleen. Naisilla pitäisi olla käytössään lainsäädännölliset keinot, joiden avulla heidän olisi mahdollista korjata tilannettaan tarpeen vaatiessa, ja valtiovallan olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joissa otettaisiin huomioon perheen hyväksi käytetty aika sekä työttömyys- ja sairausjaksot. Lisäksi olisi säädettävä oikeudenmukaisesta verotuksesta, jolla kompensoitaisiin naisten työstään saamaa pienempää palkkaa, eikä työtä myöskään pitäisi arvioida pelkästään työhön käytetyn ajan, vaan myös työn laadun ja muiden sellaisten lisäelementtien perusteella, joita nainen työhön tuo.

Arvoisa komission jäsen, toistan jäsen Cappaton esittämän vetoamuksen, että tarkistaisitte komission kantaa kiistoissa, joita joillakin jäsenvaltioilla on ollut miesten ja naisten eläkeiästä, sekä suhtautumistanne valtioon, jossa näitä kiistoja on ollut ja joka on haastettu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen. Nämä kiistat olivat

luonteeltaan korjaavia. Tarkoituksena oli parantaa kaikkien naisten tilannetta, niin äitien kuin muidenkin, ja tietenkin äideille kokonaisajan huomioon ottaminen työaika laskettaessa on vieläkin tärkeämpää, etenkin jos katsotaan koko elinkaarta.

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Arvoisa puhemies, Euroopan unionissa naiset ansaitsevat keskimäärin 15–25 prosenttia vähemmän kuin miehet. Lisäksi järjestelmä, jossa palkkataso määritellään palveluvuosien perusteella, on epäedullinen naisille, jotka joutuvat usein keskeyttämään työuransa perhesyiden vuoksi. Lasten kasvattaminen, työpaikanvaihdokset ja lyhyempi työaika aiheuttavat sen, että naisten palkkataso laahaa jatkuvasti jäljessä. Sama palkka samasta työstä -periaatetta ei saa vääristää stereotyyppisellä suhtautumisella sukupuoleen ja sosiaalisiin rooleihin, jotka ovat aikaisemmin vaikuttaneet merkittävästi ihmisten ammatti- ja koulutusvalintoihin. Äitiyslomat tai hoitovapaat eivät myöskään saa olla perusteina naisten syrjinnälle työmarkkinoilla.

Naisten ja miesten yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä seikoissa annettu direktiivi on erottamaton osa yhteisön säännöstöä, ja jäsenvaltioiden on pantava se täytäntöön mahdollisimman pian. Palkkaerojen kaventamistavoite on toteutettava täysimääräisesti työläinsäädännössä, ja säännöllisillä palkkatarkastuksilla ja seuraamusten uhalla olisi saatava lopetettua kaikenlainen, etenkin sukupuoleen perustuva syrjintä.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). - (NL) Arvoisa puhemies, kiitän esittelijä Baueria erinomaisesta mietinnöstä. On aivan uskomatonta, että keskustelemme tänään aiheesta, joka on ollut asialistalla vuodesta 1957 lähtien, jolloin miesten ja naisten tasavertainen kohtelu ja miesten ja naisten samapalkkaisuus vahvistettiin perussopimuksissa. Meillä on ollut EU:n säännökset ja lait jo 30 vuotta. Meillä on komission etenemissuunnitelma vuosiksi 2006–2010, ja yhtenä sen päätavoitteena, joka sisältyy myös Lissabonin strategiaan, on miesten ja naisten välisen palkkaeron kaventaminen.

Tästä huolimatta palkkaerot eivät vain pienene. Itse asiassa viime lauantaina luin *The Timesista*, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa miesten ja naisten välinen palkkaero on kasvanut yksityisellä sektorilla 21,7 prosenttiin ja julkisella sektorilla 13,8 prosenttiin. Tilanteen paranemisesta ei ole nähtävissä merkkejä muissakaan jäsenvaltioissa, esimerkiksi omassa kotimaassani. Maailman talousfoorumin tasa-arvoraportti Alankomaista osoittaa, että Alankomaat on vasta sijalla 88 samapalkkaisuuden toteutumista koskevalla listalla.

Nyt siis tarvitaan toimia. Perjantaina Ranskan, Tšekin ja Ruotsin ministerit hyväksyivät toimintasuunnitelman. Kuinka monta uutta toimintasuunnitelmaa vielä tarvitaan? Edit Bauer esittää useita suosituksia päätöslauselmaehdotuksessaan, joka on erinomainen, mutta minun mielestäni ensisijaisia tavoitteita on kaksi. Ensinnäkin meidän on varmistettava, että tasavertaista kohtelua noudatetaan, ja tässä suhteessa – tarkoitan miesten ja naisten samapalkkaisuutta, johon sosiaaliturvajärjestelmämmekin perustuvat – tarvitaan paljon entistä tiukempaa valvontaa. Toiseksi – ja tämä asia minusta on todella syytä nostaa esiin – miesten ja naisten eläkkeissä on myös eroja. Väestömme ikääntyy, ja jos naiset eivät saa eläkettä, sitten meillä on todella ikävä tilanne käsillä. Siihen meidän on keskityttävä tulevaisuudessa.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Suhtaudun myönteisesti tästä mietinnöstä käytävään keskusteluun. On mahdotonta hyväksyä, että miesten ja naisten palkkauksessa on edelleen eroja. Meidän ei kuitenkaan pidä rajoittaa keskusteluamme pelkästään samasta työstä maksettavaan samaan palkkaan. Meidän on tarkasteltava asiaa laajemmin. Työn henkilökohtainen luonne on kaiken toiminnan perustana, ja on tärkeää löytää objektiivinen tapa mitata työn arvoa. Tarvitaan selkeitä sääntöjä, kriteerejä ja indikaattoreita, jotka lisäävät objektiivisuutta. Syrjintää on torjuttava selkeillä lainsäädännöllisillä toimilla. Yksi tärkeä keino on ammattien ja töiden arviointi ja niiden hinnan määrittäminen. Joistakin ammasteista maksettavan korvauksen pienuus tekee niistä niin epähoukuttelevia, että miehet yleensä välttävät niitä ja naiset ottavat ne hoitaakseen. Tämän tilanteen parantaminen lisäksi myös naisten taloudellista itsenäisyyttä. Esimerkiksi sairaanhoitajien tai opettajien tarjoamista palveluista maksettavan korvauksen pienuus ei ole hyväksyttävissä, koska se ei vastaa lainkaan näiden tehtävien merkitystä yhteiskunnan kehittämisessä. Tällä alalla myös komissiolla ja jäsenvaltioilla on omat velvoitteensa.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Hyvät kollegat, haluan aloittaa toteamalla, että minusta on täysin mahdotonta hyväksyä, että naiset ansaitsevat keskimäärin 15 prosenttia vähemmän kuin miehet ja että yksityisellä sektorilla ero on jopa 25 prosenttia. Haluan korostaa tässä yhteydessä, että kotimaassani Sloveniassa naiset eivät ole miehiä heikommin koulutettuja, joten toimia siis tarvitaan. Monet saattavat kysyä, miksi tarvitaan Euroopan tason toimia ja miksei ongelman ratkaisemista voida jättää jäsenvaltioille.

Yksi syy on se, että erojen pienentämiseen on mennyt liian paljon aikaa, ja toinen syy on se, että useissa jäsenvaltioissa politiikassa on mukana liian vähän naisia, jotta sukupuolikiyngymyksiin tulisi kiinnitettyä tarpeeksi huomiota.

Vähemmistö pystyy tuomaan ongelmiaan esiin uskottavalla tavalla vain, jos sen osuus tietyn toimielimen, kuten parlamentin tai hallituksen, kokoonpanosta on vähintään 30 prosenttia. Ja monissa Euroopan maissa naisten osuus politiikassa on alle tuon 30 prosentin. Naisten keskimääräinen osuus jäsenvaltioiden hallituksissa ja parlamenteissa on alle 30 prosenttia. Euroopan parlamentissa meidän osuutemme on 31 prosenttia, eli juuri hieman yli sen kriittisen massan, jota tarvitaan sukupuoleen liittyvien ongelmien tehokkaaseen esiintuomiseen. Siksi meidän on tehtävä se täällä.

Toinen asia, jota olen kysynyt itseltäni, on se, eivätkö ehdotetut toimet ole liian radikaaleja ja toissijaisuusperiaatteen vastaisia. Tässä olen samaa mieltä esittelijän kanssa, kun hän sanoo, että lainsäädäntö ei ole tarpeeksi tehokasta ja että sitä voidaan ja pitääkin vahvistaa. Ehdotustemme pitää olla rohkeita. Niiden on tarjottava varteenotettava lähtökohta todellisten toimien muotoilulle. Kannatan esittelijän ehdotusta siitä, että komission tulisi laatia ensi vuoden joulukuun 31. päivään mennessä uusi lainsäädäntöehdotus, joka koskisi miesten ja naisten samapalkkaisuudesta annettua nykyistä lainsäädäntöä. Lopuksi onnitelen vielä esittelijää hyvin laaditusta mietinnöstä.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, kaksi kuukautta sitten keskustelimme täällä parlamentissa naisten ja miesten tasa-arvoa käsittelevästä vuosikertomuksesta. Yksi huolestuttavimmista seikoista, joita tuossa keskustelussa nousi esiin, oli tämänpäiväisen keskustelumme aihe: miesten ja naisten väliset palkkaerot.

On huolestuttavaa, että emme ole onnistuneet kaventamaan tuota 15 prosentin palkkaeroa vuoden 2003 jälkeen. Tämä merkitsee sitä, että naisen täytyy työskennellä vuodessa 52 päivää enemmän kuin miehen ansaitkseen saman palkan.

Tämä on täysin kestämätön tilanne Euroopan unionissa, ja siksi meidän täytyy ilman pienintäkään epäilystä sekä säätää tiukempaa lainsäädäntöä että tehdä vahvempia sopimuksia työnantajien kanssa palkkaerojen poistamiseksi.

Olemme kuitenkin lähiaikoina käsittelemässä myös toista tässä suhteessa kyseenalaista aihetta. Ensi kuussa keskustelemme työaikadirektiivistä, joka voi myös osoittautua huolestuttavaksi naisten perhe- ja työelämän yhteensovittamisen kannalta. Kyseessä on epäilemättä hyvin arkaluontoinen työhön liittyvä kysymys. Jäämme siis tässä suhteessa odottavalle kannalle.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Onniteluni Edit Bauerille erinomaisesta työstä, jota hän on tehnyt valmistellessaan suosituksia miesten ja naisten samapalkkaisuudesta. Tiedän, että hän on nähnyt paljon vaivaa laatiessaan asiakirjaa, jossa otetaan mahdollisimman hyvin huomioon todellinen tilanne, ja toivon, että mietinnön sisältämät suositukset pannaan täytäntöön.

Kotimaassani Bulgariassa miesten ja naisten välinen palkkaero on 25–30 prosenttia, ja vaikka Euroopan unionissa kokonaisuudessaan ero on pienempi, tosiasia on kuitenkin se, että naisille maksetaan vähemmän kuin miehille. Miksi niin? Yksi syy on joidenkin naisvaltaisten ammattien palkkarakenne. Toinen syy liittyy siihen, että kukaan ei tunne olevansa vastuussa tilanteesta, ja siksi kukaan ei ota vastuuta sen ratkaisemisesta. Nykyiset sukupuolten välistä työnjakoa koskevat syvään juurtuneet stereotypiat ja ennakkoluulot eivät ole vain este, vaan niillä myös usein puolustellaan sitä, ettei ongelmiin puututa.

Mitä me sitten voimme tehdä tässä tilanteessa? Ensimmäinen välttämätön vaatimus on, niin kuin mietinnössä todetaan, että jäsenvaltiot noudattavat nykyistä lainsäädäntöä. Valtiovallan toimilla on kannustettava yhtäläisten oikeuksien ja samapalkkaisuuden toteuttamiseen. Toiseksi työn arvioinnin ja palkkojen määrittämisen avoimuus ei saa olla yrityksissä pelkkä muodollisuus, vaan siitä on tultava erottamaton osa niiden toimintaa. Ja viimeisenä yritysten johdon ja työntekijöiden välisen sisäisen vuoropuhelun ja hyvän viestinnän edistämisestä etenkin pk-yrityksissä on tultava osa täysin uudenlaista yhteiskuntakulttuuria yksittäisissä jäsenvaltioissa ja koko Euroopassa.

Haluan onnitella esittelijä Baueria vielä kerran taidokkaasta tavasta esittää ongelmia ja niihin hahmoteltuja ratkaisuja. Kiitos mielenkiinnosta.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, haluan kiittää teitä tästä keskustelusta. Haluan ottaa esiin yhden asian, ja ehkä komissio voisi vastata tähän. Me puhumme samapalkkaisuudesta, ja me kaikki haluamme ja toivomme, että se toteutuisi. Mikä on komission näkemys nykyisestä työtilanteesta?

Minua huolestuttaa, että nyt kun Euroopan unionista häviää niin paljon työpaikkoja, tilanne saattaa pikemminkin huonontua kuin parantua, koska ihmiset haluavat ansaita rahaa vaikka sitten vähemmänkin kuin mitä heille oikeastaan kuuluisi. Haluaisin kuulla komissiolta kommentteja tästä.

Haluaisin myös nostaa esiin sellaisen syrjinnän muodon, joka varmasti koskee sekä miehiä että naisia: julkisen ja yksityisen sektorin hyvin erilaiset ehdot ja olosuhteet. Julkisen ja yksityisen sektorin työntekijöillä on erilaiset eläkeoikeudet ja sosiaaliturva, eikä eriarvoinen kohtelu aina perustu sukupuoleen, vaikka ymmärrän toki, että nyt käsillä olevan mietinnön aiheena on nimenomaan sukupuoleen perustuva syrjintä, ja olen tosiaan huolissani siitä, että tilanne saattaa olla pikemminkin pahenemaan kuin paranemaan päin.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, samaa työtä tekevien naisten ja miesten palkkojen välillä on 15 prosentin ero. Jopa naisjohtajien kohdalla luku lähentelee 20:tä, pk-yritysten johtajilla jopa 30 prosenttia.

Teollisuuden palveluksessa olevista naistutkijoista 28 prosentilla ja kaikista teollisuudessa työskentelevistä naisista vain 34 prosentilla on enemmän kuin yksi lapsi.

Arvoisa komission jäsen, kun nainen on äitiyslomalla, siltä ajalta maksettavien etuisuuksien laskemiseen käytetään keskimääräisiä vuosituloja, mistä syntyy taloudellista tappiota huolimatta siitä, miten tärkeä tämä kotona vietetty ajanjakso on sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta. Äitejä ei saa rangaista lasten synnyttämisestä ja hoitamisesta näiden ensimmäisten elinkuukausien aikana.

Olen myös sitä mieltä, että äitiysavustusta olisi maksettava myös muille kuin niille äideille, jotka ovat olleet työssä viimeisten 12 kuukauden aikana ennen synnytystä. Mielestäni ei ole lapsen vika, olipa hänen äitinsä ollut työssä tai ei mainittuna ajanjaksona. Ennen kaikkea olen sitä mieltä, että lasten kesken ei saa olla syrjintää heti syntymästä lähtien.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Voin vain toistaa, että jo vuonna 1974 hyväksyttiin asiakirjoja, jotka velvoittavat jäsenvaltiot maksamaan miehille ja naisille samasta työstä samaa palkkaa. Nyt on kuitenkin kulunut yli 30 vuotta, eikä tilanne ole muuttunut. Lisäksi omassa kotimaassani, Liettuassa, on aloitettu eläkejärjestelmän uudistaminen. Osa työntekijöiden valtion eläkerahastoon maksamista varoista siirretään yksityisiin eläkerahastoihin. Muutamassa vuodessa on käynyt selväksi, että saadakseen samansuuruisen eläkkeen naisten on maksettava rahastoihin 35 prosenttia enemmän kuin miesten, koska he elävät pitempään. Lisäksi näistä rahastoista irrottautuminen on kuin orjuudesta eroon pääseminen, se on mahdotonta – ja se on jo itsessään loukkaus ihmisoikeuksia ja valinnanvapautta vastaan. Liettuan lisäksi vain Bulgaria käyttää samaa sukupuoleen perustuvaa järjestelmää.

Pyydän, että tutustuttuaan näihin tapauksiin komissio tekisi aloitteen ja ehdottaisi ratkaisuja.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, se, että naisten täytyy Euroopan unionissa tehdä työtä melkein kaksi kuukautta kauemmin ansaitakseen saman verran kuin miehet, on enemmän kuin huolestuttavaa. Vaikka Euroopalla on toinen jalka haudassa, me emme voi täällä muuta tehdä kuin todeta, että naisiin ja lapsiperheisiin kohdistuva palkkasyrjintä jatkuu jopa 25 prosentin suuruisena, vaikka naisten koulutustaso on nykyään miehiä korkeampi suhteessa 60:40. Esittelijä Bauer totesi, että niin kutsutuissa miesten ammateissa naisten tekemää työtä arvostetaan yleensä vähemmän, vaikkei tälle välttämättä olisi mitään objektiivisia perusteita. Jos taas syynä on lyhyempi työura, joka johtuu siitä, että nainen uhraa osan työvuosistaan perheestään huolehtimiseen, siinä tapauksessa meillä on vakavan pohdinnan paikka. Perhe ei saa olla este.

Esittelijä Bauer ravistelee perinteisiä käsityksiä, ja hänen perustelunsa syrjinnän vastaisen lainsäädännön uudelleentarkastelun aloittamisen puolesta ovat vakuuttavia. Kannatan myös ehdotusta, jonka mukaan julkisille hankinnoille ja EU:n varoista rahoitettaville hankkeille olisi asetettava ehdoksi, että asianomainen yritys pystyy osoittamaan noudattavansa syrjimätöntä palkkapolitiikkaa. Minusta tämä olisi yksi keino muuttaa työnantajien sukupuolistereotyyppioita etenkin yksityisellä sektorilla. Haluan kiittää esittelijää erittäin ammattimaisesta mietinnöstä.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Arvoisa puhemies, on tyypillistä, että keskustellessamme tästä tärkeästä aiheesta vain kaksi miestä käyttää keskustelussa puheenvuoron. Jäsen Bloomin tapauksessa puheenvuoro oli niin miehinen, että siihen on vaikea yhtyä.

Käsitlemme kuitenkin hyvin tärkeää mietintöä. Käsitlemme mietintöä, jossa muistutetaan, että työ on arvokasta ja että siitä täytyy maksaa asianmukaisesti ja että työstä maksettavan korvauksen täytyy perustua sellaisiin kriteereihin kuin työn luonne, työn tehokkuus tai sen tuottama lisäarvo, eikä se saa perustua

sukupuoleen. Kuitenkin myös jäsenvaltioissa tapahtuu muutosta. Saanen mainita esimerkkinä oman kotimaani, jossa olemme vasta äskettäin alkaneet toteuttaa sukupuolten tasa-arvoa, jonka ansiosta muun muassa isät voivat jäädä isyyslomalle; se osoittaa, että pystymme muuttamaan ja että olemme oikeilla jäljillä.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Arvoisa puhemies, naisille ei makseta samasta työstä samaa palkkaa. Naisten palkka on alhaisempi myös siksi, että he työskentelevät matalapalkka-aloilla ja tilapäisissä, heikkolaatuisissa työsuhteissa. Palkkaepätasa-arvosta seuraa myös sosiaaliturvan, etenkin eläkkeiden epätasainen jakautuminen. Toisaalta naisille maksetaan samasta työstä pienempää palkkaa ja toisaalta heidän työuransa jää lyhyemmäksi äitiyteen liittyvien velvollisuuksien vuoksi. Nämä molemmat ovat syynä naisten köyhyyteen heidän tullessaan eläkeikään. Siksi palkkaepätasa-arvolla on kaksinkertainen vaikutus naisten kannalta.

Haluaisin huomauttaa, että syrjintä on tavallisesti laissa kielletty, mutta käytännössä syrjintä kuitenkin jatkuu. Keskeisin kysymys sen vuoksi onkin lain täytäntöönpano.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Naisten syrjinnälle tässä asiassa ei ole perusteita, siitä ei voi edes keskustella. Haluan ottaa lyhyesti esiin kolme kysymystä: taloudellisesti ottaen palkan tulisi vastata työn tehokkuutta riippumatta siitä, kuka työn suorittaa. Toinen asia: Eurooppa vanhenee koko ajan, halusimme tai emme. Kenties meidän kannattaisi harkita jonkinlaista bonuspalkkiota naisille, jotka tekevät samaa työtä kuin miehet, mutta päättävät samalla hankkia ja kasvattaa lapsia ja siten huolehtia väestön uudistumisesta. Kolmas asia: hyvänä esimerkkinä tässä asiassa ovat korkeakoulut, tai ainakin ne, jotka itse tunnen, joissa kaikille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet ja palkka perustuu puhtaasti tuloksiin. Ehkä tätä mallia voitaisiin laajentaa muillekin aloille.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Arvoisa puhemies, haluan tuoda keskusteluun miesnäkökulmaa, joka on valitettavasti ollut niin vähän edustettuna tässä keskustelussa. Haluan muiden täällä puhuneiden miesten tavoin tunnustaa, että niinkin tärkeän asian kuin naisten ja miesten samapalkkaisuuden nostaminen julkiseen keskusteluun ja poliittiselle asialistalle on yksi tärkeimmistä asioista ja oikeuksista, joita kansallisella ja EU:n lainsäädännöllä turvataan.

Voin sanoa, että muiden puhujien tavoin olen sitä mieltä, ettei palkka saa riippua sukupuolesta. Se voi riippua koulutuksesta tai kokemuksesta, mutta ei missään tapauksessa sukupuolesta. Minulla on sellainen vaikutelma, että kansallinen ja EU:n lainsäädäntö on tässä suhteessa varsin hyvin kehittyntä, ja monissa tapauksissa sen voidaan sanoa olevan erittäinkin hyvää, mutta sen sijaan minua huolestuttaa se, ettei lainsäädäntöä panna täytäntöön, koska niin ei ole perinteisesti tehty. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on juuri äskettäin todennut jälleen kerran, että säädöksiä ei panna täytäntöön. Kysymys ei siis olekaan siitä, että pitäisi säätää lisää lakeja, vaan sen sijaan pitäisi varmistaa, että lakeja noudatetaan.

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Arvoisa puhemies, parlamentin tuomitsemia palkkaeroja on erityisen vaikea ymmärtää siksi, että kaikissa jäsenvaltioissa nuoret naiset pärjäävät nykyään miehiä paremmin koulussa ja enemmistö korkeakouluista valmistuneista on naisia.

Haluaisin samalla korostaa, että meillä on ollut vankka lainsäädäntöperusta vuodesta 1975 ja erityisesti vuodesta 2006 lähtien, ja sen ansiosta minulla oli mahdollisuus vuosina 1975–1980 kannustaa syrjinnän kohteeksi joutuneita maannaisiani käynnistämään oikeusprosesseja etenkin julkisen sektorin työnantajia vastaan. Heille maksettiin takautuvasti yhteensä satoja miljoonia tuolloista rahayksikköä, Luxemburgin frangeja.

Meidän tulisi siis ensi kädessä hyödyntää voimassa olevaa vankkaa lainsäädäntöä, vaikka se saattaa samalla edellyttää myös sen parantamista esimerkiksi hyväksymällä esittelijämme erinomaiset suosituksen.

Vladimír Špidla, komission jäsen. - (CS) Hyvät parlamentin jäsenet, haluan esittää kiitokseni keskustelusta, joka on käsitelty asiaa, jota on yksinkertaisesti mahdotonta hyväksyä. Ei ole olemassa mitään todellisia tai perusteltavissa olevia syitä sille, miksi naisten pitäisi edelleen saada keskimäärin pienempää palkkaa kuin miesten. Olette maininneet keskustelun kuluessa hyvin erilaisia lähestymistapoja ja näkökohtia, jotka liittyvät palkkaeroihin, ja mielestäni keskustelusta kävi hyvin ilmi, miten monitahoinen ongelma on kyseessä.

Haluun vahvistaa, että kysymys on EU:n poliittisella asialistalla, sillä komissio on juuri käsitellyt aihetta useissa asiakirjoissaan. Aihe on ajankohtainen myös siksi, että komissio on parhaillaan laatimassa nykyisen lainsäädännön mahdollista tarkistusta, ja tietenkin myös siksi, että parlamentti on ottanut aiheen esille Bauerin mietinnössä, josta haluan kiittää vielä kerran. Aiheen esille nousemisesta on kiittäminen myös sitä, että Lillessä kolmen peräkkäisen puheenjohtajavaltion troikka ei tyytynyt antamaan pelkkiä julkilausumia

vaan todella hyväksyi toimintasuunnitelman, jossa aihe vahvistetaan kolmen peräkkäisen puheenjohtajavaltion, eli Ranskan, Tšekin ja Ruotsin, asialistoille.

Hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin myös huomauttaa, että toimintasuunnitelman lisäksi Lillessä käyty keskustelu tarjosi jäsenvaltioille joukon konkreettisia toimia, joista jotkut, täytyy sanoa, ovat varsin radikaaleja ja nähdäkseni sellaisia, että niillä pystytään saamaan aikaan tuloksia.

Hyvät parlamentin jäsenet, haluan kiittää vielä kerran siitä, että sain osallistua tähän keskusteluun, ja haluan todeta, että komissio on täysin valmis tekemään yhteistyötä parlamentin kanssa tässä asiassa, jotta tämä epäoikeudenmukainen ja kestämaton tilanne saadaan vähitellen korjattua.

Edit Bauer, esittelijä. – (SK) Hyvät parlamentin jäsenet, kiitän erittäin hyödyllisestä keskustelusta. Haluan kommentoida muutamaa asiaa. Ensinnäkään lainsäädännöllä ei yksin ratkaista tätä ongelmaa. Kuten on jo todettu, sääntelyyn on monia syitä, mutta tiettyjä taloudellisia ongelmia ei tietenkään ole mahdollista ratkaista lainsäädännöllä.

Olen myös samaa mieltä siitä, että meidän tulisi ehdottomasti hyödyntää olemassa olevaa lainsäädäntöä entistä paremmin. Asiaa koskevan lainsäädännön pitkä historia on kuitenkin selvä osoitus siitä, ettei lainsäädäntö ole nykyisessä muodossaan kovin tehokasta. Meillä ei ole lainsäädännön lisäksi muita välineitä käytettävissämme. Se merkitsee sitä, että meidän tehtävänäme on selkeästi auttaa varmistamaan, että olemassa olevalla lainsäädännöllä edistetään tämän pitkäaikaisen ongelman ratkaisemista siten, että työmarkkinoiden oikeudenmukaisuus lisääntyy.

Päätän puheenvuoroni vielä viimeiseen huomautukseen. Monet kollegani ovat korostaneet, että palkkaerojen jatkuminen on kestämatonta yhtäläisten oikeuksien kannalta. Itse kuitenkin haluaisin korostaa toisenlaista näkökulmaa, asian toista puolta, nimittäin taloudelliseen kilpailuun kohdistuvia vaatimuksia; samapalkkaisuus on vahvistettu Rooman sopimuksessa yhdeksi oikeudenmukaisen taloudellisen kilpailun edellytyksistä. Mielestäni tämä voisi olla vastaus niille kollegoille, jotka ovat korostaneet, että työmarkkinat toimivat erilaisin perustein.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan tiistaina 18. marraskuuta 2008.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

John Attard-Montalto (PSE), kirjallinen. – (EN) Samapalkkaisuutta koskeva EU:n lainsäädäntö on varsin laaja. Ongelma on täytäntöönpanossa.

Siitä ollaan yhtä mieltä, että nykyisellä lainsäädännöllä vähennetään sukupuoleen perustuvaa palkkasyrjintää. Epäsuora syrjintä on edelleen ratkaisematon ongelma. Useimmiten se on seurausta taloudellisesta eriytymisestä, ja silloin nykyisen lainsäädännön soveltamismahdollisuudet ovat rajalliset. Lainsäädäntökehityksen arviointi tuo esiin joitakin eroavaisuuksia sukupuolten palkkaeroa koskevassa lainsäädännössä.

Vaikka säädösten varsinainen soveltamisala on sama, direktiivit kuitenkin eroavat toisistaan perustavanlaatuisella tavalla:

- a) vuonna 1975 sukupuolten palkkaeroa pidettiin taloudelliseen kilpailuun liittyvänä asiana, ”olennaisena osana yhteismarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa”, kun taas
- b) vuoden 2006 direktiivi rakentuu tasa-arvoisen kohtelun ja yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteen varaan.

Tietojen mukaan naisten ja miesten välinen palkkaero on jatkunut pitkään. Viimeisimpien tietojen mukaan miesten ja naisten bruttotuntipalkassa on 15 prosentin ero. Yksityisellä sektorilla ero on suurempi, jopa 25 prosenttia.

Sukupuolten palkkaeron on usein selitetty johtuvan eroista henkilökohtaisissa ominaisuuksissa kuten iässä, koulutustasossa ja kokemuksessa. Näillä eroilla on kuitenkin todistettavasti melko vähäinen osuus sukupuolten palkkaeron jatkumiseen.

Petru Filip (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Naisten ja miesten yhtäläisten mahdollisuuksien ja tasa-arvoisen kohtelun periaate on aihe, joka herättää tietynlaisia mielleyhtymiä unioniin hiljattain liittyneissä Itä-Euroopan

maissa. Ammatillisen suoriutumisen mittarit ovat edelleen enimmäkseen miesten lähtökohdista laadittuja. Tätä mallia ei ole helppo muuttaa entisissä kommunistimaissa, joissa hallinnon propagandatoimien seurauksena kollektiivinen mentaliteetti on omaksunut täysin keinotekoisien tasa-arvomallin. Kommunistihallinnon propagandassa markkinoidun alkeellisen tasa-arvon epäjohdonmukaisuus on onnistunut viemään pohjan nykyisiltä naisten ja miesten tasa-arvoisen kohtelun edistämiseen tähtääviltä toimilta.

Näistä lähtökohdista katson, että kaikissa toimissa, joilla nykyään pyritään viemään eteenpäin sukupuolten tasa-arvon periaatetta, olisi keskityttävä laajempiin koulutuksellisiin näkökohtiin ja tarjottava yhteisön kansalaisille realistisia järjestelmämalleja syrjimättömään kohteluun. Jotta tämä periaate saataisiin toteutettua kaikkialla yhteisössä, EU:n toimielinten on ehdotettava jotakin enemmän kuin Euroopan samapalkkaisuuspäivän järjestämistä.

Zita Gurmai (PSE), kirjallinen. – (HU) Ei ole mikään sattuma, että yhtenä vuosiksi 2006–2010 laaditun naisten ja miesten tasa-arvon etenemissuunnitelman tärkeimmistä kohdista on sukupuolten palkkaerojen poistaminen. Miesten ja naisten palkkaeron ongelmallisuudessa on kysymys muustakin kuin sama palkka samasta työstä -periaatteesta. Palkkaerot ovat merkki työmarkkinoilla vallitsevasta vakavasta epätasa-arvosta, joka vaikuttaa etenkin naisiin. Se on merkki Euroopan vakavasta demokratiavajeesta.

Ongelman ratkaiseminen vaatii monimutkaisia järjestelyjä, joita ei voida tehdä ilman poliittista tahtoa. Olemassa olevaa lainsäädäntöä on hiottava ja sen soveltamista edistettävä ja valvottava.

Yhtäläisten mahdollisuuksien periaate voi toteutua todella vain, jos jokainen jäsenvaltio osoittaa vankkumatonta poliittista tahtoa ja ryhtyy rakentaviin toimiin sukupuolten palkkaerojen poistamiseksi. On mahdotonta hyväksyä, että koko joukko jäsenvaltioita jättää sukupuolten palkkaerot ilman erityishuomiota niin yhteiskunnallisessa keskustelussa kuin poliittisissa ohjelmassakin.

Yhteiskunnallisen keskustelun käynnistäminen ja tiedotuskampanjoiden järjestäminen ovat samoin välttämättömiä. Vaadin, että ongelman korjaamiseksi laaditaan toimenpidepaketti, jossa on kuitenkin otettava huomioon kansalliset erot sekä hyväksi havaitut käytännöt.

Tarvitsemme täsmällisiä ja yksityiskohtaisia tilastotietoja, jotta pystymme varmistamaan asioiden todellisen tilan ja seuraamaan tarkoin sen kehittymistä. Palkkaerojen syyt on tutkittava, ja saatuja tietoja on käytettävä syrjinnän ilmenemismuotojen selvittämiseen ja niiden poistamiseen ja ehkäisemiseen tulevaisuudessa.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjallinen. – (EN) Haluan onnitella esittelijä Baueria ahkerasta työstä, jonka tuloksena on syntynyt tärkeitä komissiolle annettavia suosituksia samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisesta. Palkkaeroilla on huomattava vaikutus naisten asemaan talouselämässä ja yhteiskunnassa, ja ne ovat merkittävä este naisten tasavertaiselle taloudelliselle itsenäisyydelle.

Euroopassa on useita aloja, joilla naiset kärsivät yksinomaan sukupuoleen perustuvan palkkauksen synnyttämistä palkkaeroista. Naisten tuntipalkassa on eroja niin uusissa kuin vanhoissakin jäsenvaltioissa. Erot näkyvät tulojen jakautumisessa miesten ja naisten kesken: korkeimmissa palkkaluokissa 20 prosenttia naisista saa samansuuruisia palkkaa kuin 40 prosenttia miehistä. Toinen räikeä syy palkkaeroihin on työmarkkinoiden jakautuminen sukupuolen perusteella, koska puolet kolmen alan työpaikoista on miesvaltaisia.

Lisäksi vielä naisten 30 prosentin suuruinen yliedustus osa-aikatoissa vaikuttaa naisten ja miesten osuuden jakautumiseen työmarkkinoilla. Tiettyä etnistä alkuperää olevien naisten, kuten romanien, kohdalla luvut ovat vieläkin huonompia. Vaikka samapalkkaisuutta koskeva EU:n lainsäädäntö on hyvin laaja, naisille maksetaan Euroopan unionissa edelleen vähemmän kuin miehille, vaikka heillä olisi samanlainen ammattitaito ja koulutus. Tämä osoittaa, että tärkein tavoitteemme on lainsäädännön parantaminen vahvistamalla sen vaikuttavuutta.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjallinen. – (EN) Sukupuolten palkkaero on EU:ssa hälyttävän korkea. Sen pienentämiseksi on tehty joitakin aloitteita, mutta erot pienenevät edelleen liian hitaasti. Parlamentti on toistuvasti pyytänyt komissiota tekemään aloitteita. Sukupuolten palkkaeroa käsittelevässä mietinnössä hahmotellaan useita konkreettisia keinoja, joilla EU voi puuttua ongelmaan.

On tärkeää määritellä sellaiset käsitteet kuin ”eläke-ero”, ”suora palkkasyrjintä” ja ”epäsuora palkkasyrjintä” entistä selkeämmin ja tarkemmin, jotta meillä olisi paremmat välineet sukupuolten palkkaerojen käsittelyyn.

Tällä hetkellä meiltä puuttuu täsmällistä tilastotietoa, jota tarvitsemme tilanteen arviointiin. Jäsenvaltioiden ja komission olisi parannettava tilastojaan, mutta niin olisi myös yksityisten yritysten. Yritykset olisi velvoitettava tekemään säännöllisiä palkkatarkastuksia ja julkaisemaan niiden tulokset.

Toinen tapa, jolla voimme auttaa ongelman ratkaisemisessa, on se, että direktiiviin 2006/54/EY 26 artiklaan (Syrjinnän ehkäiseminen) lisätään nimenomainen maininta palkkasyrjinnästä.

On yksinkertaisesti mahdotonta hyväksyä, että naiset ansaitsevat EU:ssa keskimäärin 15 prosenttia vähemmän kuin miehet. Hallintoelimenä meidän täytyy tehdä jotakin tämän vääryyden korjaamiseksi.

23. Valmisteveroa koskeva yleinen järjestelmä (keskustelu)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana Astrid Lullingin talous- ja raha-asioiden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0417/2008) ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi valmisteveroa koskevasta yleisestä järjestelmästä (KOM(2008)0078 – C6-0099/2008 – 2008/0051(CNS)) (A6-0417/2008).

Astrid Lulling, esittelijä. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, tämän direktiiviehdotuksen, jonka on tarkoitus korvata vuonna 1992 annettu direktiivi, tavoitteena on ennen kaikkea saattaa 1. huhtikuuta 2009 käyttöön otettava valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen sähköisen valvonnan järjestelmä (EMCS) yhteensopivaksi lainsäädännön kanssa.

Kyse on siten teknisestä toimenpiteestä, mutta samalla se on askel kohti byrokratian ja petosten vähentämistä ja tavaroiden liikkumisen nopeuttamista.

Hyväksymme Euroopan komission ehdotuksen tämän osan lukuun ottamatta niitä muutamia tarkistuksia, jotka jätin käsiteltäväksi (ja jotka myös hyväksyttiin) uuden järjestelmän toiminnan yhtenäisyyden varmistamiseksi.

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokunnan lausunto on tehnyt tästä talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnöstä raskaan jäljentämällä useita neuvostossa neuvoteltuja tarkistuksia. Mielestämme tällainen menettely ei kuitenkaan tuo mietintöön uutta sisältöä.

Poliittista keskustelua käydään muualla. Sitä käydään valmisteveron alaisten tuotteiden, kuten erityisesti yksityisten kuluttajien ostamien tupakka- ja alkoholituotteiden liikkumisen ja verotuksen edellytyksistä. Euroopan komissio on ollut kerrankin tarpeeksi viisas, kun se jätti tuoreeseen oikeuskäytäntöön perustuvan tekstin. Oikeuskäytäntö nimittäin sallii sen, että Euroopan kansalaiset voivat kuljettaa ilman määrällisiä rajoituksia valmisteveron alaisia tavaroita, jotka he ovat ostaneet jostakin muusta jäsenvaltiosta kuin kotijäsenvaltiostaan edellyttäen, että tavarat on ostettu yksityiseen käyttöön.

Ehdotukseni ja esittelijän kantani ovat yksiselitteiset: Kannatan täysin komission tekstiä, joka on selkeä, tarkka ja perustuu sisämarkkinoita sääteleviin periaatteisiin. Jotkut kollegani, kuten erityisesti sosialistit ja liberaalit, ovat kuitenkin katsoneet velvollisuudekseen jättää tarkistuksia, jotka palauttaisivat suuntaa-antavien enimmäismäärien käyttöönoton myötä verorajat niin kuin ne olivat olemassa vuonna 1992.

Nämä teoriassa ohjeelliset rajoitukset tarkoittavat nimittäin käytännössä määrällisiä rajoituksia. Poissaolot ja joidenkin jäsenten tietämättömyys mahdollistivat sen, että nämä suuntaa-antavat enimmäismäärät saivat määräänemistön valiokunnassa. Puolueyhmäni päätti yksimielisesti jättää käsiteltäväksi tarkistuksia Euroopan komission alkuperäisten ehdotusten palauttamiseksi. Oikeudenmukaisuus vaatii sitä. Emme halua palauttaa rajoja ja käytäntöjä, jotka olivat olemassa ennen yhtenäismarkkinoita.

Päinvastoin haluamme löytää nykyaikaamme soveltuvia ratkaisuja myös sähköisessä kaupassa. Viestimme neuvostolle on oltava selkeä: meidän ei pidä ehdottaa kansalaisille perääntymistä yhteisön säännöstöstä.

Yhtä käsittämätön on joidenkin sosialistien ja liberaalien näkemys siitä, että viimeisetkin verovapaat myymälät Euroopan unionin maarajoilta olisi poistettava. Valitettavasti myös komissio on tätä mieltä, vaikka verovapaat myymälät eivät millään tavoin haittaa yhtenäismarkkinoiden toimintaa. Sitä vastoin niiden sulkeminen johtaisi tuhansien työpaikkojen menetykseen etenkin Kreikan raja-alueilla. Nyt ei todellakaan ole oikea hetki esittää tällaista!

Pahempaa on kuitenkin vielä tulossa. Talous- ja raha-asioiden valiokunnan tilapäinen enemmistö jopa hylkäsi tarkistukseni, jonka tavoitteena oli säilyttää niidenkin matkustajien mahdollisuus tehdä verovapaita ostoksia, joiden lopullisena määränpäänä on kolmas maa jatkolentojen huomioon ottamiseksi.

Miksi en voisi ostaa verovapaita tuotteita lähtömaan lentokentältä matkustaessani Luxemburgista Frankfurtin tai Pariisiin kautta Singaporeen? Minun on sanottava, arvoisa puhemies, että tämä on varsin masentavaa; minulla on kuusi minuuttia puheaikaa, mutta en käytä sitä kokonaan. Luotan, että jäsenten enemmistö – valitettavasti he eivät ole läsnä – on tarpeeksi järkevä päätyäkseen ratkaisuun, joka on paitsi kuluttajien etujen mukainen myös sellainen, ettei se tuo mukanaan uusia verotuksellisia tai byrokraattisia esteitä.

Niiden, jotka aikovat äänestää huomenna kohtuullisia ehdotuksiamme vastaan, on vaikea perustella maanmiehillen tätä takaiskua. He voivat luottaa minuun ja kollegoihini siinä, että tuomitsemme heidän vanhakantaiset näkemyksensä.

Puhetta johti

varapuhemies **Alejo VIDAL-QUADRAS**

László Kovács, *komission jäsen*. – (EN) Arvoisa puhemies, haluan ensiksi kiittää esittelijä Astrid Lullingia sekä talous- ja raha-asioiden valiokuntaa mietinnöstä ja tämän ehdotuksen ripeästä käsittelystä. Ehdotus tarjoaa oikeusperustan valmisteveromenettelyjen tietokoneistamiselle vuoden 2010 huhtikuusta alkaen.

Jäsenvaltiot ja komissio ovat panostaneet paljon valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan järjestelmään (EMCS). Järjestelmä korvaa nykyisen paperiversioisen valvontajärjestelmän uudella tietokoneistetulla versiolla.

Euroopan laajuisten viestintäverkkojen käytön tehostamisella elinkeinonharjoittajien ja valmisteveroviranomaisten välillä sekä valmisteveroviranomaisten kesken voidaan lyhentää aikaa, jota tarvitaan valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumista koskevan verovelvollisuuden päättämiseen.

Tämä antaa valmisteveroviranomaisille tärkeän työkalun veropetosten tehokkaakseen torjuntaan ja siten lainmukaisen kaupankäynnin turvaamiseen. Siten myös veronmaksajille voidaan tarjota entistä parempia palveluja oikeusvarmuuden sekä veroviranomaisten kanssa käytävän reaaliaikaisen tiedonvaihdon parantuuessa.

Näitä uusia säännöksiä lukuun ottamatta direktiiviehdotuksella muotoillaan uudelleen ja päivitetään täysin vuonna 1992 annettu horisontaalinen valmisteverodirektiivi. Sillä yksinkertaistetaan ja nykyaikaistetaan valmisteveromenettelyjä tarkoituksena vähentää kaupan toimijoiden valmisteveroa koskevia velvollisuuksia erityisesti valtioiden rajojen yli tapahtuvassa liiketoiminnassa valmisteveron alaisten tuotteiden valvontaa vaarantamatta.

Koska komissio oli ehdottanut uutta ja päivitettyä valmisteveroa koskevaa oikeudellista kehystä, oli selvää, että joistakin lainsäädäntöön liittyvistä poliittisista kysymyksistä oli keskusteltava uudelleen.

Tämä koskee maarajoilla sijaitsevien verovapaiden myymälöiden kysymystä, kauttakulkukenttien asemaa sekä ohjetasojen säilyttämistä valmisteveron alaisten tuotteiden kaupallisen ja henkilökohtaiseen käyttöön liittyvän liikkumisen erottamiseksi toisistaan.

Monet parlamentin esittämistä tarkistuksista ovat jo sen yleisen linjauksen mukaisia, joka hyväksyttiin Ecofin-neuvoston kokouksessa 4. marraskuuta 2008, tai ainakin ne ovat samansuuntaisia. Myös komissio voi hyväksyä kyseiset tarkistukset.

Näin ollen luotan siihen, että ehdotus voidaan hyväksyä pian ja että siten voidaan varmistaa EMCS:n oikea-aikainen soveltaminen.

Manuel António dos Santos, *teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon valmistelija*. – (PT) Käytän kaksiminuuttisen puheenvuoroni ensimmäisen minuutin käymällä nopeasti läpi teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnassa yksimielisesti hyväksytyyn lausuntooni pääperiaatteet.

Nämä periaatteet ovat: Tavaroiden ja palveluiden tuotannon ja jakelun tehostaminen varsinkin muodollisuuksia karsimalla; nykyisten sääntöjen parantaminen ja niiden mukauttaminen vastaamaan tämänhetkistä tilannetta, jotta helpotetaan kansallisten viranomaisten toteuttamia riskilähtöisiä valvontamenettelyjä; menettelyjen yksinkertaistaminen ja yhteisön sisäisen kaupan avoimuuden lisääminen oikeusvarmuuden lisäämisen ja oikeudenmukaisten sääntöjen avulla; veron kantamis- ja palauttamisjärjestelmien ei pidä antaa mahdollisuutta syrjiviin perusteisiin, ja niillä on voitava estää kaksinkertainen verotus.

Nämä olivat teollisuusvaliokunnan puolesta talous- ja raha-asioiden valiokunnalle esittämäni lausunnon johtavat periaatteet. Haluan muistuttaa, että teollisuusvaliokunnassa vallitsi laaja yksimielisyys lausunnon.

Siksi minun on puheenvuoroni toisella minuutilla todettava Euroopan parlamentin sosialistiryhmän jäsenenä, etten ymmärrä esittelijä Lullingin huomiota siitä, että sosialistiryhmä ja ALDE-ryhmä (ja vain nämä) esittivät määrällisiä rajoituksia. Niitä eivät esittäneet pelkästään sosialistiryhmä ja ALDE-ryhmä, sillä ainakin teollisuusvaliokunnassa niitä ehdottivat kaikki, kun muistetaan, että lausuntoni hyväksyttiin yksimielisesti, kuten jo totesin.

Minusta on todella merkillistä, ettei määrällisiä rajoituksia ole sisällytetty ehdotukseen, vaikka tiedämme, että tämäntyyppisellä verolla on useita tavoitteita. Ensimmäisenä mainittakoon verotulot, mutta on kyse myös kansanterveyden suojelusta. Kukin maa toki kiinnittää eri tavalla huomiota näihin tavoitteisiin.

Löytämämme ratkaisu (määrällisten rajoitusten kannattaminen) on siten mielestäni oikeudenmukainen ja tasapuolinen, eikä se hyödytä liikaa vain tiettyjä maita. Siitä ei myöskään ole vahinkoa maille, joissa asiasta ajatellaan eri tavalla kuin esittelijä Lullingin edustamassa maassa, vaikka luonnollisesti kunnioitan hänen kotimaansa näkemyksiä. Yhden jäsenvaltion toiveet eivät tietenkään saa mennä Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden yleisten toiveiden edelle.

Viimeisten kymmenen sekunnin aikana tekemäni huomio on, että sosialistiryhmä kannattaa luonnollisesti sisämarkkinoita ja niiden laajentamista, ja ryhmä on sitä mieltä, että teollisuusvaliokunnassa sen enempää kuin talousasioiden valiokunnassakaan hyväksytyt ehdotukset eivät voi vaarantaa sisämarkkinoiden toimintaa.

Bill Newton Dunn, *sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan lausunnon esittelijä*. – (EN) Arvoisa puhemies, Euroopan parlamentti ajaa kansalaisten sekä pienten organisaatioiden ja yritysten asiaa sekä vastustaa hallituksia, jotka haluavat pyyhkiä pois epämieluisia asioita. Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta onkin vahvasti sitä mieltä, että maiden ulkorajoilla sijaitsevat verovapaat myymälät on voitava säilyttää. Niiden valvontaa olisi parannettava, samoin kuten rikosten estämiseen tähtäävää Euroopan rajavalvontaa olisi yleisestikin parannettava huomattavasti, mutta se ei oikeuta verovapaiden myymälöiden lakkauttamista.

Meri- ja ilmailikenteestä sisämarkkinavaliokunta on vahvasti sitä mieltä, että matkustajien on voitava (lopullisesta päämäärästä eikä kauttakulkumaasta riippuen) ostaa verovapaita tuotteita, sillä siten pienet alueelliset kentät saavat tuloja. Tämä saattaa olla epämieluisaa hallituksille, mutta me kannatamme sitä voimakkaasti.

Kolmas ja viimeinen huomioni koskee asiaa, jota komissio ei valitettavasti sisällyttänyt vuonna 2006 järjestettyyn kuulemiseen kyseisestä lainsäädännöstä, nimittäin näiden poikkeusten poistamista, jota komissio nyt suunnittelee. Miksi sitä ei sisällytetty kuulemiseen? Miksi komissio ei tehnyt ehdotuksesta vaikutustenarviointia ennen sen esittämistä?

Zsolt László Becsey, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (HU) Kiitoksia, arvoisa puhemies. Haluan onnitella sekä komissiota että esittelijöitä heidän työstään. Uskon, että tällä sähköisellä päivitusjärjestelmällä on oikea-aikaisia ja hyvin myönteisiä vaikutuksia.

Tekisin nyt kaksi huomiota. Ensimmäinen on se, että meidän on sallittava sisämarkkinoiden toiminta. Jos verotietojärjestelmä ja tiedonvaihto toimivat hyvin, en usko, että valmisteveron alaisten tuotteiden hankkiminen yksityishenkilöiden henkilökohtaiseen käyttöön voisi aiheuttaa suurta vahinkoa. Jos joku henkilö, joka on tehnyt hankintoja henkilökohtaiseen käyttöönsä, maksaa tuotteista valmisteveron, tukkuhinnat ja osittain toisistaan poikkeavat arvonlisäverotavat kilpailevat joka tapauksessa keskenään.

Kaikkea ei ole pakko rajoittaa, ja on täysin tarpeetonta lähettää negatiivisia viestejä korkean hintatason maiden valtionkassan turvaamiseksi. Olisi varsin omituista, jos varsinkin Schengen-alueella kiusanamme olisivat poliisi- tai tullitarkastukset, kun tiedämme, että on muitakin tapoja tarkastaa suurten kuorma-autojen sisältö. Sen vuoksi en näe mieltä ohjeellisessa listauksessa.

Toinen huomioni on se, että myös minä tuen kansalaisten oikeuksia ostaa tavaroita sisämarkkinat ylittäessään. Mitä maitse tapahtuvaan matkustamiseen tulee, en usko, että se johtaisi laajamittaiseen salakuljetukseen tai että naapurijäsenvaltiot kokisivat suuria tappioita, koska jäsenvaltioiden naapureina olevien kolmansien maiden hintataso on EU:n jäsenvaltioiden hintatasoa huomattavasti alhaisempi. Siten en usko tavaroiden vientiin teollisuuden mittakaavassa.

Tämä pätee oletettavasti myös lentokenttiin, sillä matkalaukuissa ei ole mahdollista viedä niin suuria määriä tavaroita eikä ole mahdollista kantaa niin monia laukkuja, että joutuisimme kieltämään tuotteiden ostamisen henkilökohtaiseen käyttöön ja niiden viemisen tulliliiton ulkopuolisiin kolmansiiin maihin. Arvoisa puhemies, kiitos paljon mahdollisuudesta puhua.

Elisa Ferreira, PSE-ryhmän puolesta. – (PT) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, haluan aloittaa onnittelemalla pääesittelijä Astrid Lullingia sekä varjoesittelijöitä Benoît Hamonia ja Olle Schmidtiä. Kollegani Benoît Hamonilla oli voittamaton este, jonka vuoksi hän ei voinut osallistua täysistuntoon, joten yritän välittää hänen kantansa (joka on myös puolue ryhmämme kanta) asiaan, joka ansaitsee kaiken huomiomme. Valmisteverokysymys on vaikea asia.

Valmisteveroista puhuttaessa meidän on muistettava, että niitä peritään selkeästi määritellyistä kulutustavaroista ja -palveluista: tupakka-, alkoholi- ja energiatuotteista.

Komission ehdotuksella muutetaan vuodelta 1992 peräisin olevaa tekstiä. Tavaroiden sisämarkkinat ovat muuttuneet huomattavasti tämän jälkeen. On huomattava myös että uusi liiketoimien sähköinen hallinta- ja valvontajärjestelmä on tervetullut muutos ja että sillä voidaan yksinkertaistaa järjestelmän toimintaa sekä talouden toimijoiden että veroviranomaisten hyväksi, kuten komissio juuri totesi.

Teknisistä näkökohdista, kuten asiakirjojen toimittamisen määräajoista ja talouden toimijoiden laatimia rahoitusvakuuksia koskevista säännöistä on sanottava, että komission ehdotus ja esittelijän mietintö ansaitsevat kiitokset ja hyväksynnän, koska ne saavat aikaan todellisen ja hyödyllisen parannuksen.

Mitä valmisteveroon tulee, poliittisen näkökulman ei pidä rajoittua teknisiin kysymyksiin, kuten kollegani Manuel António dos Santos jo mainitsikin. Tämän ehdotuksen kattamat tavarat ovat tärkeitä, ja niiden myyntiä ei pidä alistaa pelkälle kilpailulle. Tässä mielessä haluan keskittyä kahteen asiaa valaisevaan esimerkkiin. Toinen on henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tavaroita koskevat ohjeelliset rajoitukset ja toinen on verkkokauppaan sovellettavat säännöt.

Näistä aiheista olemme selkeästi eri mieltä esittelijän kanssa.

Alkoholin, tupakan ja polttoaineen verotus vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioiden välillä, minkä vuoksi myös vähittäishinnat vaihtelevat. Esimerkkinä tästä riittää, kun kerron, että savukeaskin hinta voi vaihdella unionissa yhdestä seitsemään euroon valmisteveron suurten erojen vuoksi.

Valmistevero maksetaan yleensä maahan, jossa tavara kulutetaan, lukuun ottamatta Euroopan unionin sisällä kuljetettuja tavaroita. Nykyiset säännöt edellyttävät tiettyjen määrällisten rajoitusten noudattamista, sillä muutoin oletetaan, että tavaroiden kuljetus tapahtuu kaupallisissa tarkoituksissa.

Komission ehdotuksella pyritään poistamaan nämä määrälliset rajoitukset, ja esittelijä Lulling on samaa mieltä tästä erityisestä kysymyksestä. Talous- ja raha-asioiden valiokunta on eri mieltä. Sitä vastoin suostuimme alentamaan näitä rajoituksia varjoesittelijöiden Benoît Hamonin ja Olle Schmidtin sekä minun aloitteestani.

Kaupan vapauttamisen ansiosta osa kuluttajista voi ostaa näitä tavaroita entistä halvemmalla. Tämä ei ole kuitenkaan järkevää silloin, jos se voi vaarantaa jäsenvaltioiden valtiontalouden tai kansanterveydelliset tavoitteet, joiden turvaamiseen jäsenvaltioilla on oikeus. Se ei ole järkevää myöskään silloin, jos se edistää harmaita markkinoita, joita meidän kaikkien olisi vältettävä.

Siten valiokunnassa päätettiin lopulta säilyttää rajoitukset kohtuullisina, toisin sanoen 400 savuketta tai 45 litraa viinni henkilöä kohti. Nämä määrät koskevat henkilökohtaista kulutusta. Siten tämä ei koske matkustajia, jotka ostavat näitä tuotteita korkeintaan tämän verran.

Samoista syistä vastustamme Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraatit) ja Euroopan demokraattien ryhmän tarkistusta 68, jossa ehdotetaan etämyynnin ja erityisesti internetin kautta tapahtuvan myynnin verottamista myyjän, ei kuluttajan kotimaassa. Tämä merkitsee yleisen verotusperiaatteen (aiheetonta) kääntämistä pääläelleen. Tarkistus mahdollistaisi myös laajat harmaat markkinat, minkä vuoksi se on ehdottomasti hylättävä.

Lopuksi mainitsen verovapaita myymälöitä koskevan kysymyksen. Kansainvälisesti tunnustetun periaatteen mukaan verovapaita myymälöitä voi olla ainoastaan satamissa ja lentokentillä, jotta voidaan varmistaa paras mahdollinen valvonta ja estää veropetosten tai väärinkäytösten mahdollisuus. Sen vuoksi kansalaisille on varattava tarpeeksi aikaa sopeutumiseen, ja ehdotammekin Euroopan parlamentin sosialistiryhmän puolesta siirtymäajan käyttöönottoa jäsenvaltioissa, joissa on yhä verovapaita myymälöitä, jotta ne voivat sopeutua vähitellen uuteen tilanteeseen. Siten ehdotamme siirtymäajan päättämisaikajankohdaksi 1. tammikuuta 2017, jolloin jäsenvaltiot voivat vähitellen siirtyä yhteisten sääntöjen noudattamiseen.

Pidämme tätä asianmukaisena lähestymistapana. Tämä lähestymistapa johti konsensuseseen. Konsensus ei ollut täydellinen, mutta sen hyväksyi talous- ja raha-asioiden valiokunnan enemmistö, ja toivonkin, että konsensus hyväksytään myös huomisessa täysistuntoäänestyksessä.

Olle Schmidt, *ALDE-ryhmän puolesta*. – (SV) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisa esittelijä Lulling, tapaamme jälleen tämän asian parissa. Tämä ei toki ole ensimmäinen kerta, kun minä ja esittelijä Lulling olemme eri mieltä siitä, minkä muodon valmisteverojen olisi otettava Euroopassa. Tämä on kuitenkin kenties ensimmäinen kerta, kun tunnen, että minulla on enemmistö puolellani. On vaarallista mennä asioiden edelle, mutta tulemme näkemään, miten tässä käy.

Uudesta teknisestä EMCS-järjestelmästä olemme täysin yhtä mieltä. Sitä vastoin olemme hyvin erimielisiä tuontikiintiöiden hankalasta kysymyksestä.

Jos valiokunnan linjaus hyväksytään, se tarkoittaa sitä, että parlamentti ilmaisee sitoumuksensa sekä tavaroiden vapaaseen liikkumiseen Euroopassa että halunsa harjoittaa järkevää kansanterveyspolitiikkaa. Kuten aina verotusasioissa, nytkin on tarpeen löytää tasapaino sen välillä, mitkä asiat kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltuuksiin ja mitkä yhteisen vastuamme piiriin. Valiokunnan ehdotuksen puolesta äänestäminen tarkoittaisi sitä, että Euroopan parlamentin mielestä tupakka- ja alkoholituotteet eivät ole rinnastettavissa muihin tuotteisiin, minkä vuoksi niitä on käsiteltävä eri tavoin, kuten täällä parlamentissa on jo aiemmin todettu. Tässä ei tietenkään ole mitään mullistavaa, kuten monet ovat sanoneet jo hyvän aikaa.

Päätöksemme, jonka mukaan ohjeelliset tuontitasot puolitetaan mutta rajoitusperiaate säilytetään, antaa jäsenvaltioille suuren liikkumavaran harjoittaa itse haluamaansa politiikkaa, ja samalla yhteinen lainsäädäntö helpottaa yritysten ja yksityishenkilöiden rajojen yli tapahtuvaa kaupankäyntiä. Asian voi ilmaista yksinkertaisemmin: Ruotsi saa mahdollisuuden priorisoida kansanterveydelliset kysymykset, mutta samaan aikaan Lullingin Luxemburg voi jatkaa alhaisen veropolitiikan tiellä. Sisämarkkinoita ei voida rakentaa alkoholimatkailemisen varaan.

Juopuminen ja sen seuraukset eivät ole Ruotsin ongelma, kuten kuulen toisinaan väitettävän. Viime aikoina on vaadittu voimatoimia Yhdistyneen Kuningaskunnan humalaongelman ratkaisemiseksi, mitä brittijäsenet voisivat myös kenties pohtia. Minusta on korkea aika, että Euroopan parlamentti ottaa nykyistä järkevämmän asenteen näihin kysymyksiin ja antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden toimia kansanterveyden hyväksi.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *UEN-ryhmän puolesta*. – (PL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, kiinnittäisin UEN-ryhmän puolesta huomionne kolmeen kysymykseen. Ensinnäkin valmisteveron muutoksilla Euroopan unionissa olisi voitava edistää tavaroiden ja palvelujen tuotannon ja jakelun kasvua pääasiassa byrokratiaa vähentämällä mutta myös helpottamalla kansallisten hallintoviranomaisten suorittamaa riskianalyysiin perustuvaa valvontaa.

Toiseksi tässä direktiivissä ehdotetut ratkaisut täyttävät nämä vaatimukset. Hallinnollisten menettelyjen ja sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän yksinkertaistaminen on jäsenvaltioiden veroviranomaisten väline, jolla voidaan parantaa valvontaa ja sen hallinnointia. Kolmanneksi meidän on tuettava esittelijän esittämiä ratkaisuja siitä, että valmisteveron alaisten tuotteiden etämyynti olisi sisällytettävä direktiivin soveltamisalaan sekä myös väliaikaista valmisteverottomuutta koskevaan järjestelmään soveltamalla pienennettyä vakuutta käyttäjiin, jotka täyttävä tietyt moitteettomuuteen ja vakuusjärjestelmän säännölliseen käyttöön liittyvät ehdot.

Trevor Colman, *IND/DEM-ryhmän puolesta*. – (EN) Arvoisa puhemies, menettelyä 2008/0051 (CNS) koskevan komission ehdotuksen 10 artiklassa todetaan, että ”jäsenvaltiot voivat – palauttaa – kulutukseen luovutettujen valmisteveron alaisten tavaroiden valmisteveron”. Tähän nojaten esittelijä Lulling toteaa valmisteveron palautuksen edellytyksistä, että direktiiviehdotuksessa säädetään yleisperiaatteesta, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat päättää näistä edellytyksistä.

Edellä mainittu 10 artikla jatkuu kuitenkin seuraavasti: ”edellyttäen että kyseinen palauttaminen – johtaa ainoastaan 11 artiklassa tarkoitettuihin vapautuksiin”. Direktiiviehdotuksen 11 artikla viittaa vapautuksiin, joita myönnetään diplomaattisissa tarkoituksissa, kansainvälisten yritysten tukemiseen, Naton asevoimien avustamiseen erityisin sopimuksin, joita on tehty EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Kaikki nämä ovat – olette varmasti kaikki samaa mieltä – varsin erityisissä oloissa sovellettavia vapautuksia, jotka, toisin kuin Lulling väittää, eivät noudata yleisperiaatetta, jonka mukaan jäsenvaltioilla on oikeus päättää valmisteveron palautuksen edellytyksistä.

Ehdotukseen ei sisälly jäsenvaltioiden vapautusta, minkä vuoksi esitän jäsenille tarkistusta 54, jolla pyritään korjaamaan ehdotuksen silmiinpistävä puute.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Arvoisa puhemies, edessämme on jälleen komission eriskummallinen ehdotus, joka edustaa vain komission jyräyspolitiikkaa sen esittäessä kaikkien yhteisön ja kolmansien maiden välisillä maarajoilla sijaitsevien verovapaiden myymälöiden lakkauttamista.

Keskeinen kysymys kuuluu: miksi? Arvoisa komission jäsen, miksi saitte tällaisen ajatuksen päähänne ja miksi ette esittänyt sitä vuonna 2006 järjestämässänne kuulemistilaisuudessa tai sisällyttänyt sitä vaikutustenarviointiin, jonka olitte velvollinen laatimaan niissä uusissa puitteissa, joilla pyritään lainsäädännön parantamiseen?

Siksi teidän on perusteltava meille, miksi meidän pitäisi kertoa sadoille työntekijöille, että he menettävät työpaikkansa näinä erityisen vaikeina aikoina. Teidän olisi kerrottava myös, miten lakkauttamiset vaikuttaisivat sisämarkkinoilla, jotka ovat niin suuret, että kaikki yhteisön ja kolmansien maiden välisillä maarajoilla sijaitsevat verovapaat myymälät olisi lakkautettava kertaheitolla. Kotimaassani Kreikassa verovapaat myymälät toimivat hienosti ilman veropetosongelmaa ja sisämarkkinoita vahingoittamatta. Myös parlamentin ja tämän näkemyksen jakavien puolueyhmiön on kannettava poliittinen vastuunsa ja perusteltava työntekijöille, miksi nämä menestyvät verovapaat myymälät pitäisi lakkauttaa.

Minä puolestani voin sanoa, että – kuten esittelijä Lulling totesi varsin selkeästi ja kuten myös sisämarkkinoiden ja kuluttajansuojan valiokunta totesi selkeästi mietinnössään – ettemme ole saaneet vakuuttavaa vastausta, joka saisi meidät uskomaan, että komissio teki ehdotuksen vain hetken mielijohteesta. Emme ole saaneet vakuuttavaa vastausta.

Sen vuoksi vetoan viime hetkellä siihen, että äänestämme huomenna tarkistusten 63, 64 ja 65 puolesta estääksemme sen, että komission jyräyspolitiikka pyyhkii jälleen pois kaiken sen, mikä Euroopan unionissa todella toimii.

Katerina Batzeli (PSE). - (EL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, teen erityisen ehdotuksen maarajoilla sijaitsevien verovapaiden myymälöiden vapautusjärjestelmästä.

Arvoisa komission jäsen, esitätte yleistä poikkeusta maarajoilla sijaitseville verovapaille myymälöille, mikä syrjii näitä yrityksiä ja vaikuttaa merkittävästi muuten näiden hyvin toimivien myymälöiden toimintaan, jotka tuovat merkittävän panoksen jäsenvaltioiden yhteisöihin ja paikalliseen työllisyyteen.

Kreikan kaltaisessa jäsenvaltiossa, jossa on pitkät maarajat kolmansien maiden kanssa, verovapaat myymälät ovat toimineet ongelmitta ja tuottoisasti jo pitkään, ja samaan aikaan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja ostoksia koskevien kriteereiden järjestelmälliset rikkomiset tai järjestelmälliset väärinkäytökset ja veronkierrot ovat kansallisten viranomaisten hallinnassa. Olen sitä mieltä, että verovapaiden myymälöiden toiminnan jatkumisen salliminen maarajoilla olisi myös komission omien ehdotusten mukainen, kun taas myymälöiden toimintatapojen valvonta sekä veronkiertotapausten kitkeminen on kaikkien muiden myymälöiden tavoin satamien ja lentokenttien vastuulla.

Siksi katson, että meidän olisi annettava tulevassa äänestyksessä tukemme tarkistuksille 57, 63, 64 ja 65 sekä pahimmassa tapauksessa tarkistukselle 69, jossa verovapaiden myymälöiden toimintakautta pidennetään vuoteen 2012 asti.

Colm Burke (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, kannatan tätä mietintöä, jossa käsitellään valmisteveroa koskevaa yleistä järjestelmää. Haluan korostaa verovapaiden tuotteiden hankintaa koskevassa verotuksessa saavutettua edistystä. Alkuperäinen ehdotus olisi toteutuessaan rajannut matkustajien mahdollisuudet hankkia verovapaita tuotteita vain viimeiseltä lähtölentokentältä ennen EU:n alueelta poistumista. Käytännössä tämä olisi tarkoittanut sitä, että jos henkilö matkustaa Irlannin Corkista Dubaihin Pariisiin kautta, hän voisi ostaa verovapaita tuotteita vain Pariisin kentältä. Tämä olisi tehnyt Irlannin alueellisista lentokentistä tuottamattomia, koska kaupallinen toimintaa muodostaa nykyisin pääosan monien kenttien tuloista. Tämä olisi epäilemättä johtanut työpaikkojen menetyksiin. Asia on nyt korjattu, joten haluan onnitella esittelijää siitä, että hän näki vaivaa ottaessaan huomioon huolenaiheemme.

Tämä on tervetullut kehitys nyt, kun Irlannin hallitus on ottanut käyttöön uuden lentokenttäveron, joka syrjii ahdingossa olevia pieniä alueellisia lentokenttiä ja suosii jo ennestään ruuhkaista Dublinin kenttää. Tältä osin kehotankin komissiota tutkimaan tämän toimenpiteen lainmukaisuutta EU:n kilpailusääntöjen suhteen. Suhtaudun myönteisesti Lullingin ja komission mietintöön.

Peter Skinner (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, jos olisin Lulling ja asuisin Luxemburgissa, puuttuisin kenties yhtä voimakkaasti ohjeellisiin rajoituksiin.

Valitettavasti asun saarella, jolla esiintyy paljon salakuljetusta sekä alkoholi- ja tupakkatuotteita, joita ihmiset aikovat käyttää omiin tarkoituksiinsa mutta jotka he itse asiassa myyvät myöhemmin muille jälleenmyynnin kautta. Pahoin pelkään, että kaikki, mitä teemme ohjeellisten rajoitusten poistamiseksi, on viesti salakuljettajille, jotka suunnittelevat alkoholin ja savukkeiden jälleenmyyntiä.

Ohjeelliset rajoitukset eivät välttämättä toimi kuluttajien turvaoppaana, mutta lapsille ne ovat sitä, sillä trokareiden kotipaikkakunnalleni Kaakkois-Irlantiin salakuljettamat ja kaduilla, sivukujilla ja asuma-alueilla halvalla myymät alkoholi- ja tupakkatuotteet päätyvät usein lopulta lapsille, joille jo muutama savuke saattaa riittää tupakanpolton aloittamiseen.

Juuri tätä kauppaa on hillittävä, ja se on mahdollista vain asettamalla ohjeellisia rajoituksia, jotta pääsemme käsiksi henkilöihin, jotka harjoittavat tällaista kauppaa ja salakuljettavat näitä tuotteita poliisin ja tullin ohi.

Tämän vuoksi ohjeelliset rajoitukset olisi mielestäni säilytettävä. Tämä ei tiedä loppua yhtenäismarkkinoiden yhdentymiselle, kuten olen todennut, mutta se saa aikaan paremman käsityksen sosiaalisesta koheesiosta ja sosiaalisesta käyttäytymisestä. Yhdistyneen kuningaskunnan tulli- ja valmisteveroviranomaiset sekä poliisi ovat sitä paitsi toivoneet tätä. He ovat toivoneet ohjeellisia rajoituksia, koska ne toimivat ohjeistuksena siitä, mitä ihmiset voivat tuoda mukanaan omaan henkilökohtaiseen käyttöönsä.

Tupakan elinikä on vain puoli vuotta, joten jos tulliin pysähtyy pakettiauto, joka on lastattu savukkeilla katonrajaan asti, voidaan kysyä: ovatko ne kaikki todellakin henkilökohtaiseen käyttöön vai onko ne tarkoitettu jälleenmyyntiin, usein lapsille?

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Hyvät kollegat, valmistevero ja sähköiset veloitusjärjestelmät yleisestikin tuntuvat teknisiltä kysymyksiltä, mutta ne palvelevat myös voimakkaita poliittisia tarkoituksia. Niiden hyödyntäminen edellyttää kuitenkin jäsenvaltioiden erityistilanteiden huomioon ottamisen abstraktien teorioiden ohella. Meidän on kuitenkin samalla säilytettävä järjestelmien yhtäpitävyys soveltamamme politiikan yleisten periaatteiden kanssa. Näitä ovat esimerkiksi yhdenvertaisen kohtelun periaate.

Tämä mietintö täyttäisi molemmat ehdot, jos ehdotus hyväksytään. Tämä pätee erityisesti tarkistukseen 69, jossa viitataan verovapaiden myymälöiden säilyttämiseen satamien ja lentokenttien ulkopuolisissa unionin tullipisteissä vuoteen 2017 asti. Tarkistus poistaisi vesi- tai ilmaliikennematkustajien ja maaliikennematkustajien välillä esiintyvän syrjinnän, joka on täysin tuomittavaa paitsi taloudelliselta ja teoreettiselta myös käytännölliseltä näkökannalta. Tarkistus antaisi myös tietyn etulyöntiaseman raja-alueiden asukkaille, kuten on jo todettu. Raja-alueiden asukkaat ovat yleensä taloudellisesti epäedullisessa asemassa syrjäisen sijainnin takia, mutta jos he menettävät työpaikkansa, sillä olisi kielteisiä vaikutuksia.

Hyvät kollegat, tarkistuksen hyväksymiselle huomiossa äänestyksessä on painavia syitä. Verovapautuksen taloudelliset seuraukset ovat varsin vähäiset verrattuna niihin valtaviin menoihin, joihin meidän on ilman muuta varauduttava yritysten pelastamiseksi.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Arvoisa puhemies, ihmisten ja tavaroiden vapaa liikkuminen on Euroopan unionin suurimpia saavutuksia, mutta se ei toimi hyvin niiden tavaroiden kohdalla, joista maksetaan korkeaa kulutusveroa, jonka taso vaihtelee jäsenvaltioiden välillä. Komission, valiokunnan, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen sekä esittelijöiden vastakkaiset näkemykset määrällisestä veropolitiikasta ovat osoittaneet, ettemme löydä tyydyttävää ratkaisua ennen verotuksellisten erojen poistamista. Minua vaivaa se, ettei komissio ole vielä tehnyt vaikutustenarviointia rinnakkaismarkkinoiden taloudellisesta merkityksestä ja sosiaalisesta merkityksestä, mikä vaikuttaa kansalaisiin ja minkä me kaikki kenties tunnustamme. Toivoisin, että tämä keskustelu johtaisi alkoholi- ja tupakkatuotteita koskevan kuluttajahintapolitiikan koordinointiin muun muassa terveystarkistusten osalta. Tosiasia on, että korkean verotuksen maat eivät voi ylpeillä näkyvillä tuloksilla alkoholismien torjunnassa.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, luvussa 4 esitellään perussäännökset ja menettelyt, joita sovelletaan osana valmisteveron alaisten tuotteiden liikkumisen ja valvonnan järjestelmää. Uutta on sähköisen EMCS-järjestelmän ja hallinnollisen asiakirja-aineiston käyttöönotto.

Tietokoneistetun järjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi otettava kansallisissa sovelluksissaan käyttöön yhdenmukainen tietoaineisto ja -rakenne, jotta talouden toimijoille tarjotaan luotettava liittyä.

EMCS-järjestelmän käyttöönottoa koskevan siirtymäkauden kesto väliaikaisen valmisteverottomuuden järjestelmässä on määritettävä ottamalla asianmukaisesti huomioon tietokoneistetun järjestelmän

käyttöönotton mahdollisuudet kussakin jäsenvaltiossa. Näin ollen jäsenvaltioiden ja komission on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet pannakseen kansallisesti täytäntöön keskeiset julkiset järjestelmät ja varmistaakseen niiden yhteentoimivuuden.

Arvoisa komission jäsen, täällä mainitun elintarvikekriisin sekä Euroopan maatalouden yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkityksen vuoksi meidän olisi mielestäni tutkittava tarkoin mahdollisuutta lakkauttaa maataloudessa käytettävän polttoaineen sekä kasteluveden pumppaamiseen tarkoitettun energian valmistevero.

László Kovács, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, keskusteluista käy ilmi yleinen tuki komission ehdotuksen päätavoitteelle tarjota oikeusperusta valmisteveromenettelyjen tietokoneistamiselle huhtikuuhun 2010 mennessä.

Haluan korostaa ja vahvistaa, että ehdotuksen tavoitteena on yksinkertaistaa ja uudistaa valmisteveromenettelyä, parantaa valmisteveron alaisten tavaroiden liikkuvuuden valvontaa, vähentää kauppaa harjoittavien toimijoiden valmisteverotukseen liittyviä velvollisuuksia koskevaa byrokratiaa sekä vähentää yksityisiin matkustajiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa.. Nämä olivat ehdotusten ohjaavat periaatteet.

Tekisin nyt muutaman huomion tarkistuksista, jotka koskevat ehdotuksen hankalimpia aiheita.

Komissio on valmis hyväksymään ”ohjetasojen” säilyttämisen apuvälineenä, vaikka emme halunneet ottaa käyttöön tai ehdottaa ohjetasoja. Nykyiset määrälliset viitearvot on kuitenkin säilytettävä. Emme hyväksy näiden arvojen alentamista, koska se olisi askel kehityksessä taaksepäin vuodelta 1993 peräisin olevaan direktiiviin verrattuna.

Toisesta vaikeasta aiheesta eli maarajoilla sijaitsevien verovapaiden myymälöiden lakkauttamisesta minun on muistutettava, että ajatus on peräisin jo vuodelta 1960, jolloin Maailman tullijärjestö WCO suositti näiden myymälöiden lakkauttamista. Lisäksi muistuttaisin siitä, että vuonna 2002, jolloin liittymisneuvottelut 10 uuden ehdokasvaltion kanssa saatiin päätökseen, Slovenia, Unkari ja jotkin muut maat joutuivat lakkauttamaan maarajoilla sijaitsevat verovapaat myymälänsä. Siten ehdotettu ratkaisu, joka tarjoaisi Kreikalle ja Romanian hyvin pitkän siirtymäajan, on mielestäni varsin oikeudenmukainen verrattuna aikaisempiin ehdokasvaltioihin sovellettuun lähestymistapaan.

Mitä tulee valmisteveron palautukseen pienimuotoisille polttoaineen jakeluyrityksille, komissio pitää kiinni periaatteesta, että lopullisten kuluttajien maksukyvyttömyys ei voi olla perusteena valmisteveron perimisen jättämiselle. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin jatkuvan taluskriisin ja toisinaan korkeiden polttoainehintojen vuoksi sekä loppukuluttajien polttoaineen saannin varmistamiseksi voitava muulla tavoin turvata pienten jakelijoiden edut edellyttäen, että toimenpiteet eivät häiritse kilpailua.

Monien puhumien mainitsemasta vaikutustendarvioinnista haluan muistuttaa, että se tehtiin jo vuonna 2004, minkä vuoksi emme katsoneet tarpeelliseksi laatia uutta kahden vuoden kuluttua.

Lopuksi haluan kiittää parlamenttia sen tuesta ja rakentavasta suhtautumisesta näihin kysymyksiin. Oikeusperustan tarjoaminen uudelle EMCS-järjestelmälle antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden jouduttaa valmistautumistaan tämän järjestelmän käyttöön ottamiseksi viimeistään huhtikuussa 2010. Komissio ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin varmistaakseen, että kaikki keskeiset järjestelmät ovat toiminnassa tähän päivämäärään mennessä, ja tarjoaa tukensa, jotta mahdollistetaan joustava siirtyminen uuteen paperittomaan järjestelmään.

Astrid Lulling, esittelijä. – (FR) Arvoisa komission jäsen, toivomme todella, että EMCS-järjestelmä korvaisi paperittoman järjestelmän viimeistään huhtikuussa 2009 ja ettei onneton keskustelu ohjeellisista rajoituksista viivästyttä direktiivin hyväksymistä.

Haluan sanoa Dos Santosille, ettei näillä ohjeellisilla rajoituksilla ole mitään tekemistä terveyden tai Luxemburgin kanssa. Jäsen Ferreiralle puolestaan haluan sanoa, että hyväksyimme vuonna 2005 täällä parlamentissa EP:n sosialistiryhmän edustajan Rosatin mietinnön, jossa otimme kantaa ohjeellisten rajoitusten lakkauttamiseen. Benoît Hamon, jolla on nyt muita huolia, oli lisäksi ehdottanut tässä tarkistuksessa paljon korkeampia rajoituksia kuin selkäni takana kyhätyssä sosiaalisen liberaalipuolueen kuulusissa kompromississa. Olle Schmidtille haluan sanoa, ettei meidän todellakaan pidä sotkea asioita ja puhua samaan hengenvetoon verotuksesta ja terveydestä. Alkoholiongelma on sitä paitsi valitettavasti suoraan verrannollinen valmisteveron tasoon, toisin sanoen mitä korkeampi valmistevero sitä suurempi alkoholiongelma. Jäsenvaltiot ovat toki vapaita perimään niin suurta valmisteveroa kuin haluavat, koska sovellamme vain

vähimmäisverotaso emmekä enimmäisverotaso, mutta älkää tulko puhumaan meille terveystaloudellista, kun verotaso on se, mikä se on.

Peter Skinnerille sanoisin, että salakuljettajat eivät piittaa tuon taivaallista verotasoista tai ohjeellisista rajoituksista. Komission ehdotukseen sisältyy sitä paitsi kriteereitä, jotka koskevat henkilökohtaiseen kulutukseen tarkoitettujen tavaroiden määrittelyä ja jotka tarjoavat ohjeellisia rajoituksia paremmat turvatakeet myös salakuljetusta vastaan. Toivon, että löydämme huomenna oikean ratkaisun, joka olisi ehdottamani ratkaisu.

Puhemies. – (EN) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna kello 12.

24. EU:n solidaarisuusrahasto: uudistuksen esteet (keskustelu)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana keskustelu Gerardo Galeote Quecedon aluekehitysvaliokunnan puolesta komissiolle esittämästä suullisesta kysymyksestä, joka koskee Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa ja sen uudistuksen esteitä (O-0092/2008 – B6-0472/2008).

Gerardo Galeote, laatiija. – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, täysistuntokeskustelumme on jälleen omistettu Euroopan unionin solidaarisuusrahaston uudistamiselle. Kuten tiedämme, rahaston tavoitteena on lievittää unionin alueella tapahtuneiden suurten luonnon aiheuttamia tuhoja.

Rahasto osoittautui pian tehottomaksi täyttämään asetettuja tavoitteita, minkä vuoksi Euroopan komissio esitteli vuonna 2005 ehdotuksen tätä solidaarisuusvälinettä koskevan asetuksen muuttamisesta. Tavoitteena oli parantaa paitsi rahaston toimivuutta myös sen hyödyntämismahdollisuuksia ja kattavuutta suurten luonnonkatastrofien sattuessa.

Euroopan parlamentti toimi ripeästi ja tehokkaasti ehdotuksen parissa, kuten voidaan helposti osoittaa. Näin ollen parlamentti sai toukokuussa 2006 päätökseen ensimmäisen käsittelynsä. Tuolloin me kaikki luulimme ja uskoimme, että neuvosto tekisi samoin, sillä asetusta käsiteltiin sentään yhteispäätösmenettelyssä. Näin ei kuitenkaan käynyt, kuten me kaikki nyt tiedämme. Sitä vastoin neuvosto jarrutti odotusten vastaisesti prosessin käsittelyä toimetttömyydellään.

Tänä aikana Euroopan unionin jäsenvaltioita koettelivat pahojen tulvien lisäksi myös ihmishenkiä vaatineet pahat tulipalot sekä kuivuus. Neuvosto on kuitenkin pysynyt passiivisena. Ehdotus asetuksen parantamiseksi on edelleen neuvoston pöydällä EU:n toimielinten ja eri sosiaaliryhmien kehoituksista huolimatta.

Tänään haluammekin kehottaa jälleen neuvostoa toimimaan sekä muistuttaa sitä siitä, ettei asetuksen muuttaminen edellytä ainuttakaan lisäeuroa yhteisön talousarviosta. Vaatimuksillamme ei ole taloudellisia seurauksia, vaan niiden tarkoituksena on ainoastaan korjata solidaarisuusrahaston perustamisen jälkeen syntyneitä toiminnallisia ongelmia.

Haluamme ainoastaan parantaa rahaston toimivuutta ja joustavuutta, mutta tämä tapahtuu aina toissijaisuusperiaatetta noudattaen. Huomauttaisimme, että rahastosta on sen nykymuodossaan erittäin vaikea saada rahoitusta sen joustamattomuuden ja rajoittavuuden takia, kuten olemme valitettavasti joutuneet kokemaan niiden lähes seitsemän vuoden aikana, jolloin se on ollut toiminnassa.

Siksi haluankin tiedustella mahdollisia todellisia selityksiä neuvoston valtuuskuntien kyvyttömyydelle löytää yhteistä kantaa, ja voisiko joku kertoa, kuka ja mistä syystä jarruttaa asetuksen uudistamista. Toivoisimme, että Euroopan komissio jouduttaisi tämän rahaston uudistusta, kertoisi meille, mihin toimiin se aikoo ryhtyä sekä esittäisi selkeät vaihtoehdot, joita se harkitsee tilanteen ratkaisemiseksi. Jos komissiolla on esittää vaihtoehtoja, haluamme luonnollisesti tietää, mitä ne ovat ja mikä niiden aikaperspektiivi on.

Minusta on aiheellista muistuttaa läsnä olevia ja etenkin puheenjohtajavaltio Ranskaa siitä, että solidaarisuusrahasto perustettiin yleisen tavoitteen varaan: tuo tavoite oli osoittaa nopeasti, riittävästi ja näkyvästi unionin solidaarisuus kansalaisiaan kohtaan.

Arvoisa puhemies, haluan lopuksi esittää toisen vetoituksen, jonka osoitan tällä kertaa erityisesti puheenjohtajavaltio Ranskalle ja joka liittyy läheisesti edelliseen: nimittäin Euroopan pelastuspalvelujoukkojen perustamiseen, josta edellinen komission jäsen Michel Barnier esitteli kertomuksen Eurooppa-neuvostolle vuonna 2006, kuten kaikki tietävät.

Päätän nyt puheenvuoroni. Solidaarisuusrahasto perustettiin etenkin Euroopan unionin ja sen kansalaisten välisen solidaarisuuden osoituksena. Viimeinen vetoomukseni on, että jos saamme niin monien ja pitkään kestäneiden ponnisteluiden jälkeen rahaston toimimaan edes jotenkin, suuntaisimme ajatuksemme ja toimimme ensimmäiseksi Euroopan unionin alueella sattuneiden luonnonkatastrofien uhreihin.

Danuta Hübner, *komission jäsen*. – (EN) Arvoisa puhemies, haluan kiittää Euroopan parlamenttia ja erityisesti aluekehitysvaliokunnan jäseniä heidän jatkuvasta kiinnostuksestaan ja tuestaan solidaarisuusrahastoa kohtaan.

Kyse on tärkeästä välineestä, jolla voidaan edistää Euroopan unionin strategista solidaarisuustavoitetta. Vuodesta 2002 lähtien, jolloin rahasto perustettiin, komissio on saanut 61 hakemusta, ja rahasto on ollut mukana 33 tapauksen rahoittamisessa 20 eri maassa. Rahastoon on osoitettu toistaiseksi yhteensä 1 523 miljoonaa euroa. Tilintarkastustuomioistuimen edellisen erityiskertomuksen mukaan rahaston hallinnointi on kunnossa ja se toimittaa apua ripeästi, tehokkaasti ja joustavasti.

Rahastolla on kuitenkin puutteensa. EU:n solidaarisuusrahaston käyttöönottokynnys on erittäin korkea. Siten rahasto ei ole hyvin valmistautunut sellaisten onnettomuuksien varalta, joiden tukikelpoiset kustannukset ovat muita onnettomuuksia alemmat. Näitä ovat muun muassa metsäpalot, ja yli kaksi kolmasosaa kaikista solidaarisuusrahastolle tähän mennessä esitetyistä avustuspyyntöistä on perustunut niin sanottuja poikkeuksellisia alueellisia onnettomuuksia koskevaan poikkeukseen.

Yhteisön nykyisillä välineillä on lisäksi äärimmäisen vaikeaa ellei mahdotonta avustaa ihmisen aiheuttamissa onnettomuuksissa, kuten teollisuuden aiheuttamista onnettomuuksista on käynyt ilmi. Näitä ovat esimerkiksi öljytankkeri Prestigen haaksirikon aiheuttama öljyvuohto, tai terroristi-iskut, kuten Madridin pommitukset maaliskuussa 2004. Solidaarisuusrahastosta ei ole mahdollista toimittaa apua myöskään vakavissa kansanterveydellisissä kriiseissä.

Näistä syistä komissio hyväksyi huhtikuussa 2005 ehdotuksen asetuksen tarkistamisesta. Eri puheenjohtajavaltioiden vuodesta 2005 asti tekemistä yhteisistä ponnisteluista huolimatta neuvosto ei ole toistaiseksi kyennyt sopimaan tästä ehdotuksesta. Yksi syy tähän on se, että jäsenvaltioiden enemmistön mielestä rahasto toimii erittäin hyvin nykyisessä muodossaan, minkä vuoksi niiden mielestä ei ole tarpeen tai aiheellista ulottaa rahastoa kattamaan myös muunkaltaiset onnettomuudet, koska ne pelkäävät etenkin sen vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

Neuvosto ei ole muodollisesti eritellyt kantaansa eri jäsenvaltioiden suhteen, mutta neuvoston kanta on saanut lähes yksimielisen tuen. Ei ole myöskään osoitettu, missä asioissa kompromissi olisi saavutettavissa pyrittäessä sopuun komission ehdotuksesta.

Komissio on edelleen vakuuttunut siitä, että solidaarisuusrahastoa koskevaa asetusta on tarpeen tarkistaa, jotta lisätään unionin valmiuksia reagoida nopeasti vakaviin luonnonkatastrofeihin, joita rahasto ei vielä kata. Siten komissio aikoo antaa kertomuksen, jossa selostetaan rahaston toimintaa kuuden vuoden ajalta sekä tarkastellaan rahaston puutteita ja parantamismahdollisuuksia. Toivomme, että kertomus käynnistää uudelleen keskustelut neuvostossa ja Euroopan parlamentissa solidaarisuusrahastoa koskevan nykyisen asetuksen tarkistamisesta. Kertomuksen on tarkoitus valmistua vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen loppupuolella.

Pelastuspalvelusta voidaan sanoa, että komissio on ryhtynyt kartoittamaan pelastuspalveluyksiköiden puutteita vakavien onnettomuuksien sattuessa sekä arvioimaan vaihtoehtoja näiden puutteiden korjaamiseksi. Tässä yhteydessä komissio aikoo kartoittaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa innovatiivisia järjestelyjä, joilla voidaan parantaa EU:n kokonaisvaltaisia valmiuksia vastata luonnonkatastrofeihin, osana vuoden 2008 talousarvioon sisältyvää pilottihanketta ja valmistelevia toimia.

Komissio voi tämän työn pohjalta ehdottaa puutteiden korjaamista niin, että perustetaan pelastuspalveluyksiköitä, jotka voidaan ottaa käyttöön minä ajankohtana tahansa, tai luodaan ylimääräinen voimavarareservi täydentämään kansallisia onnettomuuksien torjuntatoimia myös metsäpalojen torjunnassa.

Rolf Berend, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, puhun sosiaalirahastoa, vuonna 2002 perustettua solidaarisuusrahastoa sekä vuonna 2006 toteutettua laajennettua ja parannettua versiota koskevan aiheen esittelijän ominaisuudessa.

Tämä Euroopan parlamentin suurella äänten enemmistöllä hyväksymä mietintö on ollut jäissä jo yli kaksi vuotta neuvoton jarruttelun takia, vaikka kansalaiset vaativat yhä äänekkäämmin EU:n solidaarisuutta luonnonkatastrofien lisääntyessä jatkuvasti. Solidaarisuusrahasto, joka kyhättiin hätäisesti kokoon vuonna

2002 tapahtuneiden tuhoisien tulvien vuoksi toimittamaan kiireellistä apua, oli väline, jonka tarkoituksena oli toimittaa välitöntä apua luonnonkatastrofien sattuessa. Ajan myötä on kuitenkin käynyt ilmi, että – kuten komission jäsen täysin perustellusti totesi – rahastosta on nykyisin hyvin vaikea ellei jopa mahdotonta toimittaa asianmukaista apua EU:n laaja-alaisiin kriiseihin.

Kuten komission jäsen Hübner totesi, myös solidaarisuusrahaston käyttöönottokynnys on erittäin korkea, mikä tarkoittaa sitä, että poikkeukset ovat pääsemässä käsistä. Katastrofirahaston tarkistettu versio tarjoaa tähän kuitenkin selkeän vastauksen. Siten Euroopan parlamentti katsoo, että on yhä tärkeämpää saattaa tämä tehokas väline onnettomuuden uhrien käyttöön. Siten on jälleen kerran syytä esittää erityinen kysymys: miksi komissio ei löydä yhteistä kantaa asiaan, joka on niin elintärkeä luonnonkatastrofien uhreille Euroopan unionissa? Mitkä jäsenvaltiot kannattavat uudistettua perussopimusta ja mitkä eivät? Olette komissiossa ilmaisseet yhteisen kannan löytymisen mahdollisuudesta vuoden 2009 alussa. Toivomme niin, mutta haluamme kiirehtiä sitä jälleen kerran täällä parlamentissa, sillä parlamentin ääntä ei voida tuosta vain ohittaa, kuten eri puheenjohtajavaltiot ovat aiemmin tehneet.

Iratxe García Pérez, PSE-ryhmän puolesta. – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, kuten kollegani ovat todenneet, keskustelimme vuonna 2006 täällä parlamentissa solidaarisuusrahastoa koskevan asetuksen muuttamisesta nopeaksi ja tehokkaaksi avustusvälineeksi. Asian käsittely on kuitenkin yhä kesken.

Parlamentin laajaa yksimielisyyttä ei ollut helppo saavuttaa, koska sekä eri puolueoryhmät että tiettyjen maiden intressit edustivat hyvin eriäviä näkemyksiä siitä, miten asetusta pitäisi muuttaa.

Me kaikki ponnistelimme kuitenkin lujasti sopuun pääsemiseksi ja asetuksen muuttamiseksi. Parlamentti toimi mielestäni esimerkkinä siinä, mihin meidän kaikkien olisi nyt pyrittävä: asetuksen muuttamiseen konsensuksen hengessä.

Euroopan komission on tehtävä nyt kaikkensa tämän sovun eteenpäin viemiseksi ja tavoitteemme saavuttamiseksi. Olen iloinen komission jäsenen tänään antamasta vastauksesta, jossa hän totesi, että asetuksen muuttamista koskevien tavoitteiden määrittelystä laaditaan selvitys, jotta voidaan erityisesti varmistaa neuvoston hyväksyntä.

Meidän on varmistettava, että asetusta muuttamalla mahdollistetaan unionin nopea ja tehokas toiminta onnettomuuksissa, joissa jäsenvaltiot eivät pärjää yksinään. Tähän päästään sisällyttämällä tukikelpoisuuden piiriin myös teolliset onnettomuudet, terrori-iskut ja kansanterveydelliset kriisit unohtamatta tärkeää asiaa eli varsinkin tietyillä Välimeren alueilla lisääntymässä olevaa pahaa kuivuutta.

Lisäksi meidän on oltava tiukkoja ehdottaessamme solidaarisuusrahaston käyttöönottokynnyksen madaltamista 3 000 miljoonasta eurosta 1 000 miljoonaan euroon aiheutuneista vahingoista alueellisia korvauksia unohtamatta. Solidaarisuusrahaston taloudellisella tuella on voitava reagoida äärimmäiseen kuivuuteen, tulipaloihin ja tulviin unohtamatta missään oloissa onnettomuuksien uhreja, jotka tarvitsevat välitöntä apua ja tukea.

Solidaarisuusrahasto on poliittinen ongelmanratkaisuväline, minkä vuoksi minun on jälleen kerran korostettava tarvetta tehdä kaikkemme tämän tärkeän asian eteenpäin viemiseksi niin, että tarvittavat muutokset vastaavat tämän päivän realiteetteja.

Jean Marie Beaupuy, ALDE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, kollegani mainitsivat jo muutamia esimerkkejä. Haluaisin mainita niistä muutaman tämän aiheen alustamiseksi, sillä meidän on pyrittävä torjumaan luonnonkatastrofeja. Kuka vielä muistaa, mitä tapahtui tasan sata vuotta sitten vuonna 1908 Messinassa, missä kuoli 100 000 ihmistä? Kaikki muistavat tietenkin Tšernobylin onnettomuuden, mutta kymmenen viime vuoden aikana on esiintynyt myös myrskyjä ja alusten uppoamia vuonna 1999, Keski-Euroopassa on ollut pahoja tulvia, kuten hetki sitten mainittiin, puhumattakaan syyskuun 11. päivän iskuista New Yorkissa, terrori-iskuista maaliskuussa 2004 sekä harvinaisesta Chikungunya-sairaudesta.

Emme tiedä tulevista onnettomuuksista tai niiden laajuudesta, mutta voimme olla varmoja yhdestä asiasta, nimittäin siitä, että uusia onnettomuuksia tapahtuu pian.

Kansalaiset, jotka 50 vuoden ajan ovat nähneet rakennettavan solidaarista Eurooppaa (tästä ovat osoituksena mietinnöt, joista olemme äänestäneet tällä viikolla), joutuvat onnettomuuden hetkellä esittämään jälleen saman kysymyksen, jonka he esittivät meille talouskriisin yhteydessä: mutta mitä te olette tehneet?

Jotkut teistä ovat kenties viime viikkoina kuulleet, mitä Kansainvälisen valuuttarahaston entinen johtaja on todennut kolme tai neljä vuotta sitten laaditussa raportissa. ”Totesimme IMF:ssä, että kriisi on tulossa, ja kerroimme, kuinka se on estettävissä.”

Arvoisa komission jäsen, niinpä olette tänä iltana tullut kuulemaan meitä, ja toivomme, että kuuntelette meitä ja varmistatte, että Eurooppa ei jää odottelemaan kriisiin sattuessa, kuten tapahtui talouskriisin alkaessa.

Omalta osaltani haluan tehdä kaksi ehdotusta. Ensimmäinen koskee toteutettavien toimien luonnetta. Arvoisa komission jäsen, totesitte näin päätöspuheenvuorossanne, jossa viittasitte Michel Barnierin kertomukseen.

Meillä ei voi olla kahdenlaista erillistä toimintaa, varsinkin kun te, kuten me kaikki muutkin erityisesti aluekehitysvaliokunnassa sanomme aina, että tarvitaan yhtenäistä lähestymistapaa. Emme voi yhtäältä kehittää solidaarisuusrahastoa ja toisaalta harjoittaa ennalta ehkäisevää politiikkaa. Molempien toimien on liityttävä toisiinsa, jotta voisimme saada nämä surullisenkuuluisat valtiovarainministerit vakuuttuneiksi asiasta heidän todetessa meille, että vaikka solidaarisuusrahaston kriteereitä mukautettaisiin (tehän puhuitte tästä), se tulisi maksamaan enemmän. Valtiovarainministerien olisi otettava mallia Barnierin kertomuksesta, jolloin he ymmärtäisivät, että jos harjoitamme ennalta ehkäisevää politiikkaa yhdistämällä toimintakeinot ja yhdistämällä onnettomuuksien ja luonnonkatastrofien ennaltaehkäisyä, voisimme säästää rahaa.

Siten kyse on selkeästi paitsi rahansäästöistä ja onnettomuuksien ehkäisemisestä myös ja ennen kaikkea ihmishenkien pelastamisesta, mikä on ensisijainen tehtävämme.

Arvoisa komission jäsen, tämän takia kehotan yhdessä kaikkien kollegoideni kanssa teitä tekemään kaikkenne sen varmistamiseksi, että Ranskan puheenjohtajuuskauden päätyttyä ja Tšekin puheenjohtajuuskaudella saatte aidot vakuudet puheenjohtajavaltio Ruotsilta siitä, että toimintasuunnitelmaa tutkitaan ja että se myös käynnistetään.

Luotamme päättäväsyyteenne. Sitä tarvitaan. Tiedätte, että parlamentti tukee teitä, sillä se antoi tänä iltana selkeän tukensa. Odotamme nyt tuloksia viimeistään vuoden päästä.

Elisabeth Schroedter, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kuulijat, neuvosto ei ole läsnä, mutta se on toimielimistä se, joka jarruttaa prosessia, minkä tähden tämä keskustelu on syytä osoittaa neuvostolle. Voidaan kysyä, kuka jättää tukihakemuksia tulipalojen tai tulvien levitessä? Vastaus on, että jäsenvaltiot, jotka liittävät hakemuksiin kaikenlaisia pyyntöjä. Ne anovat yleistä apua, jota ei aina kuitenkaan käytetä asianmukaisesti. Tuorein esimerkki on Yhdistyneestä kuningaskunnasta.

Haluan kuitenkin ottaa tilaisuudesta vaarin kertoakseni toisesta huolenaiheestani komissiolle. Michel Barnierin aikainen komissio oli alun perin hyvin sitoutunut ennaltaehkäisyyn, koska se ymmärsi, että luonnonkatastrofeja voidaan torjua kunnolla vain ennalta ehkäisevin toimin. Tähän näkökantaan ei kiinnitetä nykyisin tarpeeksi huomiota. Olisin kiitollinen, jos komissio laatisi solidaarisuusrahaston täytäntöönpanoa koskevat suuntaviivat, jotka keskittyisivät todella ennaltaehkäisyyn.

Huomauttaisin jälleen, että komissiolla on jo valmiudet keskittyä entistä enemmän ennaltaehkäisyyn esimerkiksi osana EAKR:n ohjelmaa, mutta mitä komissio tekee asian hyväksi? Toistaiseksi on tehty vähän, ja luonnonkatastrofien estämiseen on panostettu vain vähän. Luonnonmukaisten tulvien estämiseksi ei ole investoitu, eikä ole korostettu tarpeeksi myöskään sitä, että metsien istutuksen olisi käsitettävä myös luonnonmukaiset sekaistutukset esimerkiksi Kreikassa, missä mäntymetsät palavat erityisen herkästi.

Odotan, että komissio toimii nykyistä sitoutuneemmin nykyisten hakemusten parissa sekä valvoo varojen käyttökohteita estääkseen onnettomuuksien toistumisen ja jotta investoinnit ovat sopusoinnussa luonnon kanssa. En ole nähnyt vielä merkkiäkään tästä sitoutumisesta, ja tässä suhteessa komissio on osasyllinen. Vaikka puhumme luonnonkatastrofeista, suurin osa niistä on ihmisen aiheuttamia ja johtuvat ensinnäkin riittämättömistä toimista ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja toiseksi tulvasanteille rakentamisesta sekä vain yhden lajin metsien istutuksesta. Näin ollen komission on sitouduttava nyt eikä jäädä odottelemaan.

Pedro Guerreiro, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (PT) Keskustelussa, jota käytiin 18. toukokuuta 2006 solidaarisuusrahastoa koskevan asetuksen muuttamista ja johon osallistuimme aktiivisesti jättämällä joukon ehdotuksia, korostimme olevamme eri mieltä parlamentin enemmistön omaksuman kannan kanssa. Eri mieltä erityisesti alueellisten onnettomuuksien tukikelpoisuuden hylkäämisestä nykyisessä asetuksessa, vaikka alueelliset onnettomuudet ovat kaikkein yleisimpiä. Olimme eri mieltä myös siitä, että koheesiomaiden ja lähentymisalueiden mahdollisuudet saada nykyistä suurempaa talousapua hylättiin, sekä solidaarisuusrahaston käyttöönottoennäköisyyden madaltamisesta, jolloin Euroopan unionin jäsenvaltiot, joissa on korkein bruttokansantuote, hyötyisivät rahastosta eniten.

Sopuoinnussa tähänastisten toimiemme kanssa ja edellä mainittujen asioiden korjaamisen lisäksi aiomme ponnistella edelleen muun muassa seuraavien näkökohtien hyväksi: Välimeren alueen luonnonkatastrofien erityisluonteen tunnustaminen; solidaarisuusrahaston mukauttaminen aikarajojen suhteen (kun otetaan huomioon turhat ja tuomittavat viivästyksset rahaston käytössä ja yhteisön varojen osoittamisessa onnettomuuksien uhreille); solidaarisuusrahaston mukauttaminen tukikelpoisten toimien suhteen etenkin eri luonnonkatastrofien, kuten kuivuuden ja tulipalojen kohdalla; tukikelpoisiin toimiin sisällytetään tuki tuottavan toiminnan uudelleen käynnistämiseksi luonnonkatastrofeista kärsineillä alueilla, sekä metsäpalojen sammuttamisessa tarvittavat maalla ja ilmassa käytettävät hätäapuvälineet.

Pelastuspalvelua koskevilla aloitteilla etusija olisi mielestäni annettava ennaltaehkäisyn edistämiseksi sekä jäsenvaltioiden pelastuspalveluresurssien parantamiselle sekä niiden koordinoinnille.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, Euroopalta odotetaan aktiivisuutta. Luonnonmullistuksista kärsivillä alueilla asuvat kansalaiset eivät ymmärrä, miksi omiin menettelyihinsä jumiutuneelta EU:lta menee kuukausia selvyyden takaamiseen.

Mitä onnettomuuksien sattuessa tapahtuu? Kun jossakin päin maailmaa tapahtuu onnettomuus, muutaman tunnin kuluttua siitä kerrotaan televisiossa, jolloin saamme tiedon siitä, että kyseiset alueet tarvitsevat apuamme ja solidaarisuuttamme. Tämän jälkeen on syvä hiljaisuus. Jäämme jumiin kansallisvaltioiden ja EU:n virkamiesten väliin. Turhauttavaa tässä on se, ettei kommunikointi enää tässä vaiheessa toimi. Asia ei etene neuvostossa, jossa se on ollut jumissa kaksi vuotta, mutta meidän olisi kyettävä löytämään syyt sekä vaihtoehtoja lukkiutuneeseen tilanteeseen. Tämä on iso ongelma. Parlamentin toimikausi päättyy pian, noin puolen vuoden kuluttua. Uudessa parlamentissa meiltä odotetaan tämän asian luovuttamista kunnan ehdotusten kanssa, mutta sitä vastoin emme ole saavuttaneet tavoitteitamme.

Puheenjohtajavaltio Ranska on mukana kaikessa muussa paitsi tässä asiassa. Ranskan kaudella ei ole tapahtunut mitään, ja halusimmekin tietää syyn tähän. Haluan kuitenkin onnitella Euroopan komissiota. Komission jäsen Hübner ja hänen kollegansa ovat edenneet jonkin verran asiassa, joten voimat yhdistämällä tilanne pitäisi saada laukeamaan. Velvoitteiden laiminlyöjien julkistamista koskevan periaatteen (naming and shaming) valossa on sanottava, että neuvosto ja puheenjohtajavaltio Ranska ovat epäonnistuneet tältä osin.

Wolfgang Bulfon (PSE). - (DE) Arvoisa puhemies, milloin kansalaiset tarvitsevat Euroopan solidaarisuutta? Milloin jäsenvaltiot tarvitsevat Euroopan unionin solidaarisuutta? Sitä tarvitaan luonnollisesti varsinkin onnettomuuksien sattuessa. Juuri tämän saman kysymyksen esitin, kun tänä keväänä äänestimme koheesiopolitiikkaa koskevasta neljänestä kertomuksesta.

Arvoisa puhemies, keskustelemme tänään solidaarisuusrahaston uudistamisesta, jota tarvitaan, jotta olisimme nykyistä paremmin valmistautuneita tuleviin haasteisiin ja jotta voisimme tarjota ripeää ja tehokasta apua. Komissio ja parlamentti ovat päätöslauselmiensa perusteella yhtä mieltä tämän lainsäädäntöaloitteen tavoitteista. Tiedustelin tämän vuoden heinäkuussa neuvostolta tämän menettelyn tilaa. Neuvosto vastasi minulle, että toisin kuin parlamentti, se ei katsonut aloitetta toistaiseksi tarpeelliseksi. Neuvoston kanta on minusta käsittämätön, kun otetaan huomioon, että entinen ranskalainen komission jäsen ja nykyinen ministeri korosti kertomuksessaan solidaarisuusrahaston uudistamisen tarpeellisuutta. Siten en voisi suositella Galeotea parempaa valiokunnan puheenjohtajaa, sillä hän ei hyväksy parlamentin päätösten sivuuttamista. Kiitänkin häntä erityisesti tästä. Kehotan puheenjohtajavaltio Ranskaa tarkistamaan kiireesti suhtautumistaan kansalaisten Eurooppaan.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). - (DE) Arvoisa puhemies, tätä asiaa olisi pitänyt käsitellä jo ajat sitten, joten kiitän lämpimästi esittelijää sen esille ottamisesta.

Tämä on mielestäni yksi niistä keskeisistä kysymyksistä, jossa Eurooppa pitää yhtä, ja kyse on myös solidaarisuudesta. Jäsenvaltioiden on korkea aika ryhtyä toimiin tässä asiassa. EU:n on tarjottava taloudellista tukea kriisiapujärjestöille. Monissa jäsenvaltioissa on viime vuosina sattunut tuhoisia luonnonkatastrofeja: näitä ovat muun muassa toistuvat metsäpalot Kreikassa (jota tulipalot koettelivat myös viime vuonna) sekä myös Itävaltaa pahasti vuonna 2002 koetelleet tulvat Keski-Euroopassa.

Tämänkaltaiset onnettomuudet horjuttavat pahoin kansalaisten taloudellista asemaa. Arvoisa puhemies, näissä tilanteissa tarvitaan ylimääräisiä varoja, sillä kyse on paitsi hätäavun toimittamisesta myös siitä, että vuosisatoja vanha infrastruktuuri joudutaan rakentamaan uudelleen. Yksittäisillä jäsenvaltioilla ei ole käytössään tarvittavia resursseja. On lisäksi muistettava, että valitettavasti jotkin jäsenvaltiot ovat muita alttiimpia näille onnettomuuksille, kuten juuri Itävalta. Itävaltalaiset muistelevat vieläkin hyvin kiitollisina EU:n heille ripeästi toimittamaa apua. EU:n solidaarisuusrahastosta pitäisi voida sekä rahoittaa

jälleenrakentamista että myöntää tukea avustusjärjestöille. Vapaa-aluekunnan, Punaisen Ristin ja muiden vapaaehtoisjärjestöjen toiminta on mittamattoman arvokasta: on mahdotonta edes kuvitella kustannusten määrää ilman näitä vapaaehtoiselta pohjalta tarjottavia palveluita. Vapaaehtoisjärjestöt auttavat aina hätätilanteissa ja ne ovat välttämätön osa maaseutualueiden yhteiskuntarakennetta.

Siksi tarvitaan kiireellisiä toimia näiden tukimuotojen säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Toivon pikaista sopua tässä asiassa niin, ettemme joudu katumaan, jos uuden onnettomuuden sattuessa emme voi toimia tarpeeksi ripeästi.

Evgeni Kirilov (PSE). - (BG) Kuten esittelijä Galeote ja monet muut jäsenet ovat todenneet, solidaarisuusrahasto on välttämätön väline, jonka tavoitteena on nimensä mukaisesti täyttää Euroopan unionin keskeinen periaate, joka on jäsenvaltioiden välinen solidaarisuus. Koko sinä aikana, kun rahasto on ollut käytössä, on voitu havaita laiminlyöntejä ja puutteita, minkä vuoksi sitä on uudistettava näiden puutteiden korjaamiseksi ja edessämme oleviin onnettomuuksiin reagoimiseksi. Kuten täällä on jo todettu, meillä on uudistuskoneisto, ja parlamentti on jo ilmaissut kantansa asiassa. On tärkeää tehdä selkoa kaikista rahaston toimintaan mahdollisesti liittyvistä ongelmista niin, että siitä voisi tulla todella hyödyllinen väline ja jotta kansalaiset kokisivat, että jotain todella tehdään. Kukaan ei tarvitse hyödyntää rahastoa, joka toimii teoriassa mutta käytännössä tuskin lainkaan. Todettakoon selkeästi myös se, että paras toimintatapa saavutetaan nopealla toiminnalla. Olemme kuitenkin vielä kaukana tehokkaasta toiminnasta. Pienillä jäsenvaltioilla ei ole suurten jäsenvaltioiden resursseja, ja Euroopassa mahdollinen yhteistyö ja koordinaatio ovat asioita, joista voimme vain uneksia. Ja kuten on todettu, tämä ei aina tarkoita välttämättä sitä, että myös rahaa olisi enemmän.

Kotimaatani Bulgaria koetteli tänä kesänä iso tulipalo, joka riehui maan kauneimpiin ja syrjäisimpiin vuoristoalueisiin kuuluvassa Rila-vuoristossa. Tulipalo saatiin hallintaan vain Ranskan tulensammutushelikoptereiden avulla, ja olemmekin todella kiitollisia ranskalaisille. Tulensammutusoperaation järjestäminen ja koordinointi vievät kuitenkin liikaa arvokasta aikaa. Euroopan unionin kansalaiset odottavat kärsimättömästi tehokasta päätöksentekoa eikä välttämättä vain suuria rahamääriä. Tehokas päätöksenteko voi säästää myös rahaa, kuten jäsen Jean Marie Beaupuy totesi.

James Nicholson (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, me kaikki tiedämme, että EU:n solidaarisuusrahasto perustettiin alun perin Keski- ja Itä-Eurooppaa vuonna 2002 koetelleiden tuhoisien tulvien takia ja että rahaston tarpeellisuuden vahvistivat myöhemmin uudet luonnonkatastrofit, kuten Kreikan metsäpalot. Omaan vaalipiiriini kuuluvalla alueella Pohjois-Irlannissa viime aikoina esiintyneet tulvat saivat minut viimeistään vakuuttuneeksi rahaston tärkeydestä.

Neuvoston yhteistyöhaluttomuus on esteenä solidaarisuusrahaston täysipainoiselle hyödyntämiselle, vaikka parlamentissa, komissiossa sekä EU:n kansalaisten keskuudessa sille on olemassa laaja kannatus ja tuki. Toki Euroopan unioni on valmis avustamaan jäsenvaltioita, joita luonnonkatastrofit ovat koetelleet. Apu on kuitenkin toimitettava ripeästi ja tehokkaasti, jotta siitä olisi todellista hyötyä. Neuvosto panee nyt kuitenkin kapuloita rattaisiin ja estää siten rahaston joustavan toiminnan. Olenkin iloinen siitä, että valiokunnassa on korostettu tämän suullisen kysymyksen kiireellisen esittämisen tärkeyttä.

Haluan lisäksi tuoda esille valiokunnan esittämän kysymyksen kohdan, jossa tiedustellaan, mitkä jäsenvaltiot vastustavat rahastoa. Haluamme kuulla syyn vastustukseen. Solidaarisuusrahasto on äärimmäisen tärkeä mekanismi Euroopan unionille. Rahaston hyödyntämisen ongelmat ovat kuitenkin jatkuneet jo aivan liian pitkään, joten tämä on mielestäni ratkaistava mahdollisimman pian.

Olipa kyse sitten tulvista tai metsäpaloista, hädässä olevat ihmiset tarvitsevat tukea ja ennen kaikkea välitöntä ja nopeaa taloudellista apua, toisin kuin tapahtuu nykyisessä byrokratian täysin jäykistämässä järjestelmässä, jossa avun toimittaminen kestää kuukausia ja jopa vuosia. Jos haluatte saada aikaan jotakin todella myönteistä, se on juuri avun toimittamisen nopeuttaminen, mikä lisäisi EU:n uskottavuutta enemmän kuin mitkään muut ehdotuksenne yhteensä.

Haluan tehdä tämän erittäin selväksi neuvostolle. Neuvosto oli eri mieltä, sillä minun mielestäni (ja tämä on vain minun mielipiteeni) neuvosto ei halua parlamenttia eikä etenkin jäseniä paikallisalueille, joilla meillä on enemmän vaikutusvaltaa kuin komissiolla tai neuvostolla. Kun nimittäin jotain sattuu, kansalaiset kohdistavat katseensa parlamentin jäseniin. He eivät ajattele komissiota tai neuvostoa, koska he eivät tiedä, keitä te olette. Te olette saavuttamattomia ja kasvottomia, vain jokin Brysselissä sijaitseva byrokraattinen elin. Sitä vastoin me parlamentin jäsenet (ette voi paeta tätä tosiasiaa) olemme jatkuvasti kosketuksissa kansalaisten kanssa ja tarvitsemme heidän tukeaan. En ole eläessäni kuullut yhtä heikkoja perusteluja. Nyt on korkea aika hoitaa asia kuntoon.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, meillä on tapana sanoa, että unionimme peruseriaate on solidaarisuus. Kansalaiset tarvitsevat nyt unionia, joka kykenee paneman tämän periaatteen myös täytäntöön. Kansalaiset haluavat tekoja sanojen sijasta. Kehotammekin tänään neuvostoa ottamaan huomioon kansalaisten odotukset ja näyttämään, että se on tehtäviensä tasalla solidaarisuusrahaston suhteen.

Kaikki me olemme kotimaissamme saaneet kokea usein sattuvien luonnonkatastrofien vaikutukset. Olemme kaikki nähneet onnettomuuksista kärsineiden maanmiestemme epätoivon, ja me kaikki tiedämme ja ymmärrämme, miten tärkeää on, että kansalaisilla on tunne siitä, että Euroopan unioni on heidän tukenaan. Euroopan parlamentti hyväksyi toukokuussa 2006 Euroopan komission ehdotuksen uudesta ja entistä ripeämmästä, joustavammasta ja tehokkaammasta solidaarisuusrahastosta vuosiksi 2007–2013, mutta toistaiseksi tuo ehdotus on vain pölyttynyt neuvoston pöydällä.

En suoraan sanottuna ymmärrä, miten on mahdollista, että meillä on näin hieno rahasto, mutta emme hyödynnä sitä. Euroopan unioni tarvitsee solidaarisuusrahastoa nyt enemmän kuin koskaan.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). - (CS) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, alueiden komitean jäsenenä minulla on ollut mahdollisuus nähdä omin silmin myrskyjen aiheuttamia metsätuhoja Slovakian Tatra-vuorten alueella, metsäpaloja Portugalissa ja tulvia Tšekin tasavallassa. Paikallisväestön kanssa keskustellessani ymmärsin täysin, että he pitävät voimakkaana EU:n solidaarisuuden osoituksena sitä, että EU:n rahastoja käytetään Tatran kansallispuiston tuhojen korjaamiseen ja puiston elvyttämiseen. Solidaarisuusrahastolla on tietyissä kriisitilanteissa valmiudet auttaa yksittäisiä valtioita ja siten edistää merkittävästi kansalaisten tunnetta siitä, että he ovat osa laajempaa Eurooppaa. Valitettavasti rahaston hallinnointi ei ole nykyisin kovin tehokas, minkä vuoksi apu tulee usein monta kuukautta myöhässä. Sen vuoksi Euroopan parlamentti on yrittänyt jo pitkään muuttaa oikeudellista kehystä niin, että lainsäädännössä voidaan ottaa huomioon taloudellisten resurssien hyödyntämisen uudet tarpeet ja jotta mahdollistetaan avun nopea ja tehokas toimittaminen nykyistä lyhyemmässä ajassa.

Ilmastonmuutoksen vuoksi on odotettavissa, että onnettomuudet, kuten tulvat, kuivuus, myrskyt ja tulipalot vain lisääntyvät vanhalla mantereellamme. On myös uusia uhkia, kuten terroristi-iskut ja terveysepidemiat. Todellisuudessa yksittäiset valtiot pyrkivät kahdenväliseen yhteistyöhön ja järjestämään yhteisiä harjoituksia ja tapahtumia hätäapuyksiköissään. Siten nämä valtiot tukevat epäsuorasti Michel Barnierin vuonna 2006 esittämiä ajatuksia väestönsuojelusta. Valitettavasti keskustelu ei ole vielä käynnistynyt uudelleen.

Hyvät jäsenet, ripeä reagointi onnettomuuksiin, solidaarisuusrahaston hyödyntämisen tehostaminen sekä kansainvälinen yhteistyö onnettomuuksien estämisessä ja niiden vaikutusten torjumisessa ovat hyvin ajankohtaisia aiheita etenkin Euroopan parlamentin tulevien vaalien edellä. Näin ollen ymmärrän täysin esitetyt kysymykset ja kehotan Euroopan komissiota ja neuvostoa ratkaisemaan tilanteen pikimmiten.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Kiitos paljon, arvoisa puhemies. Arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, Euroopan yhteisö perusti solidaarisuusrahaston, jonka tavoitteena oli toimittaa nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätäapua suuronnettomuuksissa. Ei kuitenkaan voida puhua ripeydestä tai tehokkuudesta, kun neuvoston pitäisi muodostaa yhteinen kanta asiaan.

Valitettavasti suuret luonnonkatastrofit eivät kuitenkaan odota yhteisen kannan muodostumista. Vaikka myönteisiä tuloksia on saatu aikaan sinä aikana, kun solidaarisuusrahasto on ollut toiminnassa, lisätuloksia tarvitaan, jotta apu sitä tarvitseville voidaan toimittaa perille entistä nopeammin ja tehokkaammin. Vastassamme on valtavia haasteita, minkä vuoksi en ymmärrä, ettei neuvosto ole vuosikausiin tehnyt yhtäkään päätöstä. Kansalaisten on vielä vaikeampi ymmärtää tätä.

Emme saa enää viivytellä, vaan meidän on nyt ponnisteltava lujasti, jotta saisimme keskusteluilla aikaan tuloksia ja mahdollisimman pikaisen yhteisymmärryksen ja jotta voisimme kohdata jatkuvasti lisääntyvien luonnonkatastrofien meille asettamat haasteet. Kiitoksia, että jaksoitte kuunnella.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Yhä useammat onnettomuudet, sekä luonnonkatastrofit että ihmisen aiheuttamat onnettomuudet, ovat koetelleet meitä viime vuosina. Ne ovat aiheuttaneet paitsi vakavia taloudellisia myös valitettavasti inhimillisiä menetyksiä. Bulgaria on viime vuosina kärsinyt tulvista, kuivuudesta ja metsäpaloista. Tänä viikonloppuna Bulgariaa koetteli maanjäristys, joka ei onneksi ollut kovin voimakas. Vain pienenä lohdutuksena voidaan sanoa, että kokemamme onnettomuudet kertovat tehokkaan EU:n solidaarisuusrahaston tarpeesta.

Haluaisin muistuttaa, ettei Bulgaria ole ainut tällaisista onnettomuuksista kärsivä Euroopan maa. Naapurimaassamme Kreikassa esimerkiksi riehuvat tuhoisat metsäpalot vuonna 2007. Meidän on siis tehtävä entistä enemmän onnettomuuksien seurauksien korjaamiseksi. On selvää, että säännökset kaipaavat muutoksia, joilla tukivälineistä saadaan entistä joustavampia. Meidän on nopeutettava avun toimittamista sekä vähennettävä siihen liittyvää byrokratiaa, kuten jäsen Rolf Berend aivan oikein päätteli vuonna 2006 laatimassaan mietinnössä. Meidän on varmistettava, että apu tavoittaa kansalaiset silloin, kun he sitä tarvitsevat, eikä päiviä tai jopa viikkoja myöhässä. Näin ollen suhtaudun myönteisesti rahaston käyttöönottokynnyksen madaltamiseen ja uusien nopeutettujen maksujen täytäntöönpanoon todellisena solidaarisuuden osoituksena. Toinen erittäin tärkeä näkökohta on se, että uusi tarkistettu ehdotus kattaisi myös teolliset onnettomuudet. Jos esimerkiksi Bulgariassa räjähtäisi öljyputki tai alus uppoaisi, myös näiden onnettomuuksien pitäisi kuulua solidaarisuusrahaston tukikelpoisuuden piiriin.

Lopuksi haluan esittää rahoitusta koskevan idean. Pitkällä aikavälillä voitaisiin harkita solidaarisuusrahaston kaltaisten rahoitusvälineiden toiminnan rahoittamista osittain rahalla, jota jää yli niin sanottujen N+2 ja N+3-sääntöjen soveltamisesta. Nyt meidän on kuitenkin keskityttävä todelliseen muutokseen, joten kehotan komissiota ja varsinkin neuvostoa antamaan tukensa EU:n solidaarisuusrahaston muuttamiselle.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). - (EL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, solidaarisuusrahasto on tärkeä väline sosiaalipolitiikan harjoittamisessa onnettomuuksien koettelemissa jäsenvaltioissa. Rahasto on todellinen osoitus solidaarisuudesta luonnonkatastrofeista kärsiviä Euroopan kansalaisia kohtaan, ja tällaisen toiminnan ansiosta teemme oikeutta kuvalle Euroopan unionista, joka tukee aktiivisesti kansalaisiaan.

Solidaarisuusrahaston merkittävä panos suurten onnettomuuksien jälkihoidossa tuli ilmi Keski-Euroopan tulvien, Italian maanjäristysten sekä Portugalissa ja kotimaassani Kreikassa vuonna 2007 riehuneiden tulipalojen aikaan. Nämä onnettomuudet osoittivat, että lukuisat jäsenvaltiot ovat hyödyntäneet rahaston määrärahoja. Euroopan unioni ei kuitenkaan voi nykyisen asetuksen nojalla eikä nykyisten varojen turvin reagoida muihin onnettomuuksiin, jotka eivät ole pelkästään luonnon aiheuttamia, kuten teollisuuden saastepäästöihin, Euroopassa esiintyviin pandemioihin, kuivuuteen ja vastaaviin.

Asetuksen ehdotettu uudistus kattaa nykyistä laajemmat vaatimukset, sillä nopeutetaan menettelyjä ja se sisältää uudet ennakkomaksut sekä yleisiä käytännön toimia ja positiivisia toimia. Näin ollen kun otetaan huomioon, että Euroopan parlamentti on hyväksynyt komission ehdotuksen, en ymmärrä perusteluja ja syitä asetuksen ratifioinnin viivästymiselle.

Arvoisa komission jäsen, on lohdullista kuulla, että ilmaisitte selvän tukenne näkemyksillemme, kun kerroitte tänään kannastanne. Asetuksen ratifioinnin viivästyminen ei ole toimintaamme ohjaavan solidaarisuuden hengen mukaista. Suuri vastuu viivästyksessä on neuvostolla, ja toivomme, että se vastaa Euroopan parlamentin kehotukseen ja kantaa välittömästi vastuunsa, vaikkei se olekaan läsnä tänään.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, haluan kertoa, kuinka iloinen olen siitä, että keskustelemme vihdoin tästä aiheesta. Toivon, että tämänpäiväinen keskustelu tuottaa myös tuloksia, joita komissio on jo meille lupailut. Me kaikki tiedämme, että menettelyt, joita tarvitaan, jotta solidaarisuusrahastosta todella voi saada tukea, vievät paljon aikaa. Siten ehdotankin muutoksia unionin talousarvioon.

Kun Romania esimerkiksi haki solidaarisuusrahaston tukea keväällä/kesällä 2005 maata koetelleiden tulvien jälkeen, sen täytyi odottaa tukea jopa vuoden verran. Solidaarisuusrahastoa koskevan asetuksen yhdessä säännöksessä säädetään, että tukihakemus on jätettävä viimeistään kymmenen viikon kuluessa onnettomuuden tapahtumisesta ja että tuhojen kokonaisarvo on ilmoitettava, sillä näin helpotetaan onnettomuuden luokitusta. Näiden vaatimusten täyttäminen on varsin vaikeaa esimerkiksi tulvien kohdalla. Vahinkojen asianmukainen arviointi edellyttää tulvaveden täydellistä kuivaamista. Tämä ei ole missään oloissa kiinni jäsenvaltioiden elimistä tai viranomaisista. Seuraava vaihe on se, että komissio tarkistaa tukikelpoisuusehtojen täyttymisen etenkin suuronnettomuuksien kohdalla. Tämä vaatii melkoisesti aikaa sekä lisätietoja ja -selvityksiä. Kun tarkistettu talousarvio on hyväksytty, komissio valmistelee ja tekee tukien myöntämispäätökset. Tämän jälkeen siirretään varat, jotka on käytettävä viimeistään vuoden kuluessa. Käytännössä näillä varoilla korvataan menot, jotka avun saanut valtio on jo maksanut onnettomuuden jälkeen. Näiden ehtojen pohjalta on syytä kysyä, onko kyse todella hätäavusta.

Haluun sanoa lopuksi, että jos komission ehdotus asetuksen muuttamisesta hylätään sen jälkeen, kun siitä on ensin keskusteltu finanssineuvosten työryhmässä ja kuulematta rakenteellisten toimien ryhmää, voimme päätellä, että valtiovarainministerit eivät päässeet yksimielisyyteen. Tämä aiheuttaisi lukuisia ongelmia etenkin nykyisessä tilanteessa, jossa myös jäsenvaltiot joutuvat kamppailemaan monien ongelmien kanssa.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, joitakin keskeisimpiä kysymyksiä otetaan esille myöhään illalla, ja tämä on yksi niistä, vaikka keskustelu menee osittain kuuroille korville, koska neuvosto ei ole siinä läsnä.

On kaksi EU-termiä, joista puhumme paljon: toinen on toissijaisuusperiaate ja toinen solidaarisuus. Toissijaisuusperiaatteessa on kyse jäsenvaltioiden oikeuksien huomioon ottamisesta, ja solidaarisuus tarkoittaa mielestäni Euroopan unionin yhteisöllisyyttä sekä sitä, että tuemme toinen toisiamme. Siten on pakko kysyä, miksei solidaarisuusrahasto toimi näiden tavoitteiden suuntaisesti? Solidaarisuusrahaston toimimattomuus ja siitä aiheutuvat vahingot johtuvatkin varmasti siitä, että ensin lupaillaan rahoitusta, jota ei sitten kyetäkään toimittamaan järjestelmän monimutkaisuuden ja byrokrattisuuden takia sekä siksi, että yhteisöjen ja yksilöiden kannalta sen hyödyntäminen on kömpelöä.

Kyse on viime kädessä kuitenkin talousarviosta ja rahasta. Kuuntelin viime viikolla hyvin tarkoin varainhoidon suunnittelusta ja talousarviosta vastaavan komission jäsenen huomiot, joita hän teki monista asioista, kuten yhteisestä maatalouspolitiikasta ja muista, ja hän vetosi etenkin talousarvion joustavoittamiseen niin, että sen avulla voitaisiin reagoida ripeästi maailman tapahtumiin sen sijasta, että EU juoksee tapahtumien perässä.

On harmillista, ettei komission jäsen puhunut joustavuuden tarpeesta, jotta voidaan reagoida Euroopan unionin tapahtumiin, sillä minusta juuri tästä on kyse tämäniltaisessa keskustelussamme. Olen kotoisin maasta, joka äänesti Lissabonin sopimusta vastaan ja jossa keskustellaan vilkkaasti kansalaisten ja Euroopan unionin lähentymisestä. Tähän päästään parhaiten teoilla, ei puheilla. Pelkäänpä vain, että Euroopan unionissa on liikaa lupauksia ja liian vähän tekoja ruohonjuuritasolla, jossa kansalaiset voisivat nähdä EU:n toimivan.

Positiivista oli se, kun saimme lukea tämän aamun lehdistä tutkimuksesta, jonka mukaan Irlannin kansalaiset saattavat harkita muuttavansa mielipidettään Lissabonin sopimuksesta. Siten minusta olisi kurjaa nähdä teidän lähtevän istuntosalista pettynein mielin.

Sérgio Marques (PPE-DE). - (PT) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, tämä Gerardo Galeote Quecedon aluekehitysvaliokunnan puolesta Euroopan komissiolle esittämä suullinen kysymys on täysin perusteltu ja ajankohtainen. Meidän on saatava nyt perinpohjainen selvitys syistä, joiden vuoksi neuvosto on jäädyttänyt solidaarisuusrahaston uudistuksen, kun se ei ole kyennyt pääsemään sopuun yhteisesti kannasta lainsäädäntöprosessin jatkumisen mahdollistamiseksi.

On vaikea nähdä perusteluja neuvoston kannalle kenties taloudellisia syitä lukuun ottamatta. Eikö neuvosto halua, että luonnonkatastrofeihin voitaisiin reagoida nykyistä ripeämmin ja suuremmin? Eikö neuvosto halua, että nopea reagointi olisi mahdollista kaikenlaisien onnettomuuksien, kuten suurten teollisten onnettomuuksien, terrori-iskujen tai kansanterveyskriisien sattuessa?

On elintärkeää saada selkeät vastaukset näihin kysymyksiin, samoin kuten on elintärkeää saada selvennys siihen, mitä Euroopan komissio ajattelee tilanteesta ja aikooko se ryhtyä toimiin lainsäädäntöprosessin uudelleen käynnistämiseksi.

Solidaarisuudesta saatava hyöty on voitava hyödyntää täysipainoisesti myös näissä asioissa. Kansalaiset eivät todellakaan ymmärtäisi, miksi näin ei voisi tapahtua.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Arvoisa puhemies, solidaarisuusrahasto on se, jonka perusteella kansalaiset tekevät usein johtopäätöksiä Euroopan unionista. Viime vuosina olemme joutuneet kokemaan yhä enemmän ja voimakkaampia luonnonkatastrofeja. Kuulemme toistuvasti uutisia eri jäsenvaltioita koettelevista tulvista, kuivuudesta, tulipaloista tai myrskyistä. Nämä eivät ole ainoita ongelmia. Apua on voitava toimittaa myös kemianteollisuuden vuoto-onnettomuuksissa, räjähdysonnettomuuksissa, teollisissa tulipaloissa tai ydinvoimalaonnettomuuksissa.

Meidän on valmistauduttava myös uusiin haasteisiin, kuten terrori-iskujen torjuntaan ja niiden jälkipyykkiin. Emme saa unohtaa myöskään kansalaisten terveyttä uhkaavia kriisejä tai eläintauteja. Lääkkeiden, rokotusten ja välineistön kustannukset ovat iso este näiden ongelmien ratkaisemisessa. Solidaarisuusrahaston on oltava joustava niin, että se voi reagoida asianmukaisesti ja laajasti onnettomuustilanteisiin. Myös tuenhakumenettelyjen on oltava mahdollisimman yksinkertaiset.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Arvoisa puhemies, komission jäsen Hübner on tänään erittäin hankalan tilanteen edessä. Hänen on nimittäin vastattava neuvoston puolesta, koska neuvoston edustajia ei ole paikalla. Tanskan puheenjohtajuuskaudella vuonna 2002 tapahtuneiden hyökätulvien aikaan Tanska mobilisoitui ja valmisti tarvittavat tukiasiakirjat vain muutamassa viikossa. Neljää puheenjohtajavaltiota voidaan tänään syyttää hidastelusta solidaarisuusrahaston uudistamisesta. Tarvitsemme todella

solidaarisuusrahastoa. Rahaston tuen pitäisi olla osoitus muustakin kuin solidaarisuudestamme, ja avun on oltava riipeää ja tehokasta niin, että siihen liittyy mahdollisimman vähän byrokratiaa.

Tähän liittyy mielestäni kaksi asiaa, jotka meidän on ratkaistava. Ensimmäinen koskee sitä, miten ja missä oloissa solidaarisuusrahaston hallinnointi olisi järjestettävä, ja toinen sitä, miten voidaan hyödyntää muiden rahastojen, kuten koheesiorahaston varoja onnettomuuksien pitkäkestoisessa ennaltaehkäisyssä. Mutta tämä on asia erikseen. Haluaisin ottaa tilaisuudesta vaarin ja esittää komission jäsenelle kysymyksen. Jossakin vaiheessa keskustelimme niin sanotun nopean toiminnan välineen perustamisesta sekä valmiuksistamme toimia suuronnettomuuksissa. Välineelle harkittiin noin 200 miljoonan euron myöntämistä. En tiedä, missä vaiheessa tämä tämänpäiväiseenkin keskusteluunne liittyvä hanke on nyt.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, ”catch the eye” -menettelyn yhteydessä ei yleensä anneta toista puheenvuoroa, mutta halusin vain toistaa keskustelun lopulla, että suurin osa tänä iltana esitetystä kritiikistä ei ole suunnattu lainkaan komissioon.

Komissio on jatkuvasti auttanut meitä tähän sopimukseen tehtävien tarkistusten luonnostelussa ja se on aina tukenut parlamenttia tarkistusten täytäntöönpanossa. Kritiikki on syytä osoittaa neuvostolle, ja halusimme esittää tämän kysymyksen juuri kritisoidaksemme neuvostoa. Neuvoston poissaolo tänään on osoitus sen välinpitämättömyydestä parlamenttia kohtaan, eikä meidän pidä sietää tällaista huiputusta.

Arvoisa komission jäsen Hübner, teillä on täysi tukemme kaikissa toimissanne neuvoston kanssa, joiden tavoitteena on saada solidaarisuusrahaston uudistus pois päiväjärjestyksestä.

Danuta Hübner, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, selvitan teille kolme asiaa. Solidaarisuusrahasto ei ole hätäapurahasto vaan rahasto, josta korvataan osa onnettomuuden jälkeisten pelastusoperaatioiden kustannuksista ja mahdollistetaan siten paluu normaalin elämänrytmiin. Komissio tekee ehdotuksia ja parlamentti ja neuvosto tekevät päätökset.

Toiseksi on sanottava, että solidaarisuusrahastosta annetun asetuksen muuttamista koskevassa ehdotuksessamme esitämme rahaston käyttöönottokynnyksen madaltamista sekä menettelyn muuttamista niin, että etenkin ennakkomaksut tulevat mahdollisiksi.

Kolmanneksi sanon, että puheenvuoroleni ja komission puheenjohtajan Barroson puheenvuorojen lista, joka kattaa seitsemän puheenjohtajavaltiota ja kaikki kokoukset ja kirjeenvaihdon, on varsin pitkä, nimittäin kaksi sivua. Yksikään seitsemästä puheenjohtajavaltiosta ei päässyt sopuun neuvoston kanssa asetukseen tehtyjen muutosehdotusten hyväksymisestä, vaikka jotkin niistä esittivät aluksi myönteisiä näkemyksiä. En halunnut vetää ehdotusta pois neuvostosta, koska toivon, että ensi vuoden alussa laatimamme ja antamamme uusi kertomus antaa mahdollisuuden uuteen keskusteluun, jossa voimme edetä asetuksen tarkistamisessa. Saamme kenties nyt uusia ajatuksia ja voimme mahdollisesti laajentaa solidaarisuusrahastoa koskevien tarkistusten soveltamisalaa. Tässä suhteessa toivon todella, että otatte osaa tähän keskusteluun ja tuette komission ehdotusta.

Sitten lyhyesti vielä toiseen asiaan, nimittäin ennaltaehkäisyyn, jota käsittelevän tiedonannon annamme tämän vuoden lopulla otsikolla Uusi kattava lähestymistapa onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn. Olemme jo saaneet päätökseen kaksi tutkivaa selvitystä sekä kuulemiset, ja vaikutustenarviointi on valmisteilla. Myös koheesio politiikan (joku jäsenistä, taisi olla Janowski, joka ehdotti sen sisällyttämistä ennalta ehkäiseviin toimiin) keskeisenä tavoitteena on juuri ennalta ehkäisevä toiminta varsinkin ympäristöasioissa.

Tässä oli kaikki, mitä halusin sanoa, arvoisa puhemies. Toivon, että voimme jatkaa yhteistyötämme solidaarisuusrahaston uudistamiseksi niin, että siitä tulee entistä keskeisempi ja tehokkaampi väline, jolla voidaan vastata Europan kansalaisten tarpeisiin.

Puhemies. – (EN) Keskustelu on päättynyt.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Margie Sudre (PPE-DE), kirjallinen. – (FR) Parlamentti ja komissio pääsivät sopuun yli kaksi vuotta sitten solidaarisuusrahaston soveltamisalan laajentamisesta niin, että se kattaisi luonnonkatastrofien lisäksi myös teolliset onnettomuudet, terroristi-iskut ja laajat kansanterveyskriisit.

Sopimuksessa kiinnitetään erityistä huomiota syrjäisimpiin alueisiin, vaikka ne eivät täytä tukikelpoisuus kriteereitä kaikilta osin, minkä vuoksi ne saavat hätäapua odottamattomissa onnettomuuksissa.

Uudistus ei kuitenkaan ole tullut vielä voimaan, koska neuvosto ei ole saanut aikaiseksi päätöstä. Tämän takia yhteisen kannan hyväksyminen on venynyt entisestään.

Vaikka solidaarisuusrahasto on hiljattain valjastettu avustamaan Réunionin saarta Gameden pyörremyrskyn tuhojen korjaamisessa sekä hurrikaani Deanin koettelemaa Martiniquea ja Guadeloupea, tukipyyntöjen hyväksyttävyydestä on yhä epävarmuutta, koska neuvosto ei ole tehnyt ripeää päätöstä rahaston uudistuksesta.

Myös komission olisi tarkistettava ehdotuksiaan, jotta voidaan vahvistaa unionin pelastuspalvelukapasiteettia, hyödyntää syrjäisimpien alueiden sekä merentakaisen maiden ja alueiden asiantuntemusta ja maantieteellistä sijaintia niiden pyrkiessä toimimaan tukiasemana Euroopan ulkopuolisille toimille.

Syrjäisimmät alueet odottavat molemmissa kysymyksissä kunnianhimoista vastausta EU:lta alueiden turvallisuuden takaamiseksi.

25. Luotonantoa koskevan kuluttajavalistuksen ja -tiedotuksen parantaminen (lyhyt esittely)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana Iliana Malinova Iotovan sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0393/2008) luotonantoa koskevan kuluttajavalistuksen ja -tiedotuksen parantamisesta (2007/2288(INI)).

Iliana Malinova Iotova, esittelijä. – (BG) Tämä talousvalistusta käsittelevä mietintö, josta äänestetään huomisessa täysistunnossa, on tärkeämpi nyt kuin koskaan. Meitä uhkaava talouskriisi voidaan toki välttää, jos kuluttajille tiedotetaan asianmukaisesti erityyppisten luottojen riskeistä. Voidaan todella väittää, että jos olisimme aiemmin kiinnittäneet enemmän huomiota kansalaisten talousvalistukseen, emme olisi nykyisessä tilanteessa tai ainakin kriisi ei olisi tämän laajuinen. Tulevaisuudessa meidän on varmistettava, että lapsemme saavat mahdollisuuden oppia käsittelemään luottokortteja ja lainoja asianmukaisesti kaikkialla Euroopassa. Meidän on kiinnitettävä huomiota opiskelijoille tarkoitettuihin asuntolainoihin sekä eläke- ja investointirahastoihin. Näillä rahoitustuotteilla voi olla suuri merkitys kuluttajien elämässä, minkä vuoksi ne on otettava huomioon. Emme saa unohtaa, että yhä useampi nuori on syvissä veloissa edes ymmärtämättä velkojen vaikutusta heidän elämäänsä.

Olemme työskennelleet useita kuukausia hyvin tiiviisti mietintötekstin parissa. Kävimme hyvin mielenkiintoista julkista keskustelua eurooppalaisten ja amerikkalaisten pankkien ja rahoituslaitosten edustajien kanssa juuri ennen kriisin puhkeamista. Jo tuolloin ongelmat olivat selvästi nähtävissä, ja hälytyskellot soivat. Toisaalta saimme kuulla talousvalistuksesta saatuja kokemuksia ja hyviä käytäntöjä maissa, joissa on perinteitä tältä alalta ja jotka pyrkivät jatkuvasti parantamaan talousvalistusta. Näitä maita ovat muun muassa Yhdistynyt kuningaskunta, Ranska ja Saksa. Lisäksi kuulimme niiden maiden edustajien kantoja, jotka ottavat ensiaskeliaan tällä alalla. Olen tyytyväinen sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnassa pidetyn, mietintöä koskevan äänestyksen tuloksiin sekä komission päätökseen, joka koski hankkeen tukemiseen tarvittavia määrärahoja.

Saimme myös monia rohkaisevia mietintöön liittyviä kommentteja alan johtavilta rahoituslaitoksilta. Olemme mielestäni saavuttaneet kaikkia puolueyhtymiä tyydyttävän kompromissiratkaisun, joten toivon, että mietinnöstä huomenna toimitettava äänestys on myönteinen. Nykyinen talouskriisi on voitettavissa vain yhteisin ponnistuksin. Sen vuoksi meidän on koottava voimamme ja työskenneltävä yhdessä tämän yhteisen aloitteen hyväksi. Nyt on aika toimia ja varmistaa, että Euroopan kuluttajilla on tarvittavat tiedot kulutus- ja muista luotoista, jotta vastaavanlainen rahoituskriisi ei enää toistuisi. Tämän mahdollistamiseksi on äärimmäisen tärkeää, että jäsenvaltiot panevat sovitut toimenpiteet täytäntöön ja tekevät tiivistä yhteistyötä. Lopuksi haluan esittää suurkiitokset Euroopan komission jäsenille heidän minulle antamastaan tuesta.

Danuta Hübner, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, tämä on hyvin ajankohtainen mietintö. Siinä tuodaan esiin useita haasteita, joita eurooppalaiset kuluttajat joutuvat kohtaamaan vallitsevassa rahoituskriisissä. Kiitänkin lämpimästi esittelijä Iotovaa hienosta työstä.

Komissio on tunnustanut talousvalistuksen merkityksen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta tiedonannossa, jonka se antoi viime vuoden joulukuussa. Kuluttajille on todella annettava nykyistä paremmat valmiudet tehdä vastuullisia päätöksiä omasta taloudestaan, ja vain tällä tavoin he voivat hyötyä konkreettisesti Euroopan unionin taloudellisesta yhdentymisestä.

Koulutuskysymykset kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltuuksiin. Komission rooli tässä suhteessa on lähinnä tukijan rooli, tosin tärkeä sekin.

Kansallinen taso on paras ja myös tehokkain foorumi kuluttajavalistusohjelmien toteutuksen kannalta. Jäsenvaltioilla on keskeinen rooli esimerkiksi julkiseen/yksityiseen yhteistyökumppanuuteen perustuvien kansallisten talousvalistusstrategioiden hyväksymisessä.

Komission tehtävänä on mielestämme toimia EU:n laajuisen talousvalistuksen edistäjänä, kertoa järjestelmän hyvistä puolista, koordinoita toimia sekä osoittaa hyvää käytäntöä.

Olemmekin panneet täytäntöön useita käytännön aloitteita ja perustaneet talousvalistuksen asiantuntijaryhmän, joka kokoontui ensimmäistä kertaa lokakuussa keskustelemaan talousvalistuksen kansallisista strategioista.

Olemme jouduttaneet myös opettajille suunnatun Dolcetta-verkkotyökalun kehittämistä. Välineen tarkoituksena on helpottaa taloudellisten aiheiden sisällyttämistä nykyisiin opetussuunnitelmiin. Julkistamme pian myös talousvalistusohjelmia koskevan EU:n verkkokannan, eräänlaisen sähköisen kirjaston, jota eri talousvalistuksen tarjoajat pitävät yllä. Komissio tarjoaa säännöllisesti tukeaan myös sellaisten tapahtumien järjestämiselle, joissa pyritään lisäämään talousvalistuksen näkyvyyttä.

Olemme täysin samaa mieltä parlamentin mietinnön pääsisällöstä ja useimmista sen ehdotuksista. Lasten ja nuorten valistaminen on ratkaisevan tärkeä kysymys, ja komissio on parlamentin tavoin vakuuttunut siitä, että talouslukutaitoa on voitava opettaa kouluissa.

Olemme valmiita ja halukkaita auttamaan jäsenvaltioita kehittämään henkilökohtaista taloudenhoitoa koskevia peruskoulutusohjelmia, ja tämä pätee myös ehdotukseen antaa komission tehtäväksi järjestää EU:n tiedotus- ja mediakampanjoita talousvalistuksesta. Näissä valistuskampanjoissa olisi otettava huomioon kansalaisten erityistarpeet, ja niistä on eniten hyötyä silloin, kun ne järjestetään jäsenvaltioissa tai jopa paikallisesti. Myös tässä olemme valmiita tukemaan jäsenvaltioita.

Haluan lopettaa kiittämällä parlamenttia hyvästä työstä asian parissa, ja odotan innostuneena parlamentin ja komission välisen vuoropuhelun jatkamista kuluttaja- ja talousvalistukseen liittyvistä tärkeistä kysymyksistä.

Puhemies. – (EN) Tämän asian käsittely on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna kello 12.00.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Tietämättömyys lainsäädännöstä ei vapauta meitä tietämättömyyden seurauksista. Samalla tavoin tietämättömyys rahoitusmekanismeista ei vapauta meitä kärsityistä vahingoista.

Rahoitus- ja pankkilaitoksilla sekä vakuutusyhtiöillä oli ja on velvollisuus tarjota kuluttajille rahoitusvälineiden ”käyttöohjeet”, joiden perusteella he voivat tehdä valistuneita päätöksiä. Siten minusta se, että valtiollisten ja valtiosta riippumattomien elinten on voitava valistaa Euroopan kansalaisia paitsi taloudellisissa myös pankki- ja vakuutusasioissa on hyvä ratkaisu niille, jotka todella haluavat valistusta. Rahoitusvälineitä käyttävien kansalaisten valistaminen on kuitenkin jätettävä tämän alan palveluja tarjoavien tehtäväksi. Komission ja jäsenvaltioiden velvollisuutena on mielestäni varoittaa ja tiedottaa Euroopan kansalaisille tiettyjen tuotteiden tai palvelujen vahingollisuudesta sekä säädellä EU:n markkinoita niin, että vahingolliset tuotteet tai palvelut eivät pääse markkinoille.

Haluan lopuksi kiittää esittelijä Iotovaa sekä kollegoitamme teollisuusvaliokunnassa sekä talous- ja raha-asioiden valiokunnassa siitä tehokkaasta tavasta, jolla he laativat tämän päätöslauseلمان.

Zita Pleštinská (PPE-DE), kirjallinen. – (SK) Riskialttiiden asuntolainojen kriisi on osoittanut, että EU:n kansalaisten tietämyksen taso talousasioissa on alhainen. Kuluttajat eivät ole tarpeeksi hyvin perillä konkurssin tai ylivelkaantumisen riskeistä. Rahoituslaitosten lähinnä mainonnalla levittämät tiedot rahoitustuotteista ovat vaikeaselkoisia ja toisinaan harhaan johtavia. Kuluttajat eivät saa niistä riittävästi tietoa, jota he tarvitsevat ennen sopimusten allekirjoittamista.

Kuluttajavalistus talous- ja laina-asioissa olisi aloitettava jo koulussa, missä tulevat kuluttajat olisi perehdytettävä pankkisektorin tuotteisiin. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä nuorille, eläkeläisille ja huono-osaiselle väestönosalle suunnattuihin ohjelmiin.

Olen vakaasti sitä mieltä, että komission olisi perustettava EU:n talousarvioon talousvalistusohjelmiin osoitettu kohta, joka kokoaisi yhteen kaikki keskeiset elimet, kuten valtion tai valtioista riippumattomat järjestöt, kuluttajajärjestöt ja rahoituslaitokset.

Haluan korostaa erityisesti yhteisössä ja eri valtioissa toimivien kuluttajajärjestöjen asemaa, sillä niillä on paras tieto kohderyhmien tarpeista koulutusohjelmien suhteen. Monet jäsenvaltiot eivät osoita tarpeeksi budjettimäärärahoja kuluttajansuojapolitiikkaan eivätkä kiinnitä huomiota kuluttajajärjestöjen toiminnan taloudelliseen tukemiseen.

Harvalla kuluttajalla on varaa henkilökohtaisen rahoitusneuvojan palveluihin, minkä vuoksi kuluttajille olisi mielestäni tarjottava riippumatonta neuvontaa asianmukaisista valmennusohjelmista EU:n koulutusohjelmissä ja kuluttajajärjestöjen puitteissa.

Marian Zlotea (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Haluan onnitella esittelijä Iotovaa siitä, että hän on käsitellyt tätä aihetta mietinnössään. Talousvalistus on mielestäni hyvin tärkeä aihe. Romaniassa ongelmana on se, että siellä on ihmisiä, jotka eivät enää kykene selviytymään veloistaan, koska he ovat ottaneet lainaa monesta eri pankista. Heille on tiedotettu riittämättömästi luoton seurauksista, eivätkä he ole saaneet minkäänlaista asianmukaista talousvalistusta, jonka pohjalta he olisivat voineet päättää, mikä rahoituspalvelu olisi sopinut heille parhaiten.

Meidän ei pidä sekoittaa talousvalistusta kuluttajatiedotukseen. Talousvalistusohjelmat on laadittava ikäryhmien ja eri väestöryhmien tarpeiden perusteella.

Toivon, että Dolcetta-palvelu käännetään romanian ja bulgarian kielille mahdollisimman pian, jotta kaikkien jäsenvaltioiden kansalaiset voisivat hyödyntää sitä.

26. Kuluttajamarkkinoiden tulostaulu (lyhyt esittely)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana Anna Hedhin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0392/2008) kuluttajamarkkinoiden tulostaulusta (2008/2057(INI)).

Anna Ibragic, esittelijä. – (SV) Arvoisa puhemies, sisämarkkinat ovat äärimmäisen tärkeä osa eurooppalaista yhteistyötä, mutta monille kuluttajille ne ovat vain epämääräinen käsite. Riippumatta siitä, kuinka hyvin tunnustamme sisämarkkinoiden merkityksen, säännöt ja määräykset, olemme kuitenkin kaikki kuluttajia, joihin sisämarkkinoiden toiminta vaikuttaa. Olen aina sanonut, että jos eurooppalaiset kuluttajat ovat tyytyväisiä ja luottavaisia, myös sisämarkkinat toimivat tehokkaasti ja menestyksellisesti.

Kuluttajien luottamuksen voittaminen edellyttää sisämarkkinoiden toiminnan tehostamista sekä kansalaisten odotusten ja ongelmien huomioon ottamista. Tämä ei tarkoita välttämättä lainsäädännön ja sääntöjen lisäämistä tai tiukentamista EU:ssa. Tiedottaminen, koulutus ja itsesääntely ovat usein parempia ja tehokkaampia keinoja. Ongelmien ratkaisutavasta riippumatta tavoitteeksi on aina asetettava kuluttajien oikeuksien turvaaminen, jotta he voivat tehdä oikeita ja perusteltuja päätöksiä. Tämä on toki hyvä asia myös sisämarkkinoiden kannalta. Näin ollen sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta ja minä kannatamme kuluttajamarkkinoiden tulostaulua, jota komissio esitti valiokunnan pyynnöstä. Meistä se voisi tarjota tärkeän välineen kuluttajapolitiikan kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Yhtenäismarkkinoilla on noin 500 miljoonaa kuluttajaa ja suuri määrä tavaroita ja palveluita. Sisämarkkinoiden kaikkia puolia ei tietenkään ole mahdollista tarkastella yksityiskohtaisesti. Siten on tärkeää hyödyntää analyttisiä voimavaroja silloin, kun niitä eniten tarvitaan. Olen iloinen siitä, että komissio kiinnitti huomiota viiteen osa-alueeseen, nimittäin valitukseen, hintatasoihin, kuluttajatytytyväisyyteen, tuotteiden vaihtamiseen ja turvallisuuteen. Nämä viisi keskeisintä indikaattoria ovat asianmukaisia ja käyttökelpoisia, vaikka tulevaisuudessa niitä on vielä kehiteltävä ja paranneltava, ja niihin on kenties lisättävä uusia osa-alueita.

Haluan korostaa myös, että on tärkeää lisätä tietoisuutta tulostaulusta kuluttajien ja kansalaisten keskuudessa. Tulostaulu on siten laadittava helppolukuisella kielellä. Tulostaulun on lisäksi oltava näkyvillä asiaankuuluvilla internet-sivuilla.

Lopuksi haluan sanoa, että tulostaulun kehittäminen on aikaa vievää toimintaa osittain siksi, että eri jäsenvaltiot ovat edenneet eri tahtiin kuluttajapolitiikan ja kuluttajansuojan suhteen, mutta myös siksi, että jäsenvaltiot ovat erilaisia ja niiden kulttuurit ja perinteet poikkeavat toisistaan. Meidän on oltava kärsivällisiä ja annettava kuluttajamarkkinoiden tulostaululle aikaa.

Käytän tilaisuutta hyväkseni ja kiitän komission jäsen Kunevaa ja hänen sihteeristöään sekä omaa sihteeristöäni erittäin rakentavasta yhteistyöstä.

Danuta Hübner, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, tulostaulualoite esitettiin vajaa vuosi sitten, ja tänä aikana komissio on arvostanut suuresti parlamentin kiinnostusta ja tukea asiassa.

Tulostaulusta on keskusteltu paljon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnassa, ja olemme oppineet paljon näistä keskusteluista ja tehdyistä ehdotuksista. Kiitoksia paljon kaikesta tästä työstä, ja haluan osoittaa erityiskiitokset Anna Hedhille hienosta mietinnöstä.

Toistaisin nyt lyhyesti, miksi kuluttajamarkkinoiden tulostaulu on niin tärkeä meille kaikille. Jos haluamme saada aikaan kuluttajia hyödyttäviä tuloksia, meidän on otettava entistä paremmin huomioon heidän odotuksensa ja ymmärrettävä paremmin ongelmia, joita he kohtaavat arkielämässään. Tämä edellyttää tietopohjaista näyttöä markkinoiden taloudellisesta ja sosiaalisesta suorituskyvystä kuluttajien keskuudessa sekä heidän markkinakäyttäytymisestään. Kestävä politiikanteko edellyttää tarkkoja tietoja, ja olemme täysin samaa mieltä kanssanne tästä.

Tulostauluun kootaan yhteen näytöt, joiden pohjalta voidaan tunnistaa markkinat, jotka eivät mahdollisesti toimi hyvin kuluttajien kannalta ja joihin on siten kiinnitettävä erityistä huomiota. Tulostaulun avulla voidaan seurata myös vähittäismarkkinoiden yhdentymisen kehitystä sekä vertailla eri jäsenvaltioiden kulutusilmapiiriä etenkin kuluttajalainsäädännön noudattamisen, lainvalvonnan, kannetoimien ja kuluttajien valtuuksien lisäämisen suhteen. Olemme samaa mieltä kanssanne siitä, mitkä indikaattorit olisi sisällytettävä tulostauluun, ja yhdenmukaisen EU:n laajuisen tietokannan perustaminen kuluttajien tekemistä valituksista on mielestämme tärkeä edistysaskel. Siten voimme havaita jo varhaisessa vaiheessa kuluttajamarkkinoilla esiintyvät ongelmat ja ryhtyä tarvittaessa asianmukaisiin toimiin.

Komissio on vahvasti sitä mieltä, että hintatietojen lisääminen on tärkeää, sillä kuluttajat ovat eniten huolissaan juuri hinnoista. Nykyinen poliittinen ja taloudellinen ilmapiiri vain vahvistaa hyvien hintatietojen tarpeesta. Meidän on lähetettävä selkeä viesti kuluttajille siitä, että seuraamme hintavertailua sisämarkkinoilla. Komissio voi vakuuttaa teille, että se on täysin tietoinen asian monimutkaisuudesta ja että se tulkitsee tietoja tarkoin sekä varmistaa, että tietoja tulkitaan oikeassa asiayhteydessä. Sisämarkkinoiden hintojen vaihteluun saattaa olla kestävä taloudelliset perusteet, mutta ne saattavat vaihdella myös markkinoiden toimimattomuuden vuoksi, minkä vuoksi tavoitteenamme on löytää keinot erojen tekemiseksi.

Yhdymme esittelijä Hedhin näkemykseen siitä, että tiivis yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa on tärkeää. Komissio aloitti tänä vuonna yhteistyön jäsenvaltioiden poliittisten päättäjien, tilastotoimistojen, lainvalvontaviranomaisten ja kuluttajajärjestöjen kanssa tulostaulun indikaattoreiden hiomiseksi. Jatkamme yhteistyötä myös tulevina vuosina. Esittelijä Hedh on korostanut tarvetta ulottaa tulostaulun saatavuus entistä suuremman yleisön pariin sekä tarvetta lisätä valistusta. Komissio hyväksyy tämän ja vauhdittaa ponnisteluja tämän mahdollistamiseksi. Kehotan teitä tutustumaan tulostaulun toiseen painokseen sisältyviin tuloksiin.

Komissio haluaa nostaa Hedhin mietinnöstä esille etenkin toiveen lisätä kuluttajien vaikutusvaltaa kuvaavia indikaattoreita, kuten kuluttajataitoja ja muita taitoja kuvaavia indikaattoreita, vaikka voisin nostaa esille monia muitakin kohtia, jos minulla olisi enemmän aikaa. Komissio aikoo ottaa Eurostatin tarkistetun sosiaalisen valvontaohjelman (European Social Survey Programme) yhteydessä käyttöön kuluttajavaltuuksia koskevan moduulin, jonka avulla komissio voi arvioida kuluttajataitoja, kuluttajatiedotusta sekä tietämystä oikeuksista ja vakuuttavuudesta. Näin voisimme ryhtyä laatimaan tilastokatsauksia Euroopan kansalaisista kuluttajina. Tämä on nähdäksemme parlamentin vuodeksi 2009 esittämän pilottihankkeen tärkein aihe. Lopuksi saanen kiittää jälleen esittelijä Hedhiä mielenkiinnosta ja tuesta, eikä vähiten taloudellisessa mielessä.

Puhemies. – (EN) Tämän asian käsittely on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna kello 12.00.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Slavi Binev (NI), kirjallinen. – (BG) Kannatan kuluttajamarkkinoiden tulostaulua käsittelevää Anna Hedhin mietintöä ja mietinnön tavoitetta ottaa sisämarkkinoilla entistä paremmin huomioon kuluttajien odotukset ja huolenaiheet. Bulgaria on viimeisten 19 vuoden niin sanotun demokraattisen siirtymäajan kuluessa saanut osansa maan valtaapitävien viranomaisten esittämistä eri yksityistämiskäytännöistä. Silmiinpistävä tapaus liittyy siihen, kun ČEZ Měření -nimisen energiayhtiön varkaat (joiden teot on näytetty toteen) päästettiin Bulgarian markkinoille. Tämän yhtiön herrat, joita me Ataka-puolueen jäsenet olemme jo pitkään pitäneet

suoranaisina gangstereina, on asetettu syytteeseen kotimaassaan. Yhtiön 32 työntekijää on pidätetty, koska he ovat kiristäneet asiakkaita ja väittäneet näiden varastaneen sähköä. Korruption parissa puuhaileva Bulgarian kolmipuoluekoalitio ei kuitenkaan pitänyt tätä riittävänä syynä heittää näitä rikollisia ulos, kuten Kanadan ja Unkarin hallitukset tekivät, joten yhtiö jatkaa Bulgarian veronmaksajien ryöväämistä ja kiristämistä näppärien yksityistämismuutustensa varjolla.

Kuluttajamarkkinoiden tulostaulun hyväksyminen parantaa mielestäni välineitä, joilla valvotaan aloja, joita on syytä tutkia puutteiden ja rikkomusten vuoksi, tulostaulun avulla kansalliset kuluttajansuojaviranomaiset voivat osallistua yhteiskuntapalvelujen laadun säilyttämiseen, ja tulostaulu auttaa palauttamaan kuluttajien luottamuksen sisämarkkinoihin.

Zita Pleštinská (PPE-DE), kirjallinen. – (SK) Euroopan parlamentin sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan keskeisenä tavoitteena on parantaa Euroopan kuluttajien asemaa sisämarkkinoilla. Valiokunta kehottaa jatkuvasti komissiota ja jäsenvaltioita kartoittamaan kuluttajien mielipiteitä sisämarkkinoista sekä erityisesti kuluttajien tarpeita. Kuluttajien luottamus on sisämarkkinoiden tehokkaan ja hyvän toiminnan tärkein edellytys.

Koska valiokunta tunnustaa vuodesta 1997 käytössä olleen sisämarkkinoiden arviointitaulukon hyödyt, se on kehottanut komissiota jättämään ehdotuksen kuluttajamarkkinoita koskevaksi arviointitaulukoksi, joka tarjoaisi välineen sisämarkkinoiden arvioimiseksi myös kuluttajien näkökulmasta.

Arviointitaulukon viisi keskeistä indikaattoria ovat valitukset, hintatasot, kuluttajien tyytyväisyys, rajapinnat ja turvallisuus. Valiokunta ymmärtää, että koska kyse on ensimmäisestä kuluttajamarkkinoiden arviointitaulukosta, tulevaisuudessa jotkin indikaattorit on korvattava uusilla. Esimerkiksi hintatasoja koskeva indikaattori on erityisen kyseenalainen.

Olen esittelijä Anna Hedhin kanssa yhtä mieltä siitä, että taulukkoa on tehtävä kunnolla tunnetuksi tiedotusvälineissä ja oikeilla verkkosivuilla. Minä puolestani toivoisin, että komissio tukisi taloudellisesti yleisiä tiedotuskampanjoita, joita kuluttajajärjestöt voisivat järjestää. Kuluttajajärjestöt tietävät kuluttajapolitiikasta hankkimansa tietämyksen ansiosta parhaiten, kuinka taulukkoa voidaan tehdä tunnetuksi kuluttajien keskuudessa.

Uskon vakaasti, että kuluttajat on saatava kiinnostumaan taulukosta, jos haluamme tehdä siitä keskeisen välineen tulevan kuluttajapolitiikan kehittämisessä.

27. Kestävää sähköntuotantoa fossiilisista polttoaineista: varhaisvaiheen demonstroinnin tukeminen (lyhyt esittely)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana Christian Ehler Ehlerin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0418/2008) fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta kestävästä sähköntuotannosta: varhaisvaiheen demonstroinnin tukeminen (2008/2140(INI)).

Christian Ehler, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, brandenburgilaisena haluan luonnollisesti kiittää etenkin komission jäsen Hübneria. Tekisin nyt lyhyen yhteenvedon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnöstä, jossa käsitellään komission antamaan tiedonantoa CCS-tekniikkaa käyttävistä demonstraatiolaitoksista. Jos haluamme täyttää Euroopan unionin asettamat energia- ja ilmastonmuutostavoitteet, on selvää, että ratkaisevaa on hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, jossa fossiilisella polttoaineella hiilellä on keskeinen rooli. Toisaalta Eurooppa on myös erään toisen pulman edessä. Ympäristö- ja energiapolitiikallamme on kolme tavoitetta: näitä ovat ympäristönsuojelu, energiavarmuus ja hintojen vakaus, joka on sidoksissa energiavarmuuteen ja on erityisen tärkeää näinä taloudellisesti vaikeina aikoina.

Me kaikki eurooppalaiset tiedämme, että hiili on ainoa fossiilinen polttoaine ja Euroopan ainoa fossiilisen energian lähde, jolla on siten strategisesti tärkeä merkitys näiden kolmen tavoitteen kannalta. Ilman CCS-tekniikkaa eli ilman puhdasta hiiliteknologiaa tällä polttoaineella ei kuitenkaan ole tulevaisuutta. Näin ollen teollisuusvaliokunnan enemmistö suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen tukea kipeästi tarvittavia demonstraatiohankkeita. Komissio on tehnyt hyvin järkevän ehdotuksen. On tarjottava mahdollisimman nopeasti kannustimia (valiokunnan enemmistö on samaa mieltä tästä) CCS-tekniologian hyödyntämiseksi teollisuudessa. Parlamentin enemmistö katsoo kuitenkin (olemme sanoneet tämän varsin selkeästi), että taloudellinen tuki puhtaasti hiiliteknologian käyttöön on ehdoton edellytys Euroopan energia- ja ilmastonmuutostavoitteiden saavuttamiseksi.

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan ehdotus on siten hyvin erityislaatuinen ja sisältää viittauksen rahoitukseen, joka otetaan seitsemänneistä tutkimuksen puiteohjelmasta sekä EU:n päästökauppajärjestelmästä saaduista tuloista ja jolla tuetaan vähintään 12 demonstraatiolaitoksen rakentamista. Laitoksissa on käytettävä eri tekniikoita ja sovellettava erilaisia varastointi- ja kuljetusvaihtoehtoja, ja laitoksia olisi rakennettava mahdollisimman laajalle alueelle Eurooppaa.

Olemme varovaisen optimistisia ensimmäisten myönteisten merkkien suhteen kolmikantaneuvotteluissa, joita komissio käy CCS:ää ja päästökauppajärjestelmää koskevista direktiiveistä. Yhtä varovaisen optimistisesti olemme sitä mieltä, että noissa kolmikantaneuvotteluissa on voitava paitsi selvittää CCS-tekniikoiden käytön edellytysten kehys myös luoda vankka perusta ensimmäisten elintärkeiden kokeilulaitosten rahoitukselle.

Danuta Hübner, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, kiitän esittelijä Ehleria hänen mietinnöstään, jossa käsitellään komission tiedonantoa nimeltä Kestävää sähköntuotantoa fossiilisista polttoaineista: varhaisvaiheen demonstroinnin tukeminen. Olemme kiitollisia mietinnössä ilmaistusta yleisestä tuesta poliittisille tavoitteillemme ja CCS-tekniikoiden tärkeän roolin tunnustamiselle ilmastonmuutoksen maailmanlaajuisessa torjunnassa.

Mietinnössä tunnustetaan myös vähintään 12 laaja-alaisen demonstraatiohankkeen kipeä tarve, jotta CCS-tekniikat voidaan ottaa käyttöön vuoteen 2010 mennessä. Tiedonantomme on nähtävä osana kattavaa ilmasto- ja energiapakettia, johon sisältyy CCS-direktiivi, jolla luodaan lainsäädäntökehys CCS-tekniikoiden käytön mahdollistamiseksi Euroopassa, ja johon sisältyy myös CCS-tekniikoiden taloudellisten ja kaupallisen kehityksen tarjoava päästökauppajärjestelmä sekä komission ehdotus, jonka mukaan jäsenvaltiot osoittavat 20 prosenttia päästökauppataloista vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien tekniikoiden, kuten CCS-tekniikoiden investointeihin. Päästökauppatalot muodostavat lopullisesta päätöksestä riippumatta keskeisen osan demonstraatiohankkeiden rahoituksesta.

Ehdotamme tiedonannossamme myös koordinoituelimen perustamista vuoden 2009 alussa. Elimen tehtävänä olisi tukea CCS-demonstraatiohankkeita tiedon jakamisen, yhteisten tiedotustoimien ja muiden yhteisten toimien avulla.

Olen iloinen ilmasto- ja energiapaketille sekä erityisesti tiedonannolle antamastanne yleisestä tuesta. Mietinnössä todetaan kuitenkin myös, että komission toimet eivät ehkä riitä neuvoston esittämän, 12 demonstraatiolaitoksen perustamista koskevan tavoitteen täyttämiseksi. Tämä on täysin ymmärrettävä huoli.

Ympäristövaliokunta hyväksyi rahoituskysymyksen ratkaisemiseksi tarkistuksen päästökauppajärjestelmää koskevaan ehdotukseen, jonka mukaan uusi 500 miljoonan euron varaus osoitetaan CCS-demonstraatiohankkeisiin.

Komissio on lähettänyt parlamentille poliittisia vaihtoehtoja sisältävät asiakirjan konsensuksen aikaan saamiseksi myös neuvostossa ja vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien tekniikoiden rahoituksen varmistamiseksi.

Mietinnössä mainittiin myös kaksi muuta kohtaa, joista komissio ei ole tässä vaiheessa täysin samaa mieltä. Ensimmäinen kohta on se, jossa komissiota kehoitetaan esittämään yksityiskohtainen arvio kunkin 12 demonstraatiolaitoksen rakentamisen kustannuksista sekä yksityisen ja julkisen rahoituksen osuuksista niissä. Tältä osin minun on sanottava, että demonstraatiohankkeet määritellään vasta EU:ssa tai jäsenvaltioissa järjestettyjen tarjouskilpailujen jälkeen. Kustannusarvioita tehdään parhaillaan, mutta ne voivat tarjota vain karkean kustannusarvion, koska kukun hanke on erilainen.

Toinen kohta liittyy ehdotukseen käyttää riskinjakorahoitusvälineen varoja CCS-tekniikoiden tukemiseen. Koska nämä varat on jo sidottu, kuten tiedätte, muutokset edellyttäisivät seitsemänneistä tutkimuksen puiteohjelman muuttamista.

Saanan lopuksi kiittää teitä hienosta työstä mietinnön parissa. Toivon, että myös parlamentti säilyttää äänestyksessä mietinnön yleisen linjauksen ja tavoitteet.

Puhemies. – (EN) Tämän asian käsittely on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna kello 12.00.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Adam Gierek (PSE), kirjallinen. – (PL) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, Euroopan unionin tavoitteisiin kuuluu vuoteen 2020 ulottuva kunnianhimoinen ilmastonmuutosohjelma, jota kutsutaan 3x20-tavoitteeksi. Sen täytäntöönpanovälineisiin kuuluu päästökaupasta saatavien tulojen ja CCS-teknologioiden käyttö vuoden 2015 jälkeen. Vuoden 2015 jälkeen sovellettava päästöraja 500g CO₂/kWh on kuitenkin teknisesti mahdoton toteuttaa jopa nykyaikaisissa kivihiihivoimaloissa. Siten kyseessä olisi kivihiihiloitosten rakentamisen lykkääminen, mikä puolestaan vaarantaisi energiavarmuuden.

CCS-teknologioita voitaisiin käyttää myös teollisuudessa, kuten metalliharkkojen sulatuksessa, joka tuottaa jätteenä runsaasti hiilidioksidia. Tämän vuoksi kivihielestä eniten riippuvaisten jäsenvaltioiden olisi jo nyt ryhdyttävä rakentamaan demonstraatiolaitoksia tarvittavan kokemuksen hankkimiseksi. Tähän tarvitaan välitöntä rahoitusta, sillä päästökauppatuloista vuoden 2013 jälkeen saatava rahoitus olisi joka tapauksessa myöhässä. Puolassa erilaisia CCS-tekniikoita käyttäviä laitoksia olisi rakennettava kaksi tai kolme. Tarkoitin nykyaikaisia kivihiihi- tai ruskohiihiloitoksia, jotka käyttävät erilaisia hiilidioksidin talteenottometodeja huokoisissa geologisissa muodostelmissa tai maanalaisissa varastoissa.

András Gyürk (PPE-DE), kirjallinen. – (HU) Hiilidioksidin talteenotto ja varastointi ovat keskeinen osa nykyistä ilmastonmuutoskeskustelua. Kyse on hyvin lupaavasta teknologiasta, jonka on kuitenkin ansaittava yhteiskunnan luottamus. Sen tuleva hyödyntäminen voisi olla realistinen kompromissi fossiilisten polttoaineiden väistämättömän käytön ja ilmaston suojelun tavoitteiden välillä.

Koska hiilidioksidin talteenotto edellyttää huomattavia pitkäkestoisia investointeja, on elintärkeää, että Euroopan unionissa saadaan aikaan yhtenäinen, vakaa oikeudellinen kehys. Parlamentin tekemien muutosten mukainen ilmastopaketti on mielestäni joka suhteessa oikeasuuntainen.

Asiaa koskevassa parlamentin mietinnössä tehdään kiitettäviä ehdotuksia muun muassa maksuttomien päästökiintiöiden asettamisesta 10–12 kokeelliselle laitokselle sen suoran rahoitustuen sijasta. Minusta voimalaitosten on ehdottomasti voitava saada maksuttomia kiintiöitä, jotka Euroopan komissio määrittelee alueellien tasapainon periaatteen mukaisesti. Olen samaa mieltä esittelijän kanssa siitä, että uusien teknologioiden käytön edistäminen edellyttää uuden tutkimuksen ja kehittämisen rahoituslähteiden merkittävää lisäämistä sekä jäsenvaltioissa että EU:ssa.

EU:n tukea ei voida korvata yksityisen sektorin avustuksilla. Koska hiilen talteenotto ja varastointi ovat todella varteenotettavia vaihtoehtoja, osa yrityksistä haluaa varmasti ottaa aktiivisen roolin tarvittavien investointien tekemiseksi. On syytä huomauttaa myös, että hiilen talteenoton tukeminen ei saa viedä pois varoja kestävien energialähteiden tukemiselta. Tänäpä puheena ollut teknologia voi olla toteuttamiskelpoinen, mutta se ei ole missään nimessä ainoa ratkaisu ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemisessä.

28. Seuraavan istunnon esityslista: ks. pöytäkirja

29. Istunnon päättäminen

(Istunto päätettiin klo 23.10.)